

خلاصة الكلام فی رد العوام

Koca Sekbānbaşı

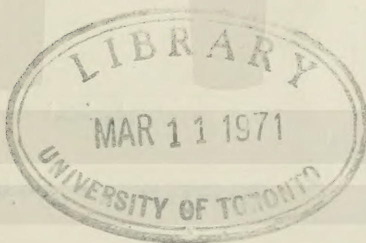
قوجه سکبان باشینڭ ادارهٔ دولت حقنده یازدیغی لایحهدر .

Hülāṣat el-kelām fī red el-ʿavām

استانبول

« هلال مطبعه‌سی » باب‌عالی قاشوسنده

تاریخ عثمانی انجمنی مجموعه‌سنڭ علاوه‌سیدر

LIBRARY
MAR 11 1971
UNIVERSITY OF TORONTO

مقدمه

(خلاصة الكلام فى ردالعوام) ادارۀ دولت حقنده لايحه طرزنده يازيلان آثارك كزيده‌لرندن معدوددر. اثرك مؤلفى قوجه سكبان باشى‌در. مؤلفك اسمى معلوم دكل ايسه‌ده ١١٣١ سنه‌سنده تولد ايتديكى و ١٢١٩ ده سكسان سكز ياشنده اولديغى حالده وفات ايلديكى تاريخ جودتده مصرحدر.

قوجه سكبان باشى، ولى عهد سلطنت شهزاده سلطان مصطفادن آلديغى امره امتثالاً بو لايحه‌يى يازمشدر. كندى اساساً يكيچرى اولديغى حالده يكيچريلرك انتظامسزلقلرندن، بنيان دولته اوردقلرى رخنه‌لردن دلخون اولارق لايحه‌سنى درين برحس وطنپرورانه ايله قلمه آلمش وشهزاده سلطان مصطفايه تقديم ايلمشدر. لايحه‌نك اسلوبى ساده، بعض تعبيراتى عاميانه اولمقله برابر ظريفانه‌در.

(خلاصة الكلام فى ردالعوام) ده قوجه سكبان باشى بالذات بولونديغى سفرلردن غايت مفيد مثاللر ايراد ايده‌رك نظام وانتظامه مالك اردولرله احراز اولوناجق مظفريتلرى اثبات ايلمشدر. فرانسز انقلابندن‌ده كنديسنه خاص برطرز تلقى واسلوبده بحث ايتمشدر. خصوصيله اسكى يكيچرى اردوسى ايله نظام وانتظامى غائب ايدن اردو حقنده‌كى مطالعاتى، تجاربه مستند اولمق اوزره اسكى حربلر حقنده‌كى رواياتى، جاسوسلر وجاسوسلره قارشى اتخاذى لازم كلان تدابيره دائر وصاياسى، ايراد جديد خزينه‌سنه دائر ملاحظاتى دولتمزك تشكيلات عتيقه‌سنى تدقيق ايدنلر ايچون مهم وثائقدن معدوددر.

قوجه سکبان باشینك بو لایحه‌سنه بکزر برده قوچی بکك سلطان مراد رابعه تقدیم ایلدیکی ، ینه لایحه طرزنده ، بر اثر موجوددرکه بواثرك هیئت عمومیه‌سی طبع ایدلمشدر. (خلاصة الکلام فی رد العوام)ك شمدی‌یه قدر طبع ایدیلان قسملری ایسه هپ خلاصه‌دن عبارتدر . ازجمله (تاریخ جودت) ده « بعض مواد مندرجه‌سی خلاصة الخلاصه وفقط مؤلفك تعبیرات عامیانه‌سی ممکن مرتبه ابقا اولنه‌رق » [۱] مندرج بولونمقده‌در .

بناءً علیه عثمانلی تاریخی ایچون مهم وثائقدن معدود بولونان بواثرك انجمن اعضای معاونه‌سندن بروسه‌لی محمد طاهر بك طرفندن هدیه ایدیلن نسخه‌سنی تام اولارق نشر ایدییورز . بونسخه اوفاق بر مجموعه اولمق اوزره ۱۲۲۱ سنه‌سنده استنساخ ایدلمشدر .

[۱] تاریخ جودت ، جلد ۷ ، ص ۲٤۳

خلاصة الكلام فی رد العوام

اسرار جناب باری بو وجهله جاریدرکه اول حضرت آدمدن تا قیامته دکین بنی آدمك بقاسنی جناب حق جل وعلی مراد ایدوب بالجمله عبادینك صلاحیت حاللرینه پادشاهان جهانی سبب عادی خلق ایلمشدر . اما عالمك صلاحیت حاللری ایسه مضرت اعدادن محافظه ایله اولور. چونکه جناب واجب الوجود حضرتلری بو رووی ارضی یالکز بر حاکمه تخصیص بیورمیوب نیجه بلوك ایتمکله هر بر بلوکنی بر حاکمه احسان بیورمشدر وهر حاکمك یعنی هر بر سلطانك زیر حکمنده بولنان یرلری ودروننده بولنان عباداللهی قومشو اولان دشمنلرك وسائر اعدانك شرلرندن امنیت ایچون هر بر دولت صاحبی دخی کندو ملکنه موافق وهر عصرك حکمنه مطابق مدافعه بولمشدر و نظامی خللدن کوزه‌دوب بلکه کون بکون تقویت ویروب وهم حدودی بولنان دولتلرك نظامندن زیاده انتظامه رغبتله سر افراز اوله کلمشدر وهم جواری بولنان دولتلرك نظامندن دون اولنلرك دولت و ثروتلرینه خلل وزوال ایراث ایده کلمشدر . زیرا برمقتضاء طبیعت بنی آدم غافل وزبون بولدیغنك ملك ومالنه ال اوزاده کلمشدر . آخرك تعدیسندن غافل اولوب دائما حزم واحتیاط شروطنه رعایت ایتمینلرك دولتلری آخره کچوب بی نام ونشان قالدقلری ویاخود غفلتلری سببیله آخرك زیر تصرفنه کیروب شاه ایکن کدا واغنیادن

ایکن فقرادن اوله‌کلدکاری عالی مرحومك حل وعقد نام زبدهٔ تواریخنده مذکوردر . اعقل ناسدن و اصحاب فراستدن اولان دولت اصحابنه واجبدرکه

شها باقمه هرضعیفه مرد ایسك مردانه بق
بر قارنجهٔ دلاور شها شیرانه بق

خصمك قارنجه ایسه دخی مردانه بیل مثلی مقتضاسنجه حزم واحتیاط شرائطندن غافل اولیوب هم جوار بولنان دولتلرك وسائر اعدای ملك وملتلرك کیدو مکرلری بلاسنه اوغرامیه‌لر. بومقدمه‌دن مقصود بودرکه بیك یوز اللی سنه‌سی اثناسندن تا سکسان ایکی تاریخنه کلنجه سفرلر منقطع اولدیغندن مقدملری سفرکورنلرك اکثری سرحد عدمه کیتمش وسفر کورمیوب بر ساعتلك یره کیتمامش و اعدای دین احوالندن بر شی کورمامش بومزایادن غافل اولان اهالیٔ دولت علیه‌نك اکثری دخی داطلو وآجی داطمامش نورسیدکان زماندن معدود بولنملریله بیك یوز سکسان ایکی تاریخنده آچیلان مسقو سفرنده عسکرمزك نظامی مختل و مشوش بولندیغندن اول وقتدن بو آنه دکین همان قرق سنه‌یه قریبدرکه عالمك شیرازهٔ نظامی بو وجهله خلل پذیر اولمشدر . ارباب بصیرته وخصوصا اسکی وقتدن قالمش یوره‌کی یانق باراندیده‌لره مکشوف ایسه دخی آحاد ناسدن عد اولنان بعض کمسنه‌لر مزایای عالمدن واحوال وقتدن غافل بولنملریله اکثر عوام‌ناس بیلدکلرینی‌سویلمکه مجبوراولمشدر. بر مدتدنبری برآلای ناس کندو اوزرلرینه هیچ لازم اولمیان سوزلرله قهوه خانه وبربر دکانلری و میخانه‌لرده دولت علیه‌یی فصل ومذمتله آلوده اولوب لایق اوزره تأدیب اولنمدقلرندن استدکارینی سویلمکه جری وجسور اولمشلردر ودولتك نظام وانتظامی بوزولمسنه اکثریا بو کیفیت سبب اولمشدر . زمان سعد اقتران سلیمان خان قانونیده برآز جهلهٔ وقت بر محله جمع اولوب دولت علیه‌یی مذمت طریقیله وضع

بیوریلان قانون جدیدی عقللرنجه بکنمیوب آغزلرینه یاقشمز سوزلر
بالنفس واصل سامعهٔ همایون اولمغله مذمت ایدهنك لسانی واستماع ایدهنك
قولاقلرینی دیبندن کسوب عبرت عالم ایچون سلطان بایزیدده تیمور قپو
قربنده بولنان کوچك بابك اوست اشکنه مخلاتمشدر . محل مرقوم
ممرعوام ومعبد خاص وعام اولدیغندن هرکس رأی العین مشاهده ایتدکجه
دللرینی کسمشلردر . کرك وقت مرقومده و علی الخصوص بو زمانده
اکثر ناس کفران النعمه‌لکده همان بنی اسرائیل طائفه‌سنه معادل
اولمشلردر. فساد عالم محضا بو مقوله بعض عوام ناسدن نشئت ایتدیکنی
کندولری بیلمیوب زمانه خلقی شویله اولدی بویله اولدی دیوصانکه کندوسی
زمانه خلقندن دکلمش کبی حاللرندن غافل و کویا کریه ماده‌لر کندولردن
هیچ صادر اولمامشدر کبی اوزرلرینه صوچ آلمامقله شیطان مسخره‌سی
اولمشلردر. اشبو اثنالرده ایسه اولیای امورك مرحمتلری وبعض ملاحظه‌لری
حسبیله برکمسنه‌یه سیاست اولنمدیغندن جکری براچه ایتمز وسفر وحضرده
دین و دولت امورینه یرامز همان دنیا بوش قالمسون ایچون یرادلمش
برآلای هیزم ناتمیز میخانه وکرخانه وقهوه‌خانه‌لرده دولت علیه‌یی فصل
ومذمتده امثال سابقلرینه فائق وراجح اولمشلردر . بومقوله مدبرلر
اکرچه ظاهرده مسلمان اولوب لکن مسئلهٔ طهارتلرندن بی خبر مناو
وبقال وقایقجی وبالقجی وحمال وامثالی مقوله‌لری دولت امورینه آغز
آچدقلری ایچون نجه‌لرینك تأدیبی وبلکه نظام عالم ایچون سیاستلری
لازمه‌دن ایسه دخی حسب الاقتضا تجاهل وتغافل اولنمقده‌در . الیوم
موجود اولان عوام ناسك اورتالقده بی اذبانه وطور سفیهانه ایله ظهوره
کلان وادیلرینی وخصوصا لازم الانها اولان بعض ماده‌نك اصل وحقیقتنی
وقوعی اوزره مبین طرف شریفلرندن بر رساله طلب بیورلمغله حجمی
جزؤی ومعانیسی کلی اوله‌رق اشبو رساله تحریرینه مبادرت قلندی .
بمنه وکرمه تعالی اکرچه نظر امعان ایله مطالعه‌سی میسر ایسه

شمديكى حالده عالمك كيفيتندن خبير اولمق مقدر اولور. انشاء الله تعالى
دنيانك نظام وانتظامى بوزلمغه وروم ايليده طاغلو اشقياسى ظهورينه
اشته بونظام جديد ماده‌سى سبب اولمشدر ديو نزاع ايدن عقلى دومنسز
برآلاى بيشعور دردمندلره بعضاً سؤال اولنوب بره جانم ابتدا برشى
سؤال ايده‌يم بونظام جديد نظام جديد ديو ايكيده برده دير دير ايدوب
قورى قورى‌يه دعوا ايدرسز بو نظام جديد نه ديمكدر . ابتدا بونك
حقيقتنى بيل، صكره دعوا ايله، اكر كلامك حق ايسه بنده اسكات اولوب
سكا ايوالله ايده‌يم ديدم . جوابنده نظام جديد ديدكلرى تعليمله اولان
عسكره ديوب بوندن غيرى فروعاتندن برشى بيلمديكنى اعلان ايتدى.
آرتق بومقوله ناسه مزاياى امور تفهيم ايلمك دوه‌يه خندك صچراتمغه
بكزه‌ديكندن همان ماوقع اوله‌رق بر مقدار سؤال ايله ديدمكه بو نظام
جديد ظهور ايتمكسزين دنيانك فساد حالندن سكا بر قاچ شى ديه‌يم
شو وجهله كه سلاطين عثمانيهٔ ماضيه رحم الله تعالى حضراتى زمانلرنده
سابقاً آناطوليده ظهوره كلان جلاليلر وقعه‌سى و سلطان محمود خان اول
دورنده صارى بك اوغلو فقره‌سى و سلطان مصطفى خان عصرنده
مستقلاً مصرده سكه‌سنى يوريدن بلوت قپان على بك وطاهر عمر وابوذهب
ماده‌لرى واناطولينك آلتنى اوستونه كتوران قاپوسزلوند بلالرى وبيك
يوز سكسان ايكى سنه‌سنده آچيلان مسقو سفرنده تمام يدى سنه اهل
اسلام مظفر اوله‌ميوب هر برسنه‌ده بركره بيوك اوردو بوزغونلرى
بلالرى اولوب هرسنه‌ده نيجه بيك كيسه اقچه‌لك چادر وچركه ومال
وطوپ وجبه‌خانه غارات وبونجه عسكرلريمزى قيروب وكچيروب
يعنى كمنى اسير وكمنى صويه دوكوب پريشان ايتدكدن بشقه اوفاق تفك
قلعه‌لرى وپلانقه‌لردن ماعدا بيوك قلعه اوله‌رق خوتين وبندر و اسمعيل
و ابرائيل و كيلى واوزى قلعه‌لريمزك كمى بمأى ايله و كمى ضربله اخذ
وايچلرنده بولنان صبيان ونسوانى وشرفدن وصلحادن اولنلرك اتكاريى

ى بمحه ايمان

كسوب عباد مؤمنينه بونجه حقارتلر ايله قيد اسره كرفتار ايتدكدن صكره بونلردن نجه بيك صبيان و نسوانك خلاصلرى ممكن اولميوب حالا كفره نك زير تصرفلرنده قالدقلريچون قيامته قدر آغلايوب آجيسى درونمزدن چيقميه جق شيلر وقوعى بلالرينك كمى تاريخلرده كوريلوب وكمى دخى كونومزده ظهور ايدن شيلر اولمغله دنيانك شيرازهٔ نظامى بوزلمغه اشته بومردار ماده لرك ظهورينه عجبا بونظام جديدمى سبب اولديكه اوالزمان نظام جديد يوغيدى ايشته بويله اصلندن انتظامى بوزلمش ومقدما نظامنك چيويسى چيقمش بويله دنيايه همان يالكز نظام جديد سبب اولدى ديو دعوا ايدرسز اشته بو سؤاله نصل جوابكز واردر دنيلدى حتى قبول ايدنلرك كميسى اسكات وهيچ جواب بوله ميوب مبهوت قالورلر و حتى قبول ايتميوب ديديكمز شيلردن هيچ خبرى اولميانلردن كمى جوابنده بن دنيانك اسكى فسادينى نه بيله يم شمديكى فسادى نظام جديددن اولديغنى فهم ايدرم ديو ادعا ايدن بيشعورلره شويله جواب ويرلديكه فرانسز ممالكنده فساد ظهور ايدوب بربرلرينك اتلرينى يديلر و بونجه قراللر فرانسزه سفر اچوب اون اون بش سنه سفرلرى متمادى اولدى وبربرلرينك قانلرينى ايچوب سوقاقلرنده سيل كبى قان آقتديلر وحالا ايت كبى خريلديدن خالى اولميوب ولايتلرينى خنزير سلخانه سنه دوندرديلر اشته بونك كبى فسادلر يالكز فرنكستانده اولميوب هندده وچينده وعربستان وعجمستان ويكى دنياده فساد وقتال حالا هيچ اكسيك اولمامقله بونلره دخى عجبا نظام جديدمزمى سبب اولدى وبرنظيرى دخى بودركه روم ايلنده فساد وارايسه فلله الحمد والمنه شيطان قولاغنه قورشون اناطولى طرفى فساددن خالى اولمقله نظام جديدك سيئه سى اناطوليه سرايت ايتميوب همان يالكز روم ايلنه مى سارى اولدى يوخسه فرمان خداى امتنان وحكم دور زمان مقتضاسنجه ميدر . بونى فرق لازم دكميدر . بو سؤاله عقلاً ونقلاً جواب ندر دنجه جوابنده سبحان الله فسادى

يالكز همان روم ايليده ظن ايدردم دنيانك هر يرى بو مقوله فاسد اولديغندن خبرم يوقدر اكر نظام جديد اولمسه دخى عالمك مزاجى بوزوق اولمغله بوصورتده نظام جديدك صوجى يوقدر ديو هله احسان بارى ايله چوغينك اسكاتلرى ميسر اولدى. قالديكه بو مقوله مزاياى احوال عالمدن خبرى اولوبده ينه دعواسنده اصرار ايدن جهلهٔ زمان حضرت پيغمبر عليه الصلاة والسلام وقتنده بولنان خذلهٔ قريش كبى هر نقدر امر حقى بيلورلر ايسه دخى مقدما نوديمش اولدقلرندن سوزلرندن سوزلرندن دونمكه عار ايدوب عو عو كلاب كبى اولا آغزينه ياقشمز ثانيا فكرينه صغمز كلاملر ايله ظريلدار طوررلر نظام جديد طوبجيلرينى اصلندن ذم ايدوب سبب اولنلره لعن ايدرلر ايكن فرانسز سفرنده كرامتلرينى كوردك ونيجه‌مز دخى سايه‌لرنده اسير اولمقدن خلاصه اولدق ديو مقدما سويلدكلرينى صكره اونودوب لسانته كلان هرزه‌يى سويلمكه اوتانميان قلاشلره حق تعالى حضرتلرى عقل ورشد وفكر كامل احسانيله انصافه كتوروب خيرى وشرى فرق ايتمك ونان ونعمتيله پرورده اولديغى دولتعليه‌نك قدرينى بيله‌رك حسن اتفاق واتحاد نلوب ايله جمله اعداى دين اوزرينه غالبيت ميسر ايلمسنى بش وقتده جناب ميسر المراداتدن رجا ايده‌رز. اشته نم سلطانم دنيانك فسادينه نظام جديد ماده‌سى سبب اولمشدر ديو ادعا ايدنلر ايله طول ودراز طوبسز وتوفكسز بو مقوله اوزون اوزادى محاوره ومناقشه‌لرمز ظهوره كلمشدر. لكن الحق يعلو ولا يعلى عليه مضمونجه الطاف جناب بارى وآثار معجزهٔ حضرت رسالتدارى ايله نيجه نيجه مدعيلردن حق قبول ايتمينلر عاقبة الامرده الزام واسكات اولنوب آنلر دخى سائر مدعيلرى اسكاته ساعى اوله‌رق زمرهٔ ناجيه‌يه ملحق اولديلر.

ابتدا نظام جديدك وضعنه وبعضلرك لعن وطعننه سبب نه‌در آنك بياننده‌در

شويله معلوم صاحب اذعان اوله‌كه بيك ايكيوز آلتى سنه‌سنده مسقولو كفره‌سيله مصالحه عقيبنده طرفيندن ايلچيلر كيدوب وكلوب ايكى جانبك اسيرلرى خلاص اولديغى اثناده مقدما مسقووه اسير اولان نيجه كمسنه‌لردن دشمن دينك هر بر كيفيتى وكلاى سلطنت سنيه طرفلرندن سراً وعلناً تفحص اولنوردى. مسقو قراليننك مقر اقامتكاهى اولان پتروبورق [١] نام محلده هردورلو ملتدن آدم بولنمغله مقدما عثمانلو رعاياسندن اولوب خدمتى سببيله مسقوده پايه‌دار اولان بر كافركه غايت مالدار وحيله اصحابندن نافذالكلام شرمت ديدكارى بى‌شرم وحيا بر كون قراليچه‌نك مجلسنده همدملك اثناسنده قراليجه‌يه ديركه عثمانلو ايله نيچون طول‌دراز جنك ايدوب زحمت چكرسز اكر مرادكز اسلامبولى المق ايسه قره طرفندن بونجه زحمت ونيجه مال صرفيله مشقت چكرسز زيرا استانبولى المق غايت قولاى بر شيدر دينجه قراليجه نيجه اوله‌بيلور ديدى لعين مرسوم جوابنده مسقو قراليجه‌سى همت صاحبى اولمغله وقتنده ايكى اوچ سفرده غلبه ايدوب قريم كبى بر پادشاهلق يرى ضبط وقره دكزده دخى بر عظيم دونما ياپدى وير كتورمز تاتار طائفه‌سنى يوق ايدوب ونيجه نيجه قلعه‌لرينى ويرلرينى آلوب آق دكز رعاياسنى وبونجه تجار طائفه‌سنى دخى كندويه تابع قلدى وبويله همتلو قراليجه‌يه يانكز بر بوغازدن عبارت اولان استانبولى آلمق همان ايكى اوچ كونلك ميسر اولور شيدن ديمكله قراليجه‌نك خوشنه كلوب اكرسن بوخدمته موفق اولورسك له ممالكنه قرال نصب ايتديكم مثللو سنى دخى اولنجه‌يه قدر

[١] پته‌رسبورغ

استانبول قرالی ایده‌رم دیوب بویله قولایلق ایله توجهله الینه بیلور دیو
سؤال ایدنجه کیفلك عالمیله قرالك اتباعیسی یاننده جوابه باشلیوب عثمانلو
عسکرینك جمله‌سی بوش دکلدر . اناطولیده اولانلر چفتی چبوغیله
واستانبول اهالیسنك کمی اصنافلق وکمی نظام‌قویه تحتنده‌دکلدر. اکرچه
تیز الدن عسکر تدارك ایده‌جك اولسه‌لر برماهه محتاجدر. اشته بوحال
اوزره اولان برشهر عظیمك ایچه‌جك صولری طشره‌ده‌بندلردن کلور.
قره‌دکزده وآق دکزده نقدر تجـار سفینه‌لریمز وار ایسه قریمه جلب
ایده‌رز و بیوك کوچك جمـله کمیلریمزه عسـکر دولدوروب قره‌دکز
بوغازینك‌طشره طرفندن صو بندلری‌اولدیغی‌سمته عسکرمزی دوکوب
صو بندلری هرقاچ عدد ایسه وارر طوبلر ایله دیوارلرینی بر سـاعتده
هدم ایده‌رز . بندلرده اولان صـولر اقوب مسقو عسـکری بندلری
یقمش وکلیتلو عسکری کلوب استانبوله یورویه‌جکدر. تواتری اولدیغی
انده استانبولده برغلغله‌واویلا دوشوب‌صوسزلقدن‌همان برکونده‌حاللری
دیکرکون اولوب خصوصا بزم غیرتمزی‌چکن رومماتی دخی برطرفدن
پریشانلق ویرمکله استانبولدن دیرمه چتمه بوله‌جقلری عسکر دخی تیز
الدن اوستومزه‌کلمیوب کندی‌مالدار ماتلرینك‌وپادشاهلرینك ورجاللرینك
ماللرینی یغما واللرینه کچن شـیلری قایقلره وماونه‌لره قیوب اناطولی‌یه
وروم الینه فراره بقارلر و اسـتانبولده قلان بقیهٔ اهالیسی دخی متحیراً
کندی باشلری‌غائله‌سنه‌دوشوب‌اتمك پشورمکلك‌وایچه‌جك صو بولنمامغله
همان‌ایکی‌کونده اوته‌سی برویه الوب مسقوعسکری اهسته بسته استانبوله
کیروب ضـبط ایدرلر دیو جواب و بو نیته قرار ویردکلرینك خبری
دولتعلیه‌یه واصل‌اولمغین لعین‌مرسومك بوحیلهٔ شیطانیه‌سی‌واقعه مطابق
بر کیفیت‌اولوب صواویور دشمن‌اویومز علی‌الخصوص قره‌دکز بوغازینه
قریب اطه‌سی بریلکنلك مسـافه اولمغله بوکیفیته صورتا هر نقدر اعتماد
اولنماز ایسه دخی معاذ الله تعالی بویله بر مکار وحیله‌کار دشمن قویدن

غافل ولمق بر وجهله جائز اولمديغى وخصوصا نجه نجه دولتلر غفلتلرى
واهمالرى حسبيله بركشته اولوب دولتلرندن نام ونشان قالمديغى واكثر
دولتلرك مضمحل اولدقلرى وقت وزمانيله ايشه يرايه جق عسكر وملازمهٔ
سفريه لرينه باقميوب دشمن مكرندن غافل اولملرى سبب نكبتلرى اوله
كلديكى نجه تاريخلرده مذكور وعالى مرحومك ملى وعظم نامنده اولان
زبدهٔ تواريخنده مسطور اولديغى اجلدن وخصوصا مسقوكفره سى يتمش
سكسان ييلدنبرو دولتنه نظام ويرمش وسائر قراللر ايچنده تفرد ايله نام
وشهرت كسبنه تشنه اولمش ونجه مملكتلرى وخصوصا له ممالكى بكى بر
قراللق يرى تحت حكومته ادخال ايتمش بويله حيله كار ومكار طائفه دن
امين اولمق شرعاً وعقلاً هيچ بر وجهله جائز اولمديغندن وخصوصا
لعين مرسومك قراليجه يه تعليم ايتديكى اوزره صو بندلرينه بويله براهانت
ايتمك لازم كلسه معاذ الله تعالى تيز الدن نه مال ونه عسكر و نه تدبير
ونه غيرت ونه حميت ونه خزينه مفيد اوله ميوب ونظام وانتظام تحتنده
اولميان عسكرمزك ترتيب وارسالى بويله عسكرله دشمن قوينك دفعى
بر وجهله ممكن اوله ميوب قلب ممالك اسلام معاذ الله تعالى ايكى كونده
زير وزبر اولوب اه واه ايتمك فائده منذ اوليه جغى دولت عليه نك صادق
ودور انديش بولنان رجالى واسرار دشمنه واقف اولان سلطنت سنيه
امينلرى روح عالم مثابه سنده اولان پادشاه عالمپناهى اكاه ايتمريله * علاج
واقعه پيش ازوقوع بايدكرد * مفهومنجه يانغين باجايى صارمدن چاره سنى
بولمق جمله اساطين سلطنت اوزرلرينه فرضله عين عد اولنمغله انجق
سالف الذكر محذورك دفع ورفعى حاضر وآماده عسكر لزومندن لابد
وخصوصا اومقوله لازم اولان عسكر اكرچه استانبولده موجود اولسه
دخى معاذ الله تعالى بندلر طرفنده بر واقعه اولسه اولطرفدن استانبوله
خبر كلوب واستانبولدن دخى عسكر دوشريلوب محل يرينه وارنجه يه
قدر لا اقل اوچ بش كونه محتاج اولنمغله حق تعالى حضرتلرى حفظ

واماننده ایلیه وندیکدن تریاق کلنجه‌یه قدر مصرده آدمی ییلان هلاك
ایدر مضمونجه بهمه‌حال بندلر طرفلرنده ملاحظه اولنان محذوره‌یه ینه
اولطرفلرده یقین یرده حاضر بولنه‌جق عسکر وطوب وجبه‌خانه ومهمات
لازمه واو مقوله عسکر ایسه سائر عسکرمز کبی مناو وچورکجی وقایقجی
وبالقجی وحمال وسائر اوتوز ایکی کونه اصنافلق ایله مشغول اولمیوب
طوپی وتوفنکی یاننده حاضر وآماده بولنمق مهم ودشمان عسکرینه وطوپنه
وسائر حیل حربیه‌سنه مقابله ومدافعه‌یه مقتدر اولوب حین اقتضاده
یارم ساعت وبر ساعت ظرفنده حاضر اوله‌جق تعلیملو اولمق شرائط
اکاهیدن بر قاچ بیك کزیده وکنج عسکر تدارك واقتضا ایدن حیلهٔ
حربیه‌یی وسائر کیفیتلری تعلیم ایتمك ایچون اوجاقلره آدم کوندرلدی .
بالاده اشارت اولندیغی وجهله اوتوز ایکی کونه آلیش وریشله آلشمش
اولان شهبازلرمز بیله وصقال فالنه واروب اکر طوپ وتوفنك تعلیمی
ایچون باشلری بغلانمش اولسه آرتق اصنافلقدن خبرلری اولمیوب تعلیم
ایله مشغول اوله‌جقلرینی واوچ ماهده بردفعه خدمتسز علوفه آلمق اوله‌مز
دیو صیقیه کیره‌جکلرینی فکر ایدوب همان وهلهٔ اولاده بزلر بومقوله
نسنه‌یی ایده‌میوز دیو معندانه جواب وهرنقدر طور حکیمانه ایله ذهنلرینی
صیوارمق مراد اولندی ایسه سقا بابا، علی باشی، باش قره‌قوللوقجی همت
بشه سزلر نه‌دیرسکز نظام جدید تعلیمی اوله‌جق ایمش شمدن صکره
آرتق خدمتسز علوفه یمك اوله‌میه‌جقدر وتعلیم دیدکلری برصیقی خدمتدر
بوبابده یان برجزمك دخی زیاده صنعتدر اما بزی سفره کوندررلر ایسه
الیمزده‌کی توفنکی آته‌رز ودال قلیج اولوب ماسقاف اوردوسنی بربرینه
قتارز الله‌تعالی اوجاغمزه اغا افندمزه زوال ویرماسون علوفه چیقدقده
آلوب ذوقمزه باقه‌رز دیو کویا حسب‌حال ایله کنایه قاریشیق جواب بارد
ویرملریله دولت علیه دخی بوایشی اکر بوشلیه‌جق اولسه ایکی سفرده
مجرب اولان خدمتلری کبی نهایتی پشمانلق یسه مفید اولمیوب بونجه

امت محمدك پریشان حال اوله‌جقلری امر اشکار اولدیغنی یعنی مسقولو خنزیرینك صوبندلری هدمی ماده‌سنده رابطه‌بنداولدیغی حیلهٔ شیطانیه‌سنه اول امرده تیز الدن وسیلهٔ قویه اولمق ایچون صو بندلری طرفلرینه یقین اولمق ومعاذالله تعالی حین اقتضاده یارم ساعت وبر ساعتده حاضر اولمق اوزره لوند چفتلکنده مجدداً کشاد اولنان اوجاغه بوستانی نفراتی تحریرینه شروع اولندی. اما ایش بونده‌در که یازیله‌جق عسکر اصنافلق ایتمیوب کیجه وکوندوز اوجاقلقده مقیم اولمق وهرکون تعلیمنی ایدوب الت ضربلری اولان طوپ وتوفنك وجبه‌خانه‌لری یانلرنده بولنمق شرائطیله نظام جدید عسکری نامیله تنظیم وهربر اورطه‌لرینه برر امام دخی تخصیصله وامور دینیه‌لری دخی تعلیم ایتدیریلوب اقتضا ایدن بالجمله مالزمه‌لری تتمیم قلندی وبوندن بشقه قره‌کز بوغازینه دخی لزومی درجه‌سندن زیاده متعدد قلعه‌لر ومقدار کفایتدن زیاده طوپلر ومقتدر وهنرور طوپجیلر وضع اولندیغندن دشمن دینك قره‌کز بوغازیندن دشمنلك ایله کچملری لازم کلسه قلعه نفراتنك وطوپجیلرینك کمال انتظا ملرندن ناشی برسفینه‌نك مروری ممکن اوله‌میوب عون وعنایت جناب خیرالناصرین ایله اهلاك واغراق اوله‌جقلرینی دشمن دین لعنةالله علیهم اجمعین فهم وادراك ایتدکلرندن ذکر اولنان افکار فاسده‌لری معطل اولمشدر وخصوصا اشبو نظام وانتظامه وکون بکون عساکر جدیده‌نك چوغالمسنه باقدقجه وخصوصا اسکندریه‌ده و مصرده وعکده وقورفوده ومشتملاتی اولان جزیره‌لرده وسائر بعض یرلرده برآوج معلم عسکرمزدن ظهوره کلان خدمات کزیده وثبات قدوملرك کوروب واشتدکجه دشمن دینك یورکلری یاغی اریمکه باشلامش ایکن وعون وعنایت جناب باری ایله بومقوله جدید ومنتظم وکزیده عسکرمز کفایت مقداری چوغالد قلرنده مسقو ونمچه وسائر دین ودولت دشمنلرینك قلوبلرینه رعب

وهراس مستولی اولوب دولتعلیه یه بارد ونا سزا تسکیناتلر ایتملرینه زهره لری اولمیه جق ایکن وبو معلم عسکر ماده سی دینه ودولته روح اعظم مثابه سنده اولوب الی یوم القیامه دولتعلیه نك بقاسنه وجمله دشمنلره غلبه مزه باعث اوله جق ایکن برآلای ساده دل حمقا عجبا بو عسکر جدید نیه لازمدر آل عثمان عسکری دنیایی قلیج ایله فتح ایتدکلری وقتده نظام جدید عسکری یوغیدی همان دشمان ظهورنده قلیجه ال اوروب بر یورویوشده دشمن ولایتنك التنی اوستونه کتوررز بونلره حاجت یوقدر همان بزه دشمن کوسترسونلر دالقلیج اولوب دشمن اوردوسنه طاله رز خراب ایده رز وقرالك تاجی تختنی باشنه کچیروب قزل الما یه دك کیده رز دیو دعوا ایدن شهبازلر ایله هزار کره مباحثه ومناقشه اولنوب او مقوله لره سؤالمزده بره یولداشم سزلر بیلورسکنز که بن بیك یوز قرق التی سنه سندنبرو پدرم ایله یکیچری اوجاغنده پشت وپا اوروب بونجه سفرلرده بولندم وکرم وسرد عالمی کوروب عالمك سله سنی بیه رك فلکك چنبرندن کچدم ودشمن دینه دخی اسیر اولوب احوال عالمه ودشمن دینك جمیع حیله وخدعه سنه ونظام وانتظامنه ودولتعلیه یه اولان کلی غلبه سی نه یوزدن ونه سببدن نشئت ایتدیکنه کرکی کبی واقف اولوب نیجه ماده لر وارکه تواریخدن فهم ودرك اولنماز شیلره اطلاعمز میسر اولدی سنمز حالا سکسان یدی اولوب سکسان ایکی تاریخندن بو وقته کلنجه همان قرق سنه یه قریبدرکه مطلع اولدیغم اسرار عالمك جمله سی تحریر اولنسه بر قاچ جلد کتاب اولور اما تواریخدن و بالنفس مشاهده ایتدکلرمزدن ماهو الواقع اوله رق سیزه برقاچ ماده بیان ایده یم. کلامزده غرض وسائر کونا عوض تحتنده اولمدیغندن ان شاء الله تعالی کوش وهرشکزه کیروب بنی وقتیله دعاء خیر ایله یاد ایدرسز افاده مز بودرکه خداوندکار اسبق سلطان سلیمان خان قانونی حضرتلرینك زمان سلطنتلرینه کا[illegible] دکین فرانکستان

دولتلرینك وجمهورلرینك برنده سرعتله طوپ آتمق وتوفنك قوللانمق وبونلر امثالی جنك تعلیملرینی وغایت قلیل عسكر ایله قتی چوق عسكری زیر وزبر ایتمك صنعتلری اولمیوب بیاغیجه پریشان حال عسكر ایله بزم ایله جنك ایدرلر ایدی وهر نه زمان دولتعلیه عسكریله مقابله ایتسه‌لر اهل اسلام عسكرینك صلابت دینیه‌سی حسبیله اكثر زمانده نسیم فوز ونصرت دولت علیه طرفنده وزان و بعضاً دخی طرف دشمنده نمایان اولوردی حكمت خفیهٔ سبحانی ایله سلطان سلیمان خان قانونی حضرتلری نیچه سفرنده بر قاچ سنه متمادی بوزلمغله بو بوزغونلق نظامدن ساده وعزی اولان عسكرمزدن نشأت ایتدیكنی مشاهده ایدنجه نظاملو عسكر اوجاقلرینی احداث وعسكر جدید یازمغه مباشرتلرنده دیرلكسز طائفه‌سندن برآلای بیشعورلر بووضع اولنان اوجاق وعسكر وقانونی بكنمیوب دنیا فی الاصل یكیچری ایله فتح اولنمدی سكبان وعجمیان وسائر كوكللویان ایله فتح اولندی بو نصل اوجاقدر یازیلان عسكرینك قیافتلری بزم كوردیكمز وایشتدیكمز شیلر دكلدر چورباجی واوطه باشی قلفاتلری ندر وسقا وآشجی وقره قوللوقجی قیافتلری وسائر اثوابلری نصل عجایب وعجایب شیدر دیو كفت وكولری چوغالدوب یكیچری اوجاغنه یازیلان ویازیله‌جق عسكرلری بر طرفدن اغفال ایله بر كون یوز آدم یازلمش اولسه ایرتسی كونی ایكیوزی قچمغه بشلانجه انلوك ملهمون مضمونی اوزره خداوندكار مشارالیه حضرتلری تفكر بیوروب عندالله تعالی دعدن سوكیلو واحسن اولندیغنی ادراك وهرعصرك باطناً برقطبی اولدیغی دخی كرامتلریله اذعان بیوروب زمان مرقومده حاجی بكتاش اولادلرندن پوست نشین اولان كمسنه‌یی پادشاه مشارالیه حضرتلری اناطولیدن كتوردوب كفارك غلبه‌سنی دفع و اهل اسلام غالب اولمق ایچون احداث بیوردقلرنی شیخ مشارالیهه اعلان واوجاقلره یازیلان

عسكر قاچمیوب دوام وثباتلری ایچون دعا طلب بیوردیلر مشارالیه
اوجاغه کلوب واهل ذکر جمعیتله دعا وحسن توجه بیوردقلری انده اول
کوندنصکره یازیلانلر فرار ایتمیوب بزلر حاجی بکتاش کوچکلری اولدق
دیو دوام وثبات اوزره اولدیلر قالدیلر وبویله باشی باغلو واولوقته کوره
نظاملو عسکر ایله دشمن اوزرینه واردقده کرك پادشاه اسلامك امر
غزاده نصب نفسلری وکرك شیخ مشارالیهك نفسلری برکات آثاریله
دشمن دین اردولرینی وعسکرلرینی وسائر یرلرینی آلتنی اوستونه کتوروب
منصور ومظفر ومغتنم اولدیلر بر رتبه‌ده‌که اکر تفصیل اولنسه باعث
تطویل اولور مراد ایدنلر مطولاته نظر بیورسونلر دشمن دین بونظام
قویه‌یی کوروب مغلوب و منهزم اولنجه چوق چکمیوب هزار نیاز ایله
مصالحه‌یه قرار ویردیلر لکن دولتعلیه عسکرینك بونظام وانتظام اوزره
اولدیغنه جمله قرال‌لر غایت مضطرب اولوب بربرلریله خبرلشوب کار کذار
حکما سیرت آدملر ایله بر محل مخصوصه‌ده استشاره ایتدردیلرکه عثمانلو
پادشاهی کندی عسکرینه قوی نظام ویروب اسکان اولنملریچون اوجاق
یاپدی وعسکرینك باشینی بغلدی شمدنصکره بویله منتظم عسکره قارشو
طورمق محالدر واسلام عسکری شجیع ودلیر اونلقله داغلیجلری ایچمزه
کیروب ایشمزی تمام ایده‌یورلر وجنکده فوت اولان شهادتله جنته کیره‌یور
اعتقادیله غیورانه جنکه کیریشیورلر اکر شمدنصکره بزلر دخی کندومزه
بر رابطه ویرمزسك بوتون فرنکستانی عثمانلو ضبط ایدوب جمله‌مزی
خراجه کسه‌جکلردر . ایش اودرکه عثمانلو عسکرینی ایچمزه صوقامق
طریقنه بقالم دیو مشورتلرینه قرار ویردیلر عاقبة‌الامر حکیمانه وعاقلانه
تدبر وتفکر ایده‌رك همان سرعتله طوپ آتق وتوفنك قوللانمق وبونك
امثالی کوناکون صنایع جدیدهٔ حربیه احداث ایتدیلر وعسکرلرینك
دوام وثباتی ایچون هراون آدمه برباش تعیینی ایله عسکرلرینك جمله‌سنی
آلیشدن وریشدن منع و بتون کون جنك و جدال تعلیمنی کندولره

شعار ایدندیلر وکندولره برطریقیله فرجه بولنمیه‌جق درجه‌یه کتوردیلر
واقعا صنعت مرقوم احداثندن صکره وقوعبولان سفرلرده کفار ایچنه
مرام اوزره قلیچ دوشه‌میوب پریشانیت اکثر زمانده عثمانلو طرفنده
ظهوره بشلادیغی تواریخ آشنایه معلومدر . زیرا کفارك عسکری طابور
طابور اولوب بوزلمامق ایچون آهسته بسته آیق آیق کلورلر وطوپلری
مارقوید ساعت کبی مجلا وکله‌لری مصیقل اولمغله بر طوپ بر دقیقه‌ده
تمام اون ایکی کره طولدیروب آتوب کله‌لرینی قورشون کبی یاغدیرر
اولدیلر وطوپ توفنکك آردینی آراسنی کسمیوب کویا قیامت قوپاررلر
واکر اهل اسلامك یایاسندن و آتلوسندن هجوم ایده‌جکلر اولسه‌لر کاه
وقتده دشمن دین سسنی چیقارمیوب اسلام عسکری تمام مرکزینه
کلنجه بر قاچ یوز پاره چرخه طوپلرینه وییمش سکسان بیك توفنکی
بردن آتش ایدوب صاپر صاپر دوکر اولدیلر وکندولرك بورونلری
قنامقسزین بونجه بیك عسکر اسلامه شربت شهادتی نوش ایتدیروب باقی
قلان اهل اسلامی قاچرمغه مألوف اولدیلر وعسکر اسلام دخی دشمن
دینك آتشبازلغنی کوروب ونیم ساعتده نیجه بیك نفوس هلاکنی مشاهده
ایدنجه دشمنه مقابل ایده‌میوب بالضرور کوزلری بیومکه بشلدی آما
کفار بدکردار کمال اقدام وهمتله وار قوتنی پازویه کتوروب بویله بر
صنعت پیدا ایلدی آما اهل اسلام عسکرنده بونظام بالمثل بولنمدیغندن
حق بودرکه اسلام عسکرینه نیجه قباحت بولنور زیرا اسلام طرفندن
فرضا بیك عدد توفنك آتیلنجه‌یه قدر کفار طرفندن سکسان بیك
صالقم وکله وقورشون بردن کلمکله بوکه طیانمق طاقت بشردن خارج
بر معنا اولدیغی مسلمدر اشته بو حال اوزره تا سلطان مصطفی خان
حضرتلرینك زماننه کلنجه‌یه قدر کاه غالب وکاه مغلوب اوله‌رق وقتلر
کچوب اکثر زمانده غالبیت کفار طرفندن ظهور ایدر اولدی دیو بزمله
دعوای کاذبه ایدن بعض ناخلف یکیچریلك دعواسنده اولان دلاوران

عصره طرفمزدن بويلجه جواب ويرلمكله اسكات اولنديلر قالديكه مرحوم
سلطان محمود خان اول حضرتلرى كفارك اكثر زمانده غلبه سنه واهل
اسلامك مغلوبيتنه سبب ندر ديو سؤال تحتنده غالبيتنه وسيله اوله جق
طريق آرامغله اصول الحكم فى نظام الامم اسمنده بر رساله تأليف وعرض
اولنوب موافق طبع همايون ملوكانه لرى اولمغله طبع برله نشر اولنمشدر
وموجبنجه عمل اولنمسنه همت شاهانه بيوريله جق ايكن بحكمة الله تعالى
مدة عمرلرى ختامه رسيده اولديغى اجلدن اجراسى مقرر اوله ميوب
الامور مرهونة باوقاتها مضمونجه بيك ايكى يوز آلتى سنه سى حلالنده
بالاقتضا عسكر جديد تحريرينه شروع اولندى ديندى؛ چونكه تعليمى
كوكلكز قبول ايتميوب تعليم لازم دكل همان بزه دشمانى كوسترك ديرسكز
بز دخى جوابزده بره شهبازم سلطان مصطفى خان حضرتلرينك زماننده
ظهور ايدن مسقو سفرنده كفار ايله سزك اراكزه ديوارمى چكديلر
ايدى كفار كورينوب طورر ايكن نيچون واره ميوب ايكى كره يوز بيك
آدم قويرجق قيون اتى وخاص اتمك ييوب تمام كفاره مقابله اثناسنده
بر علوفه وتعيين و مانده غوغاسى چيقاروب بو وسيله ايله دوندوكز
قاچدكز حتى بندخى سزكله برابر ايدم بيلورسكز واپرتسى سنه دخى
روم ايلى واناطوليده قوندوغيكز مسلمان ورعايا خانه لرينى ياقوب ييقوب
وعياللرينه وقزلرينه ال اوزادوب بونجه فضاحت وقباحت ايده رك اردويه
واردیكز كذلك جنكده مهارتكز اولمديغندن بر محلده اغز داديله
مقابله ومقاتله يه قدرتكز اولميوب ينه سابقى كبى علوفه وتعيين ومانده
غوغاسيله وقت كچوروب كتدكز ودين قرنداشلرمزى صويوب خدادن
وكمسنه دن حيا ايتمدكز اثبات ايدنكه نره ده يوز آغاردوب دينه وپادشاهه
خدمت ايتدكز التى يدى ييل سفرلرده حالكز بويله اولوب عاقبت
مسقوك فرجه بولماسنه مستقل سبب اولمكز حسبيله استديكى كبيجه
مصالحه سنه سبب اولديكز ونهايت قريم كبى بر خانلق بالكلـ

النده قالمسنه دخی باعث اولدیکمز بونلردن صکره کی آچیلان مسقوسفرنده
دخی یدی سکز یوز ساعتلك یردن مسقوك جنك عسکری کلنجه یه قدر
بر ایش کوررسکز دیو تیز الدن اوزی طرفنه بونجه بیك یکیچری
عسکری تعیین اولندی ضابطانی واوزی والیسنی دیکله میوب کندی
رأییکز ایله قیل برون دیدکلری بر کوچك پلانغه لی محله کندی کندوکزه
واروب مسقوك اولطرفده غایة الغایه آز عسکری وارایکن دوکوشوب
ینه مقاومت ایده مدیکز و عاقبة الامرده نیجه کز دکزه دوکلدیکز نهایت
اوزی یه عودت وآنده اقامت ایدوب مسقو عسکری قار وقیش وغایت
صغوق کونلرده اوزی قلعه سنی محاصره ایلدی سزلر قلعه نك ایچنده
دلکلره صوقیلوب چیقه مدیکز اویله بر قوی و نازنین و متین سرحد
اسلامیه قلعه سنك حرباً وضرباً دشمن الینه کچمسنه وجمله خلقنك سزکله
برابر اسیر اولمسنه ونیجه بیك سادات وشرفادن قزلرك ونسوانلرك
ومعصوملرك مسقو الینه کرفتار اولمسنه سبب اولدیکز وغیری یرلرده
دخی بونك کبی مقاومت ایده مدیکز کفره طائفه سنك عسکر تعلیمی
خصوصنده و جنك ایتمکده مهارتی معلوم واسلام عسکرینك جنك
خصوصنده وانواع کونا حیلهٔ حربیه دن غفلتلری ظاهر ایکن تعلیم
خصوصنی بکنمیوب بوبابده درکار اولان عنادکز مجرد دینه و دولته
اهانت دکلمیدر دیو حاللری بو وجهله شرح و بیان اولنجه کمی آدم
حقی قبول ایله سکوت ایدرلر و جوابلرنده حقیقت بو تعلیم ماده سنه
اصول الحکم فی نظام الامم نام رساله ده بیان اولندیغی اوزره سلطان محمود
خان حضرتلری مباشرت بیوره جقلر ایمش مدة عمرلری مساعده
اولمدیغندن مباشرت اولنه مامش اکر اولوقتده رابطه ویرلمش اولیدی
کفره یه بویله مغلوب اولمازدق دیو اعتراف ایدرلر وکمی دخی جوابنده
یکیچری اوجاغنده بنم یکرمی بش اقچه علوفه م وار اکر نظام جدید
عسکری چوغالوب ایش کوررلر ایسه قورقارم که یکیچری یه اعتبار قالمیوب

علوفه‌سی آله‌مم اگر علوفه‌مه ضرر گلیه‌جکنی بلسم الله ویرسون بتون
خلق عالم نظام جدید عسکری اولسون دیو مافی الضمیرلرك سویلر اولدیلر
وکمی دخی تمام حقانیت اوزره اگرچه نظام جدید عسکرینك ایشه
یرایه‌جغنی وبویله نظاملو عسکردن ماعدا سائر نظامسز عسکر براقچه‌لق
ایش گوره‌میه‌جکنی واگر بوندنصکره بونظام جدید عسکرینك رفعی
لازم کلسه حق تعالی حضرتلری حفظ ایلسون دشمن دین دوگون
بیرام ایدوب دخی زیاده فرجه بوله‌رق دولت علیه‌یه کیده‌رك گونا گون
مردار تکلیفلر ایله غلبه‌سنه تقویت ویره‌جکنی ونهایةالامرده دشمن دینه
برطرفدن جواب ویریله‌میوب دولتعلیه اموری گون بگون تنزلده اوله‌جغنی
بیلورز وعون وعنایت حقله بونظاملو عسکر لزومی مرتبه چوغالوب
مسقو ونیچه حدودلرنده اولان قلعه‌لرده و سائر یرلرده اقامت ایتسه‌لر
حین اقتضاده جنك وجدالك یولنی ایزینی بیلدکلرندن عجمی عسکر کبی
شاشیرمیوب اقدام ومقاتله‌ده اهتمام ایده‌جکلرینی بیلورز دیرلر و دلیلیمز
شودرکه فرضا برفورطنه‌لی گونده برسفینه‌ده دکز حالندن هیچ بیلمیان
آدملر اولسه آلات دومنی قوللانمق بیلمدکلری ایچون اول سفینه البته
غرق وجمله خلقی بردن هلاك اولورلر وعلمنی بلنلر هر نقدر فورتنه‌یه
تصادف ایتسه‌لر بیلك وقوللانمق حسبیله بلطف الله تعالی ساحل نجاته
واریرلر وبر مثالی دخی بودرکه طوپی وتفنکی و جمله آلاتی و استاد
جنکجی عسکری مکمل برسفینه ایله طوپسز واستاد عسکرسز قره‌دکزك
کراسته چکلوه‌سی محاربه ایچون بربرلرینه مقابل اولسه‌لر آنلردن
قنغیسی غالب اولور معلوم اولمغله اشته بومثاللردن بیلنور ظاهر شیدر
دیرلر وکذلك اون اون بش بیل جنك خصوصنی تعلیم ایتمش ونیچه
نیچه حیله حربیه اوگرنمش آز آدملر نیچه بیك تعلیمسز عسکری
بوزوب وقیروب واسیر ایدوب استدکلری کبی غالب اوله کلدکلری عجبا
محل شبهه‌میدر دیو نیچه‌لری اقرار واعتراف ایدرلر وبالجمله معلوم اولدیکه

فرانسز ملاعینی اسکندریه و مصره کیروب قره‌ده اولان نیجه بیک
تعلیمسز عسکرمز وار ایکن ایشه یرییجق و غالب اوله‌جق جنکلری
ظهوره کلیوب طوپجی وپیاده معلم عسکرمز هر نقدر قلیل ایسه‌لر دخی
ثبات قدمله جنك ایدوب کفاری قیردیلر و قیرلدیلر وبونلردن بر عدد
کمسنه‌نك فرارینی کورمدیلر غیرتلری جمله‌نك معلومی اولنجه طعن ولعن
ایدنلردن چوق کمسه انصافه کلوب اصل ایشه یرایه‌جق عسکر بونلر
ایمش مذمتله بوشنه کناهه کیردك دیو قصورلرینه معترف اولدیلر حتی
جزار احمد پاشا حضرتلری بونلرك جنکده ثبات قدملرینه وبر فرد
قاچمیوب دلیرانه حرکتله شهید اولنجه‌یه‌قدر طوردقلرینه باقوب بن اصلندن
بونلری بیلمز ایکن طعن ایدر ایدم لکن فیما بعد طعن ایدر ایسه‌م دیلم
قوروسون دیدیکی حضار مجلسی اولنلردن مسموعمز اولمشدر مادام‌که
بر کمسنه‌ده عقل ورشد وانصاف اولوب خیر وشری فرق ایدنجه بومعلم
عسکرینك نه رتبه ایشه یرادیغنی‌ویرایه‌جغنی ونه مرتبه‌ده لازم اولدیغنی
وفی زماننا بومقوله نظاملو عسکردن ماعداسی همان اردولرده وسرحدلرده
وسائر جنك محللرنده ذخیره تلف ایدوب قوری قلابالق ایتمکدن غیری
فائده‌سی اولمدیغنی فهم وادراك ایدر زیرا دشمن دینك بر قاچ سوزلری
واردرکه اسیرلك حالنده قولاغمز ایله ایشتدك آنلر دیرلرکه عثمانلو عسکری
سفرده هر نقدر چوق کلورلر ایسه بزلر او قدر زیاده حظ ایدرز زیرا
عسکریکز چوق اولور ایسه ذخیره‌لری پك تیز دوکنوب ایکی اوچ آی
مقدم قچارلر واکر عجمی عسکرکز اوزرمزه کلورلر ایسه چوغینی
ضوپ صالقمیله سرکی ایدوب باقی قالانلر کندیلری قچارلر دیرلر اشته
بوسوزلری تمام واقعه مطابق اولدیغی رأی العین مشاهده اولنمشدر و بر
سوزلری دخی بودرکه مثلا یوز بیك عثمانلو عسکرینك ایچنده یالکز
یوز نفر معلم عسکر بولنسه عندمزده عد ایتدیکمز همان یوز آدمدر
قصوری دفترمزده یوقدر زیرا بر نفر کوزل معلم آدم بیاغی بشیوز

آدمه معادلدر بیلورز دیرلر واقعا سفرلرده کوردك که مدة عمرنده النه
تفنك آلمامش وجمله وقتنی آلیش وریشله و یاخود چفت سورمکله
کچورمش آدملر حین اقتضاده شاشیروب توفنکنه ابتدا قورشونی قیوب
صکره باروتی قورشونك اوزرینه قودقلری بعض کره مشاهده اولنمشدرکه
تیز الدن باروتی وقورشونی توفنکندن چیقاره مدیغندن آنك جنك محلنده
طورمقدن هیچ فائده سی اولمیوب بوشنه قلابالق ایلدیکندن ضرری
اولور و بعضاً عجمیلردن کمی دخی باروتك وزنی بیلمیوب توفنکنه
حدندن زیاده باروت قومقله الندهکی توفنکی پرالنوب کندوسنی وصاغنده
وصولنده واوکنده بولنانلرك کمنی سقاتلیوب وکمنی دخی هلاك ایتدکاری
و سواریلری اولان چوق عجمیلر حیوانك اوزرنده ایکن کندوینی
قهرمان زمان بیلوب باباسنی کورسه سلام ارتکاب ایتمیلر جنك محللرنده
قلیجلرینی چیقارر ایکن کندی حیوانك باشنی سقاتلیوب وحیوانی
هدر ایتدکده اوردوده اولنلر کوروب ماشاءالله شهبازم دیو آلاهی
چاغرلر والحاصل اوقومق ویازمق واوق آتمق وآت اوکرتمك وچالغی
چالمق وسائر بونلر امثالی صنعتلرك جمله سی تعلیمسز وجوده کلمدیکی مثللو
بوجنك اموری دخی یالکز باشنه مستقل بر علم شریف وفن لطیف
اولوب بونسز غالبیت هیچ بر طریقله ممکن ومتصور اولمدیغنی اصحاب
فراستده دوشنور هله قدیم اوجاقلرده جزئی وکلی علاقه سی اولان
کمسنه لر نظام جدیدی فصل مذمت ایدرلر ایسه بعض فکرلرینه مبنی
عندمده عفو اولنور لکن هیچ علاقه سی اولمیوب شاب ایله شکری
وخیر وشری کویا فرق ایدنلر عجبا نه عقله اویوب بویله علم شریفی فعله
جسارت ایدرلر عقلی ونقلی دلیللری یوغیکن و کفره طائفه سی عجمی
عسکرمزی دائما مزاح ایدوب بر سفر اولسه ده شو عجمی حیوانلری
بیکر ایکیشر بیك آولاساق دیوب طوررلر ایکن دشمنك حالنه واقف
اولمقسزین همان عناد واصرارلری استغراب اولنور .

عساكر عتيقه مزك حين وضعلرنده اولان كيفياتى ايله شمديكى حالده اولان حاللرى بياننده در

چونكه عساكر عتيقه ايله عساكر جديده بيننده بونجه بى معنا مناقشه اولنور بونلرك حاللرندن برمقدار بحثه شروع اولنور شووجهله كه قديم اوجاقلرك عساكرى سفره چيقدقلرنده نه كيفيتله كيدرلر وكلورلر اكرچه عامه نك معلوملريدر اكر بيلمزلر وار ايسه شو وجهله اعلان اولنوركه غازى سلطان سليمان خان حضرتلرى اوجاقلر عسكرلرينى وضع بيوردقلرى اثناده تحرير بيوردقلرى عساكرمرور وعبور ايلدكلرى محللرده اغنيا وفقرادن و مسلم ورعايادن بغير حق بر اقچه لك نسنه آلمامق وبر عدد يمورطه لرينى يمامك وهيچ بركمسنه نك عرضنه تعرض ايلمامك شرائطيله تحت رابطه يه ادخال اتمكله واقعا عساكرمرقومه دخى پادشاهك وسائر ضابطانك امر ورأينه اطاعت ايدوب قرقى بر قيل ايله يديلور عسكر اولدقلرندن فرد واحده براقچه لك تعدى ايتماملريله سفرده شجيعانه ودليرانه جنكلر ايله قلعه لر وولايتلر تسخير وكفارك يوزينى يره سورتمك وبو جهتله پادشاه عاليجاهك نام وشانى وناموس سلطنتنى وقايت ايله مك عادتلرى ايدى وپادشاهك وبالجمله اهل ايمانك دعالرينه مظهريتله جمله خلق عالم بونلرى ال اوستونده طوتوب جمله ناسدن زياده اعتبارلرى مزداد اولمشيدى بو وجهله معتبر طائفه اولدقلرندن مجهول النسب فرنك وروم وارمنى ويهوددن دونمه لرى و چنكانه لرى وسائر نه ايدوكى بلورسزلرى ايچلرينه قومادقلرندن مرد اوغلو مرد اولملريله بونلردن خيرسز وادبسز و يان كسيجى وسائر فنا تهمتله متهم اولنلرى ايچلرينه قومامقله دشمن دينى بو اوجاقلر عسكريله قورقودورلر ايكن دشمن دين بونلرك نظام قويه سنه حسد ايدوب بر طريقله ايچلرينه اختلاف دوشورمك ايچون غايت حيله كار جاسوسلر كوندروب برد

صنعتله ایچلرینه ادخال ایتملریله بو جاسوسلر کیده‌رك نفرات اسلامیه‌یه
یولداشلق داعیه‌سیله شیطان کبی طمرلرینه کیروب درونلرنده مرکوز
اولان شجاعت قویه ودیانت اصلیه‌لرینه خلل کتوره‌جك شیلری یواش
یواش تعلیمه باشلدیلر شو وجهله که بزی یولداشم دولتك نزه ویردیکی
یدی اقچه علوفه‌در بزه شهادتله جنت کوستررلر وکوز کوره جمله‌مزی
کاووره قیردیررلر بزم ایکی جانمز یوقیا کاوور بزم نه‌مزی آلدی بوش
بوشنه نیچون قیریله‌لم حوادثلرینی هنوز ولایتدن کلمش احوال دشمندن
وبالکه کندندن غافل ساده دل طورلاق تورکجکزلری بویله افساد
ایدوب آنلر دخی کیده کیده بعض سفرلرده حددن آشیری یوز بولوب
بیوکلر یاغلی پلاو یسونلر بزلر قوری قورویه ماسقاف کفره‌سیله قیرلق
نیچون اولسون دیو مستغرق اولدقلری نعمتی وکوزدکلری نوازشی
وعنایتی اونودوب کتدیلر کرك اوجاقلردن وکرك خارجدن بونلره سوز
تفهیم ایتدیرر آدم اولمامغله استدکلرینی سویلمك وبیلدکلرینی ایتمك وقونوب
کوچدکلری یرلرده مسلم ورعایا خانمانی یاقوب ویقوب بولدقلرینی یغما
ایتمك وعیال واولادی عرضلرینه ال اوزاتمق وبونلردن بشقه یوز طقسان
آلتی اورطه‌ده اولنلرك جمله‌سی یك وجود مقامنده بربرلریله آیری
وغیریلری اولمیه‌جق ایکن صانکه کندی اورطه‌سندن ماعدا اورطه‌لرده
اولنلر دین قرنداشی دکلمش کبی ولی اچقدن کالی بغض وعداوت ایله
بربرلرینك قانلرینی ایچمك درجه‌سنه یوللرده واتزلرده بربرلرینه قورشون
اتمق وقریه‌لرده باصوب هلاك ایتمك کبی حاللری حالا باقی اولوب سفرده
وحضرده هیچ بریسی بزندن امین اولمیوب نظام وانتظام قدیملری
کلیاً سلب اولندی کتدی وکفار ایله مقابله وقتنده کاوور ایله بزی
دوکوشدورمدیلر واذین ویرمدیلر یوخسه اکر اذین اولیدی قرالك
تاجنی تختنی باشنه چورمك ایشدن دکلدی لکن دولت ایرجالی مرتد
اولدقلرندن بزلری کاووره قیردیروب واسیر ایتدیروب ماسقاف کفره‌-

سندن واروللر ايله آلتون آلديلر ديو آلتمش بش بيك كونا كون اراجيفله كون كچورر اولديلر حين محاربه‌ده همان اوزاقدن طوپ سسنى ايشتدكلرى كبى و برقاچ شابقه‌لى كوردكلرى آنده ايچلرنده مسلمان قيافتنده بولنان جاسوسلر همان چاغيرمغه بشليوب امت محمدنه طوريرسز كاوور اوردويى بصدى اوكوز بوينوزى چويردى شمدى جمله‌مزى سورر اسير اولورز تواترنى چيقاردقلرى آنده اصلندن اورطه‌لرى قزانلرينى دشمنه ويرميوب قزانلرى اوغرينه بيك آدم شهيد ويررلر ايكن شمدى بونلر جانلرينك قيمتنى بيله‌جكلرى طوتوب يارم ساعت ظرفنده چادر وچركه و قزان وسائر شيلرينى طاقميله براغوب همان دوغروجه اردوى همايون اوزرينه اوغرامغله خزينه واشيا وجانك صندقلرينى يغما ايدوب كفارى صانكه بتون قيرمش و قرالك تختنى باشنه كچورمش كبى عنوانيله سالف الذكر يغما ايتدكلرى چالكلرى باشلرينه برر ايكيشر اوچر و دردر دونادوب داح داح دليسى كبى كزر اولديلر وبونلرك ايچنده اصل غازى اولنلر ايله اولميانلر معلوم اولميوب بربرينه قارشديلر كتديلر بونلره مخالفت ايدن اولور ايسه وزير واغا وپاشا وبيوك كوچك ضابط ديميوب هجوم ايله هلاك ايتمكه معتاد ايتمش اولملريله بونلرى اويله وقتده نيم دقيقه طوردورمق ممكن اوله‌مدى دليل واضح بودركه سلطان مصطفى خان حضرتلرينك زماننده قارتال سنه‌سى وقعه‌سنده يوز اللى بيك قدر اهل اسلام عسكرى كفاره مقابله اثناسنده ايكن مرحوم و مغفورله قوجه عبدى پاشا حضرتلرى برشير دلير كبى ميدان رزم ووغا وكارزارده اولوب اهل اسلامك باشى پك صيقلمش دكل ايكن تلفاتلى جاسوس قيافتنده بر سوارى جاسوس على العجله يكيچرى متريسلرى وراسنده ندا ايدوب بره يكيچريلر نه طوررسز آرقه‌مزدن كاوور كلدى ديوب آتنى تپوب كتدى غائب اولنجه همان سوزك صدق وكذبنه باقميوب قوجه يكيچرى اوردوسى بردن بره بوشانوب فراره مسارعت ايدنجه كفره فرجه بولوب

بونلر پریشان اولمشکن پاشای مشارالیه حضرتلری کفارله مقاتله‌یه
کیریشوب بونلری اکرچه خلاص ایلدی لکن مشارالیهك مقاتله‌سی
اثناسنده کرك کندولرینه بر چکی دوزن ویرمك ویاخود مشارالیهه
امداد ایتمك خاطرلرینه دخی کلیوب همان صوالقلرینی طونه کنارنده
خزینه چادرلرنده آلدیلر اکسه‌لرندن دشمن دین کورنمیوب کیرویه
دونمك لازم ایکن قبا قوزه کرمیوب اوردوی همایونك خزینه و اشیا
وحیواناتنی یغمالیوب آچق تعبیر اولنان قیقلری بوله‌میانلر کندولرینی
صویه آتدیلر بو فراریلرك ثلثی مقداری وبلکه دخی زیاده‌سی طونه‌ده
غرقابهٔ شهادت اولدیلر کتدیلر وکمی یوزمك بیلمامکله طونه کنارنده
سکود آغاجلرینه چیقوب وکمی دخی قامشلق وسازلق آرالرنده صقلنوب
قلدیلر دشمن دین کلدکده بونلری کوروب بونلریله توفنك وسونکی
ایله هلاك ایتدیلر ودشمن دین محل مرقومه تمام اوچکوندنصکره کلدیلر
بوشهبازلرك کتوره‌میوب طونه کنارنده براقدقلری طوپ وجبه‌خانه
ومهمات سائره‌نك جمله‌سنی کفاره براتدیلر کتدیلر بونلردنصکره‌کی
مسقو سفری عقبنده دخی قوجه یوسف پاشانك دفعهٔ ثانی صدارتنده
جمله اوجاقلو ضابطانی ویکیچری اغاسی صدرمشارالیهه کلوب جوابلرنده
بزلر بو دفعه یوز یکرمی بیکدن متجاوز اوجاقلر عسکری وار ایکن
مسقوك سکز بیك عسکری طونه‌یی برو طرفه کچدی واوزریمزه کلوب
جمله‌مزی تار مار و اثبات مدعای صلابت ایلدی کاوورك بویله نظاملو
عسکرینه بزم نظامسز عسکرله مقاومته قدرتمز یوق همان مصالحه
ایده‌جککز وار ایسه ایدك مادامکه بزم عسکریمز حیلهٔ حربیهٔ جدیده‌یی
بیلینجه بویله قیامته قدر نصرت اوله‌مز دیو جف القلم جواب ویردیلر
مشارالیهه حیرت کلوب بونی بن پادشاه عالمپناهه نیجه عرض ایده‌بیلورم
دینجه بزلر عرض محضر یازه‌رز دیوب نفس الامرده عرض محضر ایتدیلر که
قلممله اولمشدر وزیره تسلیم ایلدیلر مشارالیه دخی پادشاهه کوندر

بونلردن فيما بعد خير ونصرت ممكن اوله ميه جغى تلخيص ايدنجه چار وناچار
مسقو ايله مصالحه يه قرار ويرديلر استانبوله كلدكلرنده چونكه مقدما
يكيچريلر تعليمسز اولوب كفره عسكرى معلم اولديغندن انكله مقاومت
ايده ميوز ديدكلرينه بناءً وخصوصا اوتوز سنه مقدارى كفره نك غلبه سى
وصو بندلرى ماده سنه ابتناءً دولت عليه دخى كندو حالنه انتظامله
مغلوبيتدن خلاص و بلكه غالبيتنه سبب اوله جق وكيد ومكرندن امين
اوله جق وسيله بولمغه مجبور اولنجه تعليم ماده سى يكيچرى اوجاغنه
ابتدا تكليف اولندى قبول ايتميوب ردله قطعى جواب ويرديلر اگرچه
بوخصوص فراموشله ترك اولنمق لازم كلسه كيدرك اضرار سابقه دن
زياده فنا نتيجه ويره جكى وكفره طائفه سى يوز بولوب كلياً فرجه ياب
اوله جغى ظاهر وبندلر ماده سى صحبتى دخى ميدانه چيقمش كيفيت اولمغله
بوستانى نفراتندن تفنكجى ترتيب ولوند چفتلكنده مجدداً ياپيلان قشلاغه
قوندى سلطان سليمان خان حضرتلرينك يكيچرى اوجاغى كشادنده دونكى
كون يازديغى عسكر بوكون قاچديغى مثللو بودفعه دخى بر آلاى يكيچريلك
دعواسنده اولوب فقط اوجاقلرنده برقورى علوفه دن غيرى يكيچريلكده
علاقه سى اولميان قلاش قوردلر بربريله فسيلدى يه واروب ياخود نظام جديد
اوجاغى آچلدى جديد عسكر صنعت حربيه تعليم ايدوب اگر برسفرده
خدمت پسنديده ظهوره كتوررلر ايسه يكيچريلك معطل اولوب اسامه لرمز
هيچ اوله جق ديو وسوسه يه دوشديلر نظام جديد اوجاغنه يازيلان
آدملر كاووره مشابه تعليم ايتمكله مسلمانلقلرينه ضررى واردر ديو مقدما
دين ودولتده علاقه سى اولميان و مسئلهٔ طهارتنى بيلميان باطللر بوبابده
مسلمانلق قيدينه دوشوب نيجه لرينى يازلمقدن منع ويازلمش نيجه لرينك
دخى فرارلرينه اقدام ايتديلر. حق سبحانه وتعالى حضرتلرينك حكمت
ربانيه سنه باقكه بوعسكر مرغوبه ايكى اوچ بيكدن عبارت ايكن فرانسز
سفرى اچلوب جديد طوپجى وتفنكجيلر مصر وعكه يه تعيين اولنديلر

اوچ بیك آدم استانبولدن حرکتله سفینه‌لرینه راکب ومحللرینه ذاهب
اولدقلرنده کرك استانبول وکرك سائر محللرده برادبسزلك ویاخودبر
کمسنه‌نك بغیر حق براقچه‌لك نسنه‌سنی آلیوب عرض وناموسلریله قیز
کبی کیتدیلر وکلدیلر اکر بونلردن برقباحت ظهور ایتدی ایسه وکوردی
و ایشیتدیکی ایسه جمله عالمه صلادر سویلسونلر کمال احسان ربانیه ایله
عکه قلعه‌سنه واردقلری کبی فرانسز کفره‌سی آلتمش اوچ کون جزار
احمد پاشانی وعکه اهالیسنی کمالیله تضییق وکله وخمپره‌یی یاغدیرمغله قلعه‌یی
بتون بتون آلمغه بر دیکیش قالمشکن وخصوصا برج علی نام محلدن
قلعه درونه دشمن دین کیرمشلر ایکن بوجدید عسکر الطاف سبحانیه
ایله فنون حربیه‌لرین برکونا اجرا ایده‌رك کفاری برمرتبه‌لرده قیروب
هلاك ایلدیلرکه فرنکستانك بر محلنده فرانسز بویله رسوای وبدنام
قیرلدیلر وقلعهٔ مرقوم وجمله اهالیسی بونلرك اقدامی واسطه‌سیله خلاص
اولدقلرینی دنیاده بیلمز هیچ کمسنه قالمامشدر اشته بونلرك ایشه یارادیغی
ویرایه‌جغی بوندن معلوم اولمزمی تمام یریدر کذلك هر نره‌ده کفار ایله
ملاقی اولدیلر ایسه آزلقلرینه کوره کفاردن یوز دوندرمیوب قیردیلر
وقیریلدیلر و برنفر فرار عارینی ارتکاب ایتمامکله حضرت حقك وجناب
پیغمبرك مراد علیه‌لری اوزره غزا وجهاد امرینی ودین مبین شرائطنی
یرینه کتوردیلر اکر سوزمده خلاف وار ایسه یردن کوکه قدر اذندر
سویلسونلر ویاخود الله ایچون حقی قبول بیورسونلر چونکه تعلیمسز
اولان عسکرمز مصرده واسکندریه‌ده وسائر حوالیسنده فرانسز کفره‌سنك
آتلوسنه ویایاسنه مقابله ایده‌مدکلرندن میدانده قالوب معلم عسکرمزه التجا
ایله ایچلرینه کیرملریله کندولرینی مهلکه‌دن خلاص ایتدکلرینی اکر
انصافلری وار ایسه اقرار ایلسونلر وبونلردن بشقه کچن سنه بیك ایکی
یوز اون یدی سنه‌سی روم ایلیده طاغلو کافرلرینك اوزرلرینه مأمور
اولدقلرنده اشقیا طائفه‌سی حین ظهورندن وقت مرقومه دکین بونجه

وزرا وسائر مأمورلرك جمله‌سی بر وقتده اشقیایه فرجه بوله‌میوب بو کافرلر
هیچ بر کمسنه‌دن یوز دوندورمدیلر وهر نه محلده ایسه جمله‌یه غالب اولدیلر
و بو نظام جدید عسکرینك کوکنی قازیوب بر دانه‌سی قالمینجه قدر قیروب
نام ونشانلرندن اثر قالمامق نیت فاسده‌سیله مغرورانه وار قوتنی بازویه
کتوروب بونلر ایله اللشدیلر عسکر جدیدك ایسه طوپلری و خمبره‌لری
وسائر سواریلری یانلرنده اولمیوب همان یالکزجه پیاده ایکن وکمال
مرتبه اورتالق قیش وقار ویغمور وچامور ایکن واشقیا برقریه‌ده محفوظاً
طوررلر ایکن واردیلر باصدیلر ومحاربه‌یه کیریشدیلر اشقیا ایسه قریه‌نك
ایچنده محفوظ وعسکر جدید دیزلرینه قدر چامور وصو ایچنده ایکن
اشقیانك نصفی درجه‌سنی اولمش آرمود کبی دوکوب خراب و جان
جهنمه کوندروب باقیلرینی جبراً وقهراً قوپاروب قاچردیلر وآخر
بر قریه‌یه صوقدیلر ووقت قلیلده اشقیادن هلاك ایتدکلری درت یوز
قدر لاشهٔ مردارلرینك یانمشلرینی بولدیلر اشقیادن آلنان دیللردن منقولدرکه
اشقیا بربرلرینه چاغریشوب آبی بابام اوغلو بو نظام جدید آتشی ایشتدیکمز
کبی دکلمش طارتلدق اشته بزدن آلتی اوقه زیاده کلدیلر دیو بربرلرینه
چاغریشوب مقدارلرینی بیلدیلر عاقبة الامرده هیچ بر طرفدن یوز
چویرمیان کافرلر کیجه ایله طاغلره طیرمانوب فرار ایلدیلرکه بو دخی
عامه‌نك معلومی اولمشدر قالدیکه اشقیادن بو نظام جدید عسکری ایچلرینه
بر نفر جاسوس صوقمغه هر نقدر اقدام ایتدیلر ایسه چاره‌سنی بوله‌مدیلر
زیرا بو عسکر مرغوبه‌نك نظاملری بودرکه هر اون عدد نفرینه بر نفر
اون باشی اولوب هر اون باشی کندو نفرلرینی وهم صاغنده و صولنده
بولنانی هر زمان کوروب طورمغله جمله‌سنی بیلور و بربرلرینك یانلرنده
برخطوه ایرلماز وایچلرندن بر آدم بولنمسه اوساعت بیلورلرکه قنغی اسمده
اولان نقصاندر وایچلرینه خارجدن بر آدم کیره‌جك اولسه هر ضابط
کندو نفرینی بیلور خارجدن کیرن آدم نره‌ده طورسون همان میدانه

سپورکه‌سی کبی اورطه‌ده قلوب یقه‌نی اله ویرر بوطریقیله کرك مسلم
وکرك کفره‌دن ایچلرینه بر آدم کیروب چقمق وبونلرك حالنه واقف
اولق ونره‌یه کیده‌جکلردر ونه‌یاپه‌جقلردر بلنمك متصور اولمدیغندن
دولتعلیه‌یه کوره اشته بوندن اعلا ورعنـا تصل عسکر ونظام اوله‌بیلور
اهل انصافه وارباب عقل وکیاسته معلومدر زیرا عسکرك ایچنده بولنان
جاسوس بونلرك نظامی اوزره بولنه‌بیلور وبوعساکر جدیده‌نك سائر
عساکر عتیقه‌دن زیاده اوله‌رق فضائل و محسناتنه نهایت یوقدر اکرچه
جمله‌سی تفصیلاً یازیلسه بر قاچ جلد کتاب اولور لکن عوام ناسك
عقلی یتشه‌جکی قدر تفهیم اولنور که جمله محسناتندن بری عساکر قدیمه
اثوابی یك هیئت اوزره دکلدر قیافه‌لری مختلف اولمغله بونك مضرتی
اولدرکه جنك اثناسنده اکر فرار ایدن اولسه بوفرار ایدن کمسنه
عسکری طائفه‌سندنمیدر ویاخود دکلمیدر یوخسه اصنافدنمیدر ویاخود
برینك یاننده خدمتکارمیدر هیچ معلوم اوله‌مدیغندن همان فرار ایدنلر
بر محله وارر کندولرینی بیلدیرمامك ممکن اوله‌یور لکن عسکر جدیدك
جمله‌سی قیافهٔ مخصوصه اوزره اولدیغندن کندو زمره‌لرندن بر آدیم
آیرلسه‌لر همان یوزك طاشی کبی میدانده معلوم اوله دوشر وبلوکندن
بر آدم نقصان اولدیغی آنده اول دقیقه‌ده معلوم اولوب آرارلر وبولورلر
آنك ایچون عساکر جدیده‌دن بر بیوك اردوده بر آدم فرار ایتمك
ممکن ومتصور اوله‌میوب ناچار بلوکنده مقیم وخدمت لازمه‌سنده قیام
ایدر محسناتندن بری دخی بودرکه عسکر قدیم دشمن دین قارشوسنده
نماز صفی کبی صف صف دورمیوب سیرمحلنده دوران قلابالق کبی قارمه
قاریشیق طورورلر جانی استیان توفنکنی برکره وکمی ایکی کره وکمی دخی
زیاده هرنقدر موفق اوله‌بیلورایسه طولدیروب آتار وکمی دخی نه‌یاپدیغنی
ونه یاپه‌جغنی بیلمیوب همان یلانجی پهلوان کبی ایکی طرفه دونر طورر
ودشمن طرفندن بر حال مشاهده‌سیله بر مقدار کیرویه چکلمك ایچون

ضابطلر عسکره سوز سویلسه‌لر کمی ایشیدوب ولمی ایشیتمز هرکس بلدیکی کیبجه ایدر اکر عسکری بر مقدار کیرویه الهجق اولسه‌لر بهانه ایدوب برقاچ قوناق قدر کیرویه چکیلورلر اما بوعسکر جدید نمازصفی کبی صف صف اولوب اوکنده بولنان صفدن بشقه اردلرنده اولان صفلر دخی کذلك صف صف طوررلر وابتداکی صفده قاچ بلوك ادم وارایسه آردنده اولان صفلر دخی اکا قیاسیله نه نقصان ونه زائد اولور همان قورولمش ساعت کبی اقتضاسنه کوره دونر طوررلر شو وجهله که بونجه بیك ادم صاغلی وصوللی همان ایکی نفر نشانجی ضابطلرینك کوستره‌جکی اشارت معلومه‌یه عسکر دائما بقار طوررلر شویله‌که بونلرك ایچنده برنفری باشنی غیری طرفه دوندورمکه قدر اوله‌مزوضابطلرینك امرینی فهم ایچون شماته ایتمیوب برکمسنه‌نك آغزندن حرف چیقمیه‌رق قولاق ویرر طوررلر اشارتجی ضابط مثلا حاضر اولك دیو بر اشارت کوستررر بونجه بیك آدم جمله‌سی همان یکدن حاضر اولوب ایچلرندن برینك دورمغه ویاخود صحبت ایتمکه وغیری محله باقمغه هیچ بروجهله قدرتی اولمز بهمه‌حال جمله‌سی بربرینه موافقةً حاضر طوررلر بعده ینه هرنه کونا اشارت کوستریلور ایسه اکا کوره آتش‌فشانلقلرن اجرا ایدرلر وبعضاً براشارت کوستریلورکه‌نظام وانتظام اوزره اوینیوب همان توفنکلرینی سریعاً وعاجلاً طولدیروب آتمغله کورولدی وظیریلدی‌یه اراالق ویرمیه‌رك قورشونی یغمور کبی یاغدیررلر واکر بوحال اوزره ایکن بوزیلورلر ایسه درعقب ضابطلری برنشان کوستروب بونلری صنعتله کیرویه آلوب اردلرنده اولان دینچ عسکری بونلرك برینه‌قورلر وبونلردخی کذلك اووجهله آتش صچارلر ایشته بوحال اوزره عسکری یورلتمیوب ونفرت کتورمیوب جنك وجدال بوهیئت وصنعت ایله بروجه سهولت جرا ایدرلر وبعضاً حین اقتضاده بونجه بیك آدم بربیوك دکرمی خلقه شکلنه کیروب دور ایتمکه بشلارلر شوصورتله‌که او دائره دوندجه دشمنه قرشو بولنان همان

قورلمش توفنکلرینی بر شالدوب قورشونه اراالق ویرمزلر ینه اول محله
کلنجه‌یه قدر توفنکلرینی حاضرلیوب دشمنك قارشوسنه کلدیکی آنده
آتارکه بودور حسبیله آتش حرب وقتال برآن خالی قالماز وبعضاً دخی
لزومی اولدقجه بونجه بیك آدم بر کوچك یره صیقیشوب کندولرینی
دشمنه آزه‌جق کوسترمك ایچون طوب اولور طوررلر.اندن مرادلری
نه ایسه اجرا ایدرلر وبعضاً دخی آچیلوب مثلا اون بیك آدمی اللی
التمش بیك قدر کوستریرلر وبعض وقتده دخی اکر باشلری صیقیلور
ایسه‌جمله عسکر دورت کوشه برقلعه رسمنده اولوب جمله بیوك ضابطلرینی
اورطه‌لرینه‌آلوب دائراً مادار اطرافه آتش صاچوب ودورت کوشه‌نك
هرکوشه‌سنه طوپلر وضع ایتملریله اکر فرضادورت طرفدن‌دشمن کاسه
دخی فرجه ویرمزلر همان بر بنار آتش مثالی البتده هجوم ایدن دشمنی
قیرارلر دوکرلر وبوهیئت اوزره ایکن دشمن طرفندن سواری کلوب
بونلرك ایچلرینه کیرمك مراد ایلسه تیز بر نشان کوستریلوب عسکرك
کنارنده بولنان صیره‌ده اولنلر همان آن واحدده یرر دیزلری اوزره
چوکوب اللرنده اولان حربه‌لی توفنکلرینی کوکسلرینه طیار طوررلرکه
بواوتوران صفك وراسنده بولنان صفلر آیاقده اولملریله آتش بازلقلرن
اجرا ایتدکلرندن بونلرك ایچنه دشمندن سواری دخی کیرمك مجالی
اوله‌مز.بو صورتده اوزرلرینه کلان دشمن فرضا طاشدن اولوب آهن
پوش اولسه‌لر دخی البتده صایر صاپر دوکیلورلر و اکر کلان دشمن
بونلر کبی نظاملی ومعلم ایسه‌لر آنلر دخی بونظام اوزره کلملریله اوزمان
غالب اولمق ایکی طرفك بیوك ضابطلرینك کونا کون فن جدیدینه
وحیلهٔ حربیه‌نی بیلوب اجرا ایتمسنه جناب خیرالناصرین هرقنغی طرفی
موفق ایلر ایسه بهرحال اوطرف غالب اولور زیرا سردار جملهٔ انبیا
سپهسالار اصفیا رسول خدا صلی الله تعالی علیه وسلم افندمز حضرتلری
محاربه خصوصنده الحرب خدعة بیورمشلردر یعنی جنك حیله‌دن

عبارتدر . بوحديث شريفك ورودينه سبب بودركه بر كون حضرت
رسول عليه السلام زمان سعادتلرنده غزا اولوب دشمن طرفندن بر بهادر
و نامدار ميدانه چيقه‌جق اونكله كندويه مقابل جنكه حضرت على
رضى الله عنه طالب ايلدى . امر حضرت رسول ايله حضرت على رضى الله
عنه همان يالكزجه قليجى قوشانوب ميدان محاربه‌يه پياده چيقدى كفار
طرفندن معهود كافر سوارى اوله‌رق ميدانه چيقدى حضرت على رضى الله
تعالى عنه افندمزه اول كافر مقابل كلدكده حضرت على خطاب ايدوب
بر قليج ايله پياده‌جه كلدم سن نيچون ايكى قليج وايكى اوق ياى ايله
سوارى اولوب كلدك ديدى . اول كافر جوابنده سندخى بنم كبى ايكى
قات سلاح ايله سوارى كيدك ديدى حضرت على تكرار سؤالنده هله
بونلر بويله اولسون لكن محاربه‌ده عادت اولديغى اوزره بزم طرفدن
ميدانه يالكزجه بن چيقدم يا سن نيچون يانته برآدم زياده آلوب ايكيكز
برابر كلديكز ديو بيورنجه اول كافر اينانوب يانته بشقه آدم دخى كلمش
ظنيله آردينه باقديغى آنده همان حضرت على كوز آچوب يومنجه اول
لعينك كلهٔ منحوسنى اوچوردى و بو لعينك هلاكى طرف اسلامه باعث
مسرت وسرور اولوب حضرت على بعدالعوده جناب حضرت پيغمبره
ملاقاتنده نه حيلهٔ حسنه ايله لعينى قتل ايلديكين خبر ويرنجه بو حديث
شريفى بيورمشلردر . اشته بونك كبى غزوات سائره‌ده دخى نيجه نيجه
حيلهٔ كونا كون اولمشكن واهل اسلامك غالبيتى وشرفى ايچون كفاره
كوندريلان جاسوس اسلاميه‌لك هر دورلو قيافه‌يه كيرملرينه مساعده
بيورلمشكن وكفارك مغلوبيتى ايچون هر نه اولورسه اولسون اذن
ورخصت حضرت پيغمبرى ظهور ايتمشكن برآلاى جهلهٔ زمان بوعسكر
جديدك كمى اثوابنى بكنميوب وكمى دخى بو تعليم ماده‌سى كفره‌يه
مخصوصدر مسلمانه ياقشمز ديو كفت وكو ايليوب دولت عليه ممالكى دشمندن
نه طريقله حفظ اولنور ديو زمانده اولان دشمن دين ندن خوف ايدر

و غالبيت و مغلوبيت نه يوزدن اولدى و نه طريقله اولەجقدر برندن
خبر واگاهى اولميوب همان بر قاچ اقچه علوفەمز تجبا كيدرمى فكريله
جيندن دورلو دورلو هذيان پيداسيله برآلاى ساده دل آدمجكلرى
اشبو امر غزا وجهاددن منع ايتملرى حق بودركه ايكى جهان سعادتندن
محروم اولمغه بادى اولان خذلان دكلميدر . حاصل كلام اهل بصيرته
مكشوفدركه بونظام قويه عتيق اوجاقلر عسكرلرنده اولمق بر وجهله
ممكن اولەميور زيرا نظاملرى فى الاصل بشقه كونا قورلمش اولمغله جديد
نظام تحتنه ادخالده هركس متنفر اولەيور بو قديم عسكرك مثلا بر اردودن
دونوب كيرويه كتملرى لازم كلسه اردلرندن قرق بيك ضابطلرى
طوروب بونلرى چويرمك مراد ايلسەلر هيچ برطريقله چارەسى بولنماز
استدكلرى كبيجه ايدرلر اولديلر همان ايچلرندن بش اون آدم كيرويه
يوز چويرديكى آنده كيمك حدى واردركه انلردن برادنايه طور كتمه
ديمكه قادر اوله همان جملەسى بربرينك اردنه دوشوب صولوقلرن اكثر
زمانده اوردوى همايون خزينەسنك وچلنك چادرلرينك ايچنده آلورلر
اولديلر عساكر جديدەنك محسناتندن برى دخى بودركه فرضا دشمن
دينك زيادەسيله غلبەسى اولسه عساكر جديد مغلوب اولسەلر دخى
همان بركره مغلوب اولدق ديو پريشان وپراكنده اولمزلر باش بوغلرى
وامر صاحبلرى اولان ضابطلر ايرتسى كونه ياخود بشقه وقته قدر كندولرينه
چكى دوزن ويروب ينه دشمن دين اوزرينه كيدرلر وعسكرلرندن برفردى
بوزغونلق بهانەسيله صكرەكى دفعه كيتمامكه قادر اولەمزلر مكركه
حسب الاقتضا ضابطلرى كتمك مراد ايتمەلر اما عسكر عتيق بر محلده
جزؤى بوزغونلق كورسەلر كندولرينى صويه آتمغله دنيادن چيقوب
كيدرلر بوسببله دشمن دينك فرجه بولمسنه سبب اولورلركه وقتمزده
ظهور ايدن ايكى دفعه مسقو سفرى وبر دفعه نمچه سفرى وبر دفعه
فرانسزلى سفرنده دفعاتيله كورلمش و عامەنك معلومى اولمش شيدركه
اثباته حاجت يوقدر .

عساکر جدیده‌نك محسناتندن بری دخی بودرکه بویله جدید عسکردن عبارت اولان بر اوردویه وکرك محافظه‌سنده اولدقلری قلعه‌نك اطرافنی مکر دشمندن محافظه ایچون قره‌غوللر تعیین اولنور اکرچه فی‌الاصل عادتمزدر لکن طرز قدیم ایله طور جدیدك دنیا قدر فرقی واردر . طرز قدیم اوزره اولان قره‌غول ایچنه اجنبی عسکر ودشمن قاریشور وطویولمز لکن طور جدید یعنی معلم عسکر قره‌غولنه قارشمق واردو وقلعه ایچنه اجنبی کیرمك هیچ بر وجهله ممکن اوله‌مدیغندن قره‌غوللرك کیفیتی تعریفی بودرکه اردونك اطرافنه هرنقدر قره‌غوللر تعیین اولنور ایسه آنلره هر کیجه بر نشان کلام افاده ایدرلر که اول کلامی ابتدا سرکرده عساکر بولوب بالجمله ضابطانه کیزلیجه سویلر و ضابطان دخی عسکره کیزلیجه سویلر وبو کلامی سریانه قره‌غوللره دخی خبر ویررلر وقتاکه خارجدن برجاسوسه قره‌غوللر راست کلسه‌لر همان پاروله دیرلر یعنی پاروله دیمك بو کیجه‌نك نشان کلامی دیمکدر . مثلا بو کیجه‌نك پاروله‌سی ادرنه‌در ویارین کیجه‌نك پاروله‌سی بغداد وبصره‌در واوچنجی کیجه‌نك پاروله‌سی قپو اناختاریدر و دردنجی کیجه‌نك پاروله‌سی عبدی پاشادر اشته بعض کیجه‌ده قلعه اسمی ودیکر کیجه‌لرده آدم اسمی ویاخود بر اشیانك اسمنی تخصیص ایدرلر حاصل کلام خارجدن ایچری کیره‌جك جاسوس اول کیجه‌نك پاروله‌سنی خبر ویرمدیکی کبی درعقب طوتوب اوردو باشبوغنه کتوریرلر واکر قره‌غوللره راست کلان آدم اردومز آدمندن اولوب اوکیجه‌نك پاروله‌سنی خبر ویردیکی کبی بیلورلرکه کندی عسکرمزدندر دوقونمز کچر کیدرلر اشته جاسوس ماده‌سی آنجق بویله معلوم اوله‌بیلور وجاسوس ماده‌سی ایسه اولا جمله‌دن زیاده دقت ایده‌جك شی اولمقله کمالیله اقدامه همت ایدرلر تاکه اول سفردن عودت اولنجه‌یه قدر بر کیجه‌نك پاروله‌سی بر کیجه‌یه بکزه‌میوب هر کیجه ایچون بر کونا پاروله احداث ایله جاسوس بلاسندن بویله خلاص اولورلر ومحسناتندن

برى دخى بودركه بوعسكر اوردوسى كرك كيجه‌ده وكرك كوندوزده
بر محلده ايكن اوردو باش بوغى ضابطانه وسائره‌يه برشى تنبيه ايده‌جك
اولسه دشمن واقف اولمسون ديو بالنفس ضابطلرى چاغيرمز و لساناً
سويلمز اشارت ايله تفهيم ايدر تنبيه ايده‌جكى شيئ هر نه ايسه صره
عربلرينك طاوولى كبى طاول چالديروب تنبيه ايدر جمله ضابطان اوزاق
محلده ايسه‌لردخى قولاق اوررلر بعده تنبيه اولنان هرنه ايسه فهم ايدروب
اكا كوره جمله‌سى بردن حركت ايدرلر وغيرى كمسنه‌لر فهم ايده‌مزلركه
حتى دشمن دين دخى خبردار اوله اما قديم عسكرده بوشى محال اولوب
بزينه بر امر اوله‌جق اولسه جمله عالمه رايكان اولور و دشمن دخى
واقف اولوب اموريمزى ابطال ايدر ومحسناتنك جمله‌سندن افضل
واحسن واعلا اولان بودركه عون وعنايت جناب بارى وحضرت رسول
كبريانك قوهٔ معجزهٔ باهره‌سى بركات و آثاريله اشبو عسكر جديد
دولتعليه‌نك جمله حدودلرينه كفايت ايده‌جك مقدارى ترتيب وتنظيم
درجه‌سنه ابلاغ اولنديغى صورتده هر نقدر حدود وثغور اسلاميه
وارايسه جمله‌سنه معلم طوپجى ومعلم عسكر جديد قونيلوب حين اقتضاده
دشمن دين ايله محاربه‌يى قاعدهٔ حرب وقتال اوزره ايدرلر واكاهيت
اوزره محافظه‌يه اقدام ايدرلر و دشمن دين دخى اوقات سائره كبى
على الغفله هجومه يول بوله‌مز وبولسه دخى حقندن كلورلر زيرا مرحوم
سلطان محمود خان حضرتلرينك وقتنده نيچه كفره‌سى صلحه باقميوب
على الغفله نيش قلعه‌سنه هجوم وبردن بره ضبط ايتمكله دفعى بابنده خيلى
زحمت چكلديكنى حالا بيلنلر واردر وكفره طائفه‌سى دائما آتش بازلقله
مهارت كسب ايدوب اوزاقدن ايش كورمكه مألوف اولملريله قليج
وبچاق وسائر آلات ونجاقدن يعنى يقيندن اوره‌جق آلاتدن قورقازلر
همان تعليملى عسكردن وطوپ وخمبره وتوفكدن ولغمدن وجمله باروت
اويونلرندن خوف ايدرلركه اوزاقدن انسانى هلاك ايدر بناءً عليه دشمن

دینی خوفه دوشوروب مقابلهٔ بالمثل شروطنه رعایت پادشاه عالمپناه
حضرتلرینه وسائر اساطین سلطنت سنیه یه و بالجمله دین مبین اربابینه
فریضه‌دن اولدیغی شرعاً وعقلاً وتجربةً ثابت اولمشدر مادامکه دشمن
دین علیهم اللعنه طائفه‌سی اصلندن غایة الغایه جبان وخائف وهراسان
بر طائفه ایکن واهل اسلامك زحمته جمیع زمانده طاقت کتوره‌میوب
بشکده‌کی بچلرینی دخی مسلمان کلیور دیو قورقوتمق عادتلری اولمشکن
وبر مسلمانی کوردکلرنده نیجه‌لری بردن شابقه‌لرینی چیقاروب کمال
خوفلرندن ناشی طاپمق اوزره‌لر ایکن کمال اقدام واهتمامله آتشبازلقلرن
قوتدن فعله کتوروب برقاچ بیك آدیم یردن سرعت طوپلرن تفنك کبی
قوللانوب یالکز برطوپی بردقیقه‌ده اون ایکی اون بش کره آتمق حسابیله
بر ساعتده بیك کره آتمقله اهل اسلامی اوزاقدن تار ومار و ایچلرینه
قلیج دوشورمز اولدیلر وبربرلرینه حسب حاللرنده هله عثمانلو عسکرینك
حدینی بیلدیردك شمدن صکره ولایتلریمزه آیق باصه‌مزلر ومسلمانك
ممالکی دخی بزمدر دیو منادی امضا وبو وجهله اهل اسلامی هیچ
منزله‌سنه قومالریله و خصوصا بیکیوز سکسان ایکی سنه‌سندنبرو بونجه
اهل اسلامی وعیاللرینی وشرفادن نیجه بیك باکره وصبیانی زیر تصرفنه
آلوب اهل اسلامه حدندن زیاده مردار تکلیفلر و فنا معامله‌لر ایدوب
طورورکن بر آلای بیشعور طائفه‌مز بونلری هیچ خاطرلرینه دخی
کتورمیوب وقرق سنه‌یه قریبدرکه کفره‌نك غالبیتنی واهل اسلامك
مغلوبیتنی محضا کفره‌نك آتشلرینه تحمل ایده‌مدکلرندن جنك اوله‌میوب
بو تقریب ایله فرارلرینه مبنی اولدیغنه دخی عقلی یتشمیان دردمندلر قلعه‌قپوسندن
چیقوب بر قوناق یره کتمامش وآجی طاتلو بیلمز سفر کورمامش جنك
وصلاح ندر فساد عالم و صلاح بنی آدمك بوزوق اولدیغنی واوله‌جغنی
بلمز بلکه بونلردن بعضلر کندی مسئلهٔ طهارتنی بلمز آمنت بالله اوقومقده
وبلمکده همان بنشدن باشه یاکاشی اولان صورتی آدم خلقنی بقر عوام.

ناسدن آدملر دنیانك فسادنه نظام جدید سبب اولدی اكر نظام جدید
قالقارسه اسكی نظاملە همان دنیا بش كونده آسوده اولور ظن ایدن
اجهل من فی الارض دیدكلری طاقمدن برینی كچن سنه بر جزیره‌نك
زجریه عاملكنه مأمور ایتدیلر مقدملرده نظام جدیده سبب اولنلره
سب ولعن ایدوب طورركن زجریه ماده‌سندن النه بش آلتی بیك غروش
قاپه‌روز كچوب یكی سنه‌سی دخی كندویه احاله اولمغله راست كلدیكی
یارانلرینه بره هی قرداش بو نظام جدید ماده‌سی بر ضررسزشی ایمش
بن بونی اصلندن دخل ایدردم لكن بأس یوقدر زیرا زجریه مالی شراب
ایچنلردن المز مسقو ولایتنه كیدن شرابدن النمغله زجریه اقچه‌سی مسقو
كیسه‌سندن چیقه‌یور بركات ویرسون هله واقف اولدم استغفرالله بوندن
صكره توبه اولسون نظام جدیدك فصلنی اغزیمه المایم دیو راست كلدیكی
یارانه سویلر اولدی اشته نظام جدید ماده‌سی مرقومه بر قاچ بیك
غروشجق قزاندیرمغله اصلندن طعن ایدركن صكره اوتانمیوب ثنا
ایدر اولدی همان جمله ناس بوحال اوزره‌لردر خلاصهٔ كلام اكر برآلای
خیر وشری فرق ایتمزلرك طعن ولعننه باقیلوب بوعساكرمرقومهٔ جدیده
نظامندن فراغت اولنمق لازم كلسه معاذالله تعالی دشمن دین دیبه‌لك
فرجه‌یاب اولوب برقرالك اوچ كره یوز بیك معلم عسكری وارایكن
عثمانلو شونده یوز بیك آدمه نظام ویره‌مدی دیو همان بویمزه بنوب
او زمان نظام جدیدی بكنمیان قلاشلردن براقچه‌لك فائده اولمیه‌جغی
ومعاذالله تعالی بر صیت اولسه اومقوله‌لر جوابلرنده خوش ایمدی
مقدر بویله ایمش اوله‌جغه چاره اولمز دیمكدن غیری سوزلری دخی
اولمیوب هرج ومرجه سبب اوله‌جقلری بدیهیدر حاللری نیچه‌كره تجربه
اولنمشدر . او زمان و اویلا ایله بكا ایتمك دخی مفید اولمز بو مقوله
عقلینك دومنی اولمیوب بینی صوغوق طاقمدن اولدقجه سوز اكلار ظن
اولنان قلیقلی قیافتلی كویا دنیانك عقل خواجه‌سی اولوب كمسنه‌نك

عقلنی بكنمزلرله بعضاً ملاقی اولنوب صحبت اثناسنده كندوسنه سؤال
طریقیله دشمن دینه نصل جواب ویریله بیلور طریقی نصلدر مثلا اكر
سن وزیر اولسه‌ك نوجهله حركتله غالب اولوردك دیو سؤال اولندقده
چونكه عقلنك دومنی اولمدیغندن دوشونه‌رك جوابنده ابتدا یكیچری
اوجاغی یكیدن تطهیره محتاجدر زیرا فی‌الاصل بونلر پاك عسكر
اولدیغندن بونلردن نیجه خدمتلر اولمشدر اما شمدی عجم بوزوندوسی
وتركمان وكورد خرسزلری ودونمه وبوزمه‌لر طولمش وایش باشنه‌كچن
بونلرك جمله‌سنی كورالیوب یكی باشدن یازمغه محتاجدر و یازیلان عسكره
دخی قلیج چالمق تعلیم اولنملیدر یوخسه یوغوردی كسمز بچاق ایله
عسكر اوله‌مز وحالا موجود اولان عسكرمزله هیچ اولمز دیو شجاعت
عرض ایده دوشدی ویوز اللی سنه‌ده وجوده كله‌میه‌جك وبلكه هیچ
ممكن اولمیه‌جق نسنه‌یی قاله كتوردی زیرا یكی باشدن بونلرك جمله‌سنی
طرد واخرلرینی یرینه قوماق نه دیمكدر آنی فهمه قدرتی یوق ایكن
ینه عقل ورشدی كمسنه‌یه ویرمز بز دخی جوابمزده سبحان‌الله یكیچری
اوجاغندن نیجه بیك آدمك جمله‌سنی بردن طرد وتبعید نه ایچون اولسون
چونكه بونلر پادشاه عالمپناه حضرتلرینك تعلیم امرینی قبول ایتمیوب
بالضرور بوستانی یازوب وقت حاله موافق نظام قویه تحتنه ادخال اولندی
اشته تمام سنك دیدیككدن زیاده‌سی دخی واردر كه بونلر طوپ دخی تعلیم
ایده‌یورلر وآتش صاچه‌یورلر دینلدی جوابنده واقعا سوزك حقدر
وجمله‌سی كرچكدر اكر یكیچری طائفه‌سی مقدم بو تعلیم امرینی قبول
ایتمش اولسه‌لر ایدی اولوالامره اطاعت وهم كلی نصرته سبب اولورلر
ایدی دیو اعتراف ایتمش ایسه دخی محضا سؤالمزه جواب بوله‌مدیغندن
همان بومقوله تصدیق ایله اسكاتی قبول ایتمشدر .

تعلیمدن اصلی مقصود نه اولدیغی بیانیدر

خداوندکار سابق حضرتلرینك زماننده ایکی دفعه اسیرلکمزده مسقولونك کارکذار ادملریله اثنای صحبتده مقدما مسقو طائفه‌سی غایت احمق ومغلوب برطائفه ایکن برمدتدر آل عثمانه بونجه غلبه کزك سری ندر دیو چوق کره سؤال ایدرایدم جوابلرنده چونکه بومزایادن غافلسکز اصلنی سویلیه‌لم دیو شویله جواب ویررلر که مسقوده فی الاصل تعلیم ماده‌سی یوغیکن دشمنلره مغلوب اولوردی لکن دلی پترو دیدکلری آدم جمله عالمی سیاحت اثناسنده مزایای عالمه اطلاع کسب ایتدکدن صوکره مسقوه قرال اولوب مسقوخلقنی ایستر استمز نظام تحته قودی نظامنی میزان ایتمك ایچون شیوت(۱) قرالیله جنك آچوب انتقام آلدی وآزاغه سفر ایدوب هم آزاغی آلدی وهم قریمه کیروب یکی قلعه‌یی آلدی وتاتاری صندرمغه بشلدی بعده سزکله مصالحه‌مزدن صکره قرالمز ایمپراطورلق عنوانی طلب اولندقده سزلر مخالفت ایده‌میوب بو عنوانی مرحوم سلطان محمود بزه یازدی بعده سلطان مصطفی سفرنده ادرنه‌یه یقین واردق ایستدیکمز کبیجه مصالحه ایلدك واشته شمدی بو سفرده دخی آز عسکرمزله چوق عسکرکزه غالب اولدق خوتین وبندر واسماعیل وابرائیل واوزی قلعه‌لریکزی آلوب اولاح وبغدانی باشدن باشه ضبطدن بشقه سکز بیك عسکرمزله طونه‌یی کچوب یوزاللی بیك قدر عسکردن عبارت اولان عثمانلو اوردوسنی تارمار ایلدك اوکومزه طورر عسکریکز اولمیوب بودفعه‌دخی اولکندن بتر غلبه ایله مصالحه اولنه‌جغنی بیله‌سز دیو بوحقیره جواب ویرمشلردی واقعا چوق کچمیوب بویله مصالحه ظهور ایلدی .

عسکر اسلامك اوردوسنه کیروب چیقان جاسوسلرك بولنمسی

(۱) اسوج

وبلنمسی غایت مشکل برشیدر . جاسوسلردن بر دولت نقدر متضرر اولور وجاسوسلردن محافظه اولمیان نظامسز عسکرک دولتی خرابه باعث اولان کیفیتی ذکر ایدر. بو ماده جمله‌دن اقدم اولوب غایت دقت اولنه‌جق شی اولمغله بعض وقوعاتنک ذکرنده‌در .

خداوندکار اسبق سلطان مصطفی خان حضرتلرینک عصرنده آچیلان مسقو سفرنده ایکی یوز بیک قدر مجهول الاحوال نظامسز عسکر جمع اولوب یکیچری اوردولرنده براورطه‌ده برقاچ بیک آدم جمع اولوب بو جمعیتده براورطه ایچنده کمسه‌یی کمسه بیلمز وبابای اوغلن آراسه بوله‌ماز وایچلرنده بولنان آدم نه‌قوله آدمدر ونره‌دن کلمشدر وبویله براورطه‌دن کونده برقاچ یوز آدم کتسه نره‌یه کتمشدر هیچ برکمسه بلمك وبلسه دخی طور اوتوردیغی کمسه‌نك خبری اولمز بویله برنظامسز اوردوده کفره طرفندن کلان جاسوسلر هر کون هر کیجه مسقوه کیدوب وکلوب اوردونك بالجمله حالنی یعنی وزیر حضورنده وسائر ضابطان میانه‌لرنده نه‌کونا مشورت اولمشدر ونه‌یاپه‌جقلر هر کون دشمنه خبر کیدر اولدی بر ایکی یوز قدر جاسوسك فقط ایکی نفری طوتیلوب ماعداسی بولنمق بروجهله ممکن اولنه‌مدی وکمسه دخی آرامدی آنك ایچون هرنه‌زمان کفره اوسته‌نه حرکت معلوم اولدی ایسه بر کون اول صباحه یقین اسلام اوردوسنی باصوب قوجه بر آل عثمان اوردوسنه هیچ کوز آچدرمیوب هرکس اویقوده ایکن پریشان ایتمکله سفر مرقومك اولندن آخرینه وارنجه آغز واریله برانتقام آلنه‌مامسنه عسکرمزك جاسوسدن غافل اولمسندن وهرشیلری قارمه قاریشیق

اولدیغندن نشئت ایتمشدر کفره طائفه‌سی غایت مکار وحیله‌کار اولوب
اکثریا ایشنی وکوجنی زور ایله ایتمیوب بزم یوز بیك آدمله ظهوره
کتوره‌میه‌جکمز ماده‌یی کمال حیله وقولایلق ایله وجوده کتوردیکنه
وقوف تحصیل ایلدك بویله بر دشمن قویدن کمالیله احتراز اولنه‌رق ایشمزی
کوزلجه کورملك ولعین مرسومك دام تزویرینه کرفتار اولمامق لازمه‌دن
ایکن اول زمانلر زیاده غفلت اولنوب طاغلرله دوکنه‌جك شیلر ظهور
ایلدی اما چه فائده بعد خراب البصره ایش ایشدن کچوب آه وواه ایتمك
مفید اوله‌مدی لعین مرسومك جمله حیله‌لرندن بر غریب وعجایب حیله‌سی که
ذکری اکرچه مورث حزن والمدر لکن کندو کندومزی نه طریقله
خراب ایلدیکمزی بیانیله کندمزی کندومزه بیلدیرملك ایچون ذکر اولنور
مرقوم اثناسنده یکیچری زمره‌سندن اوچ نفر آدم اتفاق ایدوب مسقودن
بر دیل آلمغه چیقمشلر قضاءً اخشام اولدقده مسقو حدودنده اوتلقجی
مقوله‌سندن کاورك برینی طوتوب دیل آلدق دیو اوردویه کتوره‌جك
اولدقلرنده مسفور تورکجه بیلور بر حیله‌کار خنزیر اولمغله جوابنده آغالر
بنی خلاص ایدرسکز بنم بابام بر زنکین آدمدر سزلره چوق اکرام
ایدر دیو بونلری اینانديروب بونلر دخی مسفوری مسقو حدودینه
ایصال ایدوب وساخته‌دن بابام دیدیکی بز‌ه‌ونکی بولدوروب تسلیم
ایلدکلرنده اودخی بر حیله‌کار ومکار بر کافر اولدیغندن بنم اوغلومی هلاك
ایتمامشسکز دیو یولداشلرك آیقلرینه دوشوب بونلره بشیوز عدد
مجار آلتونی اعطا ایتدکدنصکره سزلره چوق اکرام ایده‌مدم لکن سزلره
برشی کوستره‌یم بودخی سزلره بر اکرام اولسون دیو بونلری تبدیل
قیافه ایله کندی اوردولرنده بر بیوك چادر کنارینه آلوب کتوردی
بو یولداشلر کوردلرکه بو چادرك اوکنده قلابالق وار چادرك ایچنده
بر بیوك ترازو ایله بیاض آقچه وآلتون طارطیلوب بو آقچه وآلتونلری
واروللره طولدرمقده‌درلر چادرك ایچنده چورباجی قالافتلی وپاشالی

قاوقلی وبراطه‌لی وتاتار قلپاقلی دورلو دورلو قیافه ایله آدملر وار
آقچه‌لر ایله طلو اولان واریللری بو مسلمانلره تقسیم ایدوب طوررلر
حیله‌کار مرسوم بونلری اوزاقدن کوستردکدنصکره بویولداشلری ینه خانه‌سنه
کتوردی جوابنده اشته یولداشلر سزلره بومادهٔ دخی کوسترمك بر
اکرامم اولسونکه بونجه آقچه‌نك وآلتونك کمی دولتکزه وکمی وزیرکزه
ویکیچری آغاکز وکمی دخی تاتار خانکز وساٸر یرلره کیده‌جکدر
بزلر سزك ولایتکزی آقچه‌مزله صاتون الدق حتی شمدی ویریله‌جك
آقچه استانبول بهاسیدر استانبولی دخی صاتون آلدق همان بزلر یقینده
استانبوله کیده‌جکز بونی سزلره سویلمکدن مرادم بودرکه صاقینوب
بوندنصکره اردوکزده طورمیه‌سز واستانبولده بیله اوطورمیه‌سز همان
ولایتکزه کیده‌سز صکره اسیر اولمیه‌سز لکن بوسری صاقنوب اودوکزده
برکمسنه‌یه سویلمیه‌سز دیو حیلهٔ شیطانیه وخدعهٔ وسواسیه ایله کلامنه
خاتمه بونلری عثمانلو سنورینه براقدی کندی بویولداشلر دخی اردومزه
کلدکلرنده چونکه مرقوملر کندی ولایتلرنده چیفت سورمکه مألوف
وحیلهٔ دشمندن و بلکه کندندن غافل ساده دل احمقلردن اولدقلرینه
مبنی همان بوحیله‌یه اعتماد ایله بواقچه ماده‌سنی تمامنه صانوب راست کلدیکی
یاران ویولداشلرینه وساٸر بیلوب کورشدکلرینه بولوشدقلرنده بره همت
دایی بزلر بورایه نیچون کلدك عثمانلو بزم ولایتلری ماصلاق کفره‌سنه
صاتمشلر واقچه‌سنی آلیورلر حتی استانبول بهاسی صاییلورکن کوزمزله
کوردك دیو اللهه ورسولنه یمین ایده‌رك همان راست کلدکلرینه بونده نه
طوره‌لم ایشلر هپ شام ایشی اولمش دیو کندولری کبی نیجه نیجه بیك
ساده دل حمقایی وهمه دوشوروب طاٸفهٔ مرقوم ایسه فی الاصل بینی
صوقه تعبیر اولنورلر واقعا رشد وکیاستدن بی بهره اولملریله بزم حسین
دایی وقباقچی اوغلو ایرجب بشه وتوجه باش همت امی استانبول بهاسی
صاییلورکن کوزلریله کورمشلر وطقوز طلاقه یمین ایدرك سویلدیلر

كرچكدر ديو اوردويه بر غلغله ايله عامه ولوله صالديلر خلقك ايسه
كفره نك آتشندن كوزلرى ييلمش همان بر بهانه ايله كيرويه دونمكه
وسيله آرانديقلرى وقت اولمغله طغارجقلرك آرقه سنه وتوفنكلرك اوموزلرينه
اوروب چادرلرى بكليه جك اصل اوجقلولردن بشر اون ضابط قالوب
قصور ديرمه چاتمه معهود عسكر چيل ياوروسى كبى طاغلديلر كتديلر
مسقوخنزيرى ايسه بوفرصتى غنيمت بيلوب وياز قيش ديميوب اوردويه
وبعده قشلاق يرينه يوريدى كلدى بونك خلاصه سى بودركه اشته بو
ماجرايى مسقولولر كندى جمعيتلرنده كوله كوله بربرلرينه نقل وحكايه
ايدوب توركه كلى غلبه ايچون ساخته دن مسلمان قيافتنده آدملر
پيدا وبرآز اقچه طارطوب آنلره اعطامزى اوچ نفر توركاره كوستردك
كندى اوردولرنى كندى ملتلرينه پريشان ايتديردك وكلى غلبه مزه
اوچ تورك سبب اولدى ديديلر بوصورتده اصل جاسوس بلاسندن بشقه
ايكى اوچ نفر كندى آدملرندن كندى عسكرمزى ايكى چفت صحبت
ايله پريشان ايدن دشمن دينك مكرندن امين اولمق ممكن اولمز الآن
عسكرمز نظامه ربط وايچينه كيرن چيقان اولمامق اوزره رابطه يه
ادخال لازمدر . زيرا غايت كوكنوب جنكجى عسكر ديو قوللانديغمز
چيفتجيلرك حالى بويله واورطه لرمزه وعسكرلرمزك ايچنه كيران چيقان
جاسوسلر بلنمز واكلانمز بوصورتده دشمندن توجهله انتقام آلنه بيلور
ونه طريقله دولتمز حفظ اولنور ونصل غالب اولنور بومسقو طائفه سنك
كمال حيله سى فى الاصل معلوم دكل ايكن سلطان مصطفى خان حضرتلرينك
سفرنده بزم يادكار عسكرمزك سوزلرى واردركه ماسقاف كفره سى بر
بالقجى كوپك ايمش جمله سنى توكروكله بوغارز وبرر طاش اتساق جمله سنى
هلاك ايدوب قزل الما يه دك كيدرز ديو قورى لافدن وبيهوده عنواندن
چيامپان قالديرم براشيغى يكيچرى دلاورلرى عاقبة الامرده جنك حيله سنى
بيلمامىلرى سببيله اوچر بشر بيك نفرى مسقوه اسير اولوب دشمن

دينك حالنى وحيله‌سنى كوردیلر واوكرندیلر اماچه فائده بونجه امت محمددن
شرفا وصلحا وسائرلرك عيال وقزلرى حالا قرقسنه‌یه قریبدرکه مسقوك
تحت تصرفنده قلوب آنلردن حاصل اولان اولادلرك کمی عسکر وضابطان
وکمی دخی ملاعین اللرنده خائب وخاسر ونالان وکریان قالدیلر درونده
ایمانی وذاتنده غیرت اسلامی اولوب محمد علیه الصلاة والسلام افندمزك
شریعتنه وامتنه وساداتدن اولان اولادینه محبتی اولنلره ضروری غیرت
کلوب او مقوله دین دشمندن انتقام آلمق نه طریقله اولور ایسه اولسون
البته وار قوتی بازویه کتورمکله ویاخود قوت مالیه وبدنیه‌سی یوغیسه
دخی دشمن دینك کیفیتنی اعلان وطریقنی اولسون کوسترمکله اثبات
مدعای اسلامیت وایمان ایدر یوخسه آیین اویونله وجمیع وقتنی آلیش
وریشله کچیروب اخشام اولنجه قومشو خانه‌سنده وعلی الصباح قهوه‌خانه‌ده
برآلای دنیادن بیخبرلر جمع اولوب نظام جدید عسکرینی بیهوده فصل
ومذمتله شویله اولمش بویله کتمش دیو نافله هذیان ایتمکدن ایسه
کندولره لازم اولان ابتدا مسئلهٔ طهارتلرینی کوزلجه اوکرنوب بعده
دینی محافظه ایچون کلمهٔ کفردن لسانی صاقنوب و سائر منهیاتدن صاقنه
ونکاحنده صحت وارمیدر یوقمیدر آنی تصحیحه باقسه کندی حقنده
دنیوی واخروی محقق خیر اوله‌جغنده شبهه یوقدر اکر ادعا ایدرلر
ایسه‌که بزلر مسئله طهارتمزی بیلورز ودینمزی دخی محافظه ایدرز و
نکاحمزده دخی شبهه‌مز یوقدر دیرلر ایسه بو صورتده اکر ادعالری
عندالله صحیح ایسه دخی امور دنیویه‌لرینی بلمکده خطای عظیملری
مقرر و محقق اولمغله باری بلمدکارینی وعقللری دخی یتشمدیکی ماده‌یه
دیل اوزاتمیوب اکر نظام جدید ماده‌سی انلر کبیلره مشکل ایسه اهلندن
و اربابندن وبوکمینه کبی عالمك رسمی درونته نقش اولمش و سکسان
یدی یاشنه کیرمش وهزار بهزار فلاك سلسله‌سی یمش وکرم وسرد عالمی
کورمش ودشمن دینك هر بر حالنه مطلع اولمش ودولتعلیه‌یه ضرر

وفائده نره‌دن اولدیغنی ظاهره اخراج ایتمش ارباب وقوفدن تحصیل
ایدوب ایکی جهان خسرانته اوغرامیه‌لر زیرا انسانك بلاسی کندی
لساننده‌ن اولدیغندن قل الخیر والافاسکت بیورلمشدر . کلام حق قبول
ایدن یاران باصفا واخوان باوفایه حق تعالی حضرتلری دارین سلامتی
احسان ایلیوب جمال باکمالنی ارزانی بیوره امین یامعین

ایراد جدید خزینه‌سنك وضعی نیچوندر و بو مال نره‌دن جمع و نه محله صرف اولنور

نیجه ساده دللر بلمدکلرندن بعضاً سویلرلرکه اسکی خزینه‌نك صوبی
چیقمدی یا بو ایراد جدید خزینه‌سی نیچون بشقه‌جه یاپلدی دیو هزار
ساده دللر سؤال ایدرلر انجق مقدما ذکر اولندیغی اوزره بویله ساده
دللره مزایای اموری تفهیم ایتمك الف باصوپاره‌سنی هیچ اوقومیان
جاهللره علم فقه اوقوتمق ومسائل مشکلهٔ دینیه بلدیرمك تمقوله کوج
شی اولوب قیامته قدر سعی اولنسه چاره‌سی بولنه‌مدیغی مثللو اکثر
جهله‌یه حقیقتی اوزره‌شی سویلنمیوب جوابنزده هرکسك عقلی ایره‌جکی
ماده نکلدر دیه‌رك جواب شافیه‌دن اغماض اولنورلکن اولدقجه بعضی
اهلیتلو کمسه‌لر بواغماضله اسکات اولنمیوب البته بن بونك کنه وحقیقتنی
استرم بونی بیلورسین سویله دیو ابرام والحاح ایتملریله کلام حق اکر
کوش هوشنه کیره‌جك آدم ایسه ماهو الواقع اوله‌رق شو وجهله جواب
ویریلورکه مقدما ذکر وبیان وتفصیل وعیان اولدیغی اوزره یتمش
سکسان یوز ییل مقدم کفره طائفه‌سی حیله وخدعهٔ حربیه‌یی بیله‌میوب
بیاغیجه نظامسز پریشان عسکرله سفر ایتملریله بعضی وقتده شکسته‌لك
اسلام طرفنده ظهور ایدرکن سلطان سلیمان خان قانونی حضرتلری
بومغلوبیت محضا باشی بغلو اولمیان نظامسز عسکرمزدن نشئت ایلدیکنه

واقف اولدقلرينه بناءً عسكر اسلامی نظام تحتنه قويوب بوندن مراد شريفلری كفـار هرنه زمان حركت ايدرسـه بونظاملر اوته‌ده بريده كزميوب هرزمان حاضر وآماده بولنسونلر نيت خيريه‌سنه بناءً بوعسكری صنف صنف ايدوب هرصـنفه بشقه بشقه اوجقلر وبلوكلر واورطـه‌لر يا پمغله اسكان ايتدردی. لكن عسكری جمع و اسكان توكلی صحبتله اوله‌ميوب بونلر اوجقلرده بولندقلری حالده وسفره كيتدكلرنده مأ كولات ومشروبات وسائر امور ومصارفاتلری كورنمك وبونلره خرجلق اولمق اوزره علوفه تعيين اولنمق ايچون كليتلو مال جمعنه محتاج برمعنا اولديغنی تفكر بيورديلر امنای دولتی وعقلای عنصری ايله استشاره بيوره‌رق ابتداده شو وجهله قرار ويرمشلردر كه اسلاف كراملرينك فتحنه موفق اولوب مالك اولدقلری ممالكده بولنان يرلرك برازی زعامت وتيمار اوله‌رق ارباب حرب وقتالك سـواری اولنلرينه تخصيصله وارداتی اولان سـائر محللر دخی مقاطعه ناميله طالبلرينـه مالكانه اوله‌رق معجله ايله فروخت ومال ميری ناميله سـنوی برز مقدار شیٔ طرف ميری‌يه تخصيص قلندی بهرسنه بومقوله مقاطعه‌لردن حاصـل اولان معجله‌سندن بو اوجقلرك سفرده وحضرده بالجمله مصارفاتی رؤيت اولنمسنی قانون وضع بيورديلر ايشته بويلجه اداره اولنوب طورر ايكن بعض دورلرده يكرمی سنه يكرمی بش اوتوز سنه متمادی سفرلر اولميوب آسوده وقتلرده اوجقلرده بولنان حرب وضرب اربابنك كمی اختيـارلنوب و چوغی دخی الی رحمة الله اولمغله متصرف اولدقلری علوفه كاغدلری كمينك خدمتكاری النده وكمينك دخی اقرباسی ويولداشی واشی‌دوستی اللرنده بولنوب محلوله كيتميان نيجه بيك اسامه‌لر بوجهتله ارباب حرب و ضربدن اولميان نورسيدكان زمان و اصـناف شاكردلرنده اولنز اوغل مقامنده قالوب وقوع بولان سفرلرده دشمن دينه مقابله ايده‌جك اهل ضرب و قتاله كلی ندرت كلمكله بالضرور يكی باشدن عسكر جميله و اسامهٔ جديدلری ترتيبی ملابسه‌سيله ايراد قديمه‌يه

سکته کلوب خزینهٔ عامره نك مالی قلتنه بر وسیله اولدیغندن بشقه مقدما
قانون وضعنده اولان رایج وقت کیده کیده حدینی اشیروب مثلا جلبه
وضع قانونده لحم غنمك بر وقیه سی دورت اقچه‌یه ایکن مرور ازمنه حسبیله
اون اون بش اقچه‌یه و دخی صکره‌لرده یکرمی اوتوز اقچه‌یه وسائر
شیلر دخی اکا کوره حدینی اشیروب بو جهتله فی الاصل اوجقلرده
ترتیب اولنان مالزمه‌لرك بهالرینه تزاید کلدکجه مقدما ترتیب اولنان مال
میری مصارف وقته یتشمیوب ادارهٔ امور ایچون دولتعلیه‌نك وارداتی
تداخله بشلدی یعنی بوسنه‌نك مصارفی رؤیت اولنمسون دیو کله‌جك
سنه‌نك ایرادینی بوسنه صاتوب بویله‌بویله اداره اولنور اولدی وبو سببله
خزینهٔ عامره‌نك مالی نقصانیت کسب ایتدی حتی خداوندکار اسبق
سلطان مصطفی خان حضرتلرینك زماننده اچیلان مسقو سفرنده مقدما
نیجه نیجه مشقت ایله جمع وادخار اولنان بونجه خزینه‌لر وار ایکن
وبو وقتلره کوره اوزمان هر بر شیئی غایة الغایه اوجوز و مبذول ایکن
سفر مرقومده ذکر اولنان خزینه‌لر صرف وتلف اولنوب سفر مرقوم
مصالحه‌سندن صکره خزینهٔ عامره کندینی دوشوره‌مدی ومصرف ایراده
غلبه چالدی و دشمن دین دخی اقچه‌سزلکیمزه واقف اولنجه سوزینه
تقویتله کلی غلبه‌سنه سبب اولدی لکن دولتك تمللی مصرفنه هوائی
ایراد اویه‌میوب مواجب ومصارفك اکثریسی هوائی دیدیکمز ظهورات
ایراددن کورلمکله وقت حضرده چکیلان مضایقه‌دن بشقه سفرلر وقوعنده
دخی دولتك ایکی الی بوکرنده قالوب نه یاپدیغنی ونه یاپه‌جغنی بیله‌مدیکی
وقتلر اولدی چونکه حاضر اقچه اولمدقجه جمیع زمانده هیچ بر ایش
کوریله‌میوب لله فی الله امر غزا وجهاده کمسنه میل ایتمز هرکس علوفه
وتعیین وماندهٔ الغه باقدیغندن اشته تمللی و قوی ایرادك لزومی اثبات
اولندی ودولتك اسکی ایرادی شمدیکی مصارفك نصفنه بیله کفایت
ایتمز اولدی بوکیفیت حالا عامه‌نك شویله معلومیدرکه مثلا یکرمی اوتوز

سنه مقدم بر آدمك يوميه بر غروش ايرادى اولوب مصارفى اكا كوره
رؤيت اولنوب طورركن شمديلرده هر برشى اوچ ودرت بش قات
زياده سيله بهايه چقديغندن او آدم ايراد قديمه سى اولان يوميه برغروشيله
مصرفنى نجه اداره ايده بيلور بونك كبى دولتعليه نك اسكى ايراديله شمديكى
مصرفى بو مثالك عينيدر . اشته بويله مضايقهٔ ميرى وقتنده حضرده
وسفرده كرك مسلم ورعايا وكرك اغنيا وفقرا امداد سفريه ناميله كندى
ارادتلريله جزئى وكلى خزينهٔ عامره يه بر غروش ويرمز وعلى الخصوص
هيچ بر كيمسه الله رضاسنه وپيغمبرى عشقنه وپادشاه اوغورينه مفت
ومجاناً سفره كيتمزلر اويله اولنجه دشمن دينك عسكرينه كوره قوى
عسكر ومالزمه سنه كوره مالزمهٔ كامله تدارك اولنمسى قورى صحبتله
اولور بتر ماده اولميوب بهمه حال اقچه يه توقف ايدر وخصوصا اكر
خزينه لرمز تمللى ايرادلردن اولميوب ظهوراتدن اوله جق هوائى ايراده
باقنجه روزكار اقتضاسنجه بعضاً طورغوناق اولديغى وقتده ايشلك ازلوب
بيته جكى اولميوب آلت يانى يوق چيقديغى كوزمزده دخى چوق كره تجربه
اولنمش شيدر . اشته خلاصهٔ كلام دولتعليه نك اسكى ايرادنى فى الاصل
اسكى مصارفنه ترتيب اولنمش وحين وضع قنوندن بوآنه دكين همان ايكيوز
قرق بش سنه مرورندن ناشى ايراده كوره مصارف حدينى تجاوز
ايتديكندن اداره غاية الغايه مشكل ماده اولمغله وقت حضرده دخى
مضايقه چكيلوب طورركن فرضا برسفر اولسه ايشلك نه درجه يى كسب
ايده جكى مجرب اولديغندن محضا دولتعليه نك بقاسى وپادشاه اسلامك
ناموس سلطنتى وقايه سى و بونجه ممالك اسلامك ونجه نجه بيك كروه
اهل ايمانك حمايت وصيانتلرى نيت خيريه سنه مبنى ايشلك ايچنده بولنوب
دنيوى واخروى خيروشر كندولردن سؤال اولنه جق امناى دولتعليه دن
اولنلر بوامر مشكلك چاره سنى آرامغه باشليوب بوزمانه نك آغير مصارفنه
كوره تمللى و قوى ايراد تداركنه باقدبلر لكن ذكر اولنديغى وزره

تدارك اولنه‌جق ايراد دولت ظهورات هواييدن اولمامق وجبراً وقهراً
كمسنه‌نك كندی مالكانه‌لرندن و انلره مربوط اولان مناسب موادن
جمع اولنمق 'وزره ايراد جديد لفظيله ترتيب اولنان مال ايچون بشقه‌جه
خزينه ياپيلوب تنظيم اولندی شويله‌كه فی‌الاصل ايجاد اولنان مقاطعه‌لر
حين وضعنده طالبلرينه براته ويرلديكی وقتلرده مثلا بر مقاطعه‌نك سنوی
بيك غروش مال ميريسی شرطيله فوت اولنجه‌يه قدر معجله ايله بابرات
طالبنه ويريلوب جزئی معجله ايله صاتيلان مقاطعه‌نك اقچه‌سی ايكی اوچ
سنه‌ده چيقمغله بعده هر قاچ سنه معمر اولور ايسه آنك فائضی آلوب
جزئی معجله ايله آلديغی مقاطعه‌دن قرق بيك اللی بيك و مدة عمرينه
كوره بلكه يوز بيك غروش منفعت حاصل ايتدكدن بشقه اول آدم
فوت اولدقده مقاطعه‌سی فی‌الاصل شوقدر معجله ايله ويرلمش ديو قديمی
اولان معجله' جزئيه‌سيله آخر برطالبی دخی قاپوب بدل التزام سابقه‌سنه
كليتلو شی ضم ايتمكله سلفندن زياده مال تحصيل ايدوب ميری‌يه ويرديكی
ينه سابقی كبی بيك غروش اولمغله فائدۀ كليۀ جسيمه‌يی اصحاب مقاطعات
ايدوب ميری خزينه‌سی منفعتدن خالی قالور ايدی اشته بومقوله نيجه نيجه
مقاطعه‌لر واردركه يكرمی اوتوز سنه مقدم فائضی مثلا اون بيك غروش
ايكن شمدی اوتوز بيك قرق بيك وبلكه اللی آلتمش بيك غروشه
بالغ اولمغله دولت عليه‌يه پك قتی جزوی ميريسندن بشقه هيچ بر فائده‌سی
اولميوب همان دولت عليه ينه قديمی ميری' آنليه‌سيله آلمغله اكتفا اولنور
بوصورتده قديمی معجله‌سيله غايت اوجوز مقاطعه الوب نيجه نيجه مال
جمع ايدن آدملردن وقت سفرده يالكزجه بر جبه‌لودن غيری بر
خيرلری اولميوب بونجه اغير و جسيم مصارفله سفر اموری دولتعليه‌نك
بوينونه قالديغی شرعاً و عقلاً هيچ بر وجهله تجويز اولنمز دولتعليه‌نك
فی‌الاصل مال معجله ايله طالبلرينه ويرديكی مقاطعه حقيقت حالده شرعاً
وعقلاً هيچ بر كمسنه‌نك ملك موروثی اولمديغی جمله‌نك معلومی اولوب

حالا براتلرده دخی مصرحدر انجق بیت المال مسلمینك حق صرفدر اكر
شرعیسنه باقلسه بر مقاطعه‌یی میریدن آلان كمسنه ویردیكی اقچه‌یی
چیقاردیغی كبی ینه اول مقاطعه بیت المال مسلمینك حقی اولدیغندن ینه
بیت الماله دور اولنوب جمله‌دن اقدم اولان امور غزا و جهاده وسائر
امور متفرقه‌سنه صرف اولنمق ایچون آخر طالبلرینه صاتلمق اس نقدر
شرعاً اقتضا ایدرسه دخی ایش ایچنده اولنلر خالقك حوادثیچون مقاطعه
ردی خصوصندن اغماض اولنمشدر ونهایتندن ایشك یولنی ایزینی بولوب
هیچ بر احده غدر صریح اولمقسزین شویله قرار ویرلدیكه بیت المال
مسلمینك حقی اولان مقاطعه‌لر محلول اولدقچه سابقلری مثللو معجلاتیله
آخرلره صاتلیوب دولتعلیه طرفندن ضبط وایراد جدید خزینه‌سی طرفندن
التزام اولنوب میریلرندن ماعدا حاصل اولان فائضلری ایله نظام جدیدك
بو معلم عسكری علوفه‌لرینه ولباسلرینه وتعیینات ومعاشلرینه و خصوصا
امور سفریه‌یه دائر اولان طوب وباروت وچادر وچركه وبالجمله مهماتنه
وطوپخانه وعربه‌جیلره تخصیص اولندی واسكی خزینه دفترداری اسكی
مواجب مالنك جمعنه مشغول اولدیغندن جدید ایرادك تنظیمی وتحصیلی
وسائر بوكه دائر اولان شیلرك رؤیتی ایچون مخصوصجه نظام جدید
دفترداری نصب و ایراد ومصرف آنك معرفتیله رؤیت اولنمق اوزره
قرار ونظام وقانون ایتدیریلوب اشته بو وجهیله عسكرك مصارفاتی
وسفر مصالحلرینه دائر امورلری نظام جدیده اولان مقاطعه‌لردن اداره
اولنمغله بو صورتده غایت امتحان اولنان ایش بودركه هم اسكی ایراد
ومصرفه خلل كلمدی وهم ده عساكر جدیده اداره اولنور اولدی اشته
بو ماده‌یه تمام مدبرانه چالیشیلوب بیت المال مسلمین كندی حقنی بر كمسه‌یه
غدر ایتمیه‌رك اله كتورمكله عسكر جدید نظامی كبی بو ایرادك دخی كمسنه‌یه
ضرر و زیانی اولمدیغندن بر كوزل واعلا شی اولمقله الی یوم القیامة
دولتعلیه‌نك وبونجه اهل اسلامك بقاسنی موجب ونیجه نیجه فوائد جلیله

ظهوره کلدیکنی و کله‌جکنی مستوجب اولدیغی کار آشنا اولان ذوات اولی الابصاره روشن وعیاندر دیو جواب شافی ویرلدکجه امور ایله آشنا اولوب بو زمانه‌ده ایکی نفر خدمتکار اداره‌سی نصل اولدیغنی بیلنلر وشاب ایله شکری وخیر ایله شری بیلوب ذاتنده مایهٔ عرفانی اولنلر حتی قبول ایله اسکات اولنمشلردر .

تمت

سنه ۱۲۲۲

حررت هذا الرساله

سنه ۱۲۲۶

محمد رفیع

ایران سفارتنامه‌سی

استانبول

هلال مطبعه‌سی - بابعالی قارشیسنده

۱۳۲۳

تاریخ عثمانی انجمنی مجموعه‌سنڭ علاوه‌سیدر

بيك ايكيوز يكرمى ايكى سنه‌سنده جانب دولت عليه‌دن نامه رسالتيله عجم دولتنه كيدوب كلان

محمد رفيع افندينك سفارت نامه‌سيدر

سبب التيام اعجام بادولت عليهٔ ابدى القيام وكيفيت دسيسهٔ ايشان درحصول مامول ومحاربهٔ دشمن خويشان

برمدتدنبرو ممالك ايرانده شاهلق عنواننى اكتساب ايدن فتحعلى شاه قجار اليوم روسيه‌لو يدنده وطائفهٔ افغانيان حكمنده اولان مملكت جزويه‌لرندن ماعداسنى عموماً تحت يداستيصالنه ادخال ايتمش ايسه دخى دولت عليهٔ ابدى الدوام صانها الله تعالى عن تعرض اللئام الى يوم القيام جانب قوى الجوانبندن شاهلغى تصديق وطرفيندن ارسال رسل ورسائل ايله صورت يكجهتى ورسم محبت اظهار وتنسيق بيوروليدينى صورتده عنوان سلطنتى دولت سائره بيننده وهمجوارى اولان سند وهند و افغان واوزبك ديارلرنده قرين اشتهاد وبرتقريب مكتسب قوت و اقتدار و خصوصاً اذربايجان ولايتلرندن ثلثى مقدارنه مستولى و بالمجاوبه مدافعه‌يه عدم قدرتلرى ظاهر وجلى اولان روسيه‌لونك دخى فى الجمله كسر قوتنه مدار اوله‌جغى باهر واشكار وايران خلقى زياده غرور ونخوت وبوصفتك ضد كاملى اولان دنائت وخسته‌له متصف برقوم بيعار اولدوغنه مبنى شاهلغه استحقاق دعواسنى صراحت تذكير وعادت اوزره مخصوص نامه وهديه تسيير ايدرك استدعاده استكبار ايله بو مرامنى طبيعتيله اتمام ايچون اعمال لطائف الحيل اعمالنه مباشرت برله حالا اذربايجان حاكمى وولى عهدى اولان اوغلو عباس ميرزا ووزير اعظمى اولان ميرزا شفيع طرفندن ادعاى جهت جامعهٔ اسلاميه ودعواى خلوص و محبت اعجاميه واولور

اولماز مواد جزویه ضمننده طرف دولت علیه‌یه وارضروم والیسی سابق دولتلو یوسف ضیا پاشا حضرتلری طرفنه پیاپی ایلچیلر ارسالنه مبادرت اوزره‌لر ایکن روسیه‌لو اوزرینه وقوع بولان سفر همایون تمام حصول مأمول مذکورلرینی موجب سهولت وباخصوص مرسوملر ایله واقع اولجق محاربه ومسالمه‌ده دولت علیه‌یه مشارکت ادعاسیله جائز منفعت اولمق زعمنه دوشوب مشارالیه یوسف پاشا حضرتلریله اریه‌چایی باشنده برلشوب بالاتفاق دشمن دینی سب و استرقاق ایتمك ایچون شهزادهٔ مشارالیه عقدپیوند وعهدمیثاق ایتمشیکن وفاء عهد ایتمیوب بر دخی واردق وارزز دیه‌رك جانب مشارالیه و درعلیه‌یه کل یوم ایلچیلر ارسالیله اعقاد مثللو کرمیت بازار محبت وقنغی جانبده کسر واقع اولور ایسه کندولره موجب مسرت اولمق اعتقادیله مصون عن الغائله غوغالری ایراقدن سیر وتماشایه همت ایتدکلری .

صورت حیل عجم وروسیه‌لو یکدیکرو درامور متارکه وسفر

طائفهٔ اعجام روسیه‌لو جانبنه دخی برنوع حیله ودسیسه اختراعنه مثابرت ایله سفرهمایون تحقق ایتدوکی اثناده کندولری کویا امرمصالحه‌یه مباشرت وآرالق آرالق طرفیندن کاغدلر و ایلچیلر ارسالنه مبادرت ومرسوملری بالوجوه تأمین ایله‌ایالت چلدرده واقع اخلکلك و بعده قارص قلعه‌لری اوزرینه تسلیطه دلالت ایدوب عون وعنایت جناب خیرالناصرین ویمن وتوجهات ظل‌الله فی‌الارضین برکاتیله بوایکی محلده وچند [illegible] مشارالیه یوسف‌پاشا جانبنده عدوی‌مقهور زیاده مدمر ومقهور اولمشلر ایسه‌ده ایرانده کلیاً مندفع اولمدیغندن انجام کارده‌غلبه روسیه‌لو طرفنده [illegible]ق فکری ویاخود امید موافقت ایتدکلری دولت علیه طرفندن وفرانجه‌لو جانبندن مصالحه وقوعنده کندولری تشریك ومصالحه‌لرینه توسط اولنمامق وهمی وبوارالقده حالا سعی واقدام‌اوزره

اولدقلری معلم عسکرلرینه وسائر ادوات حربیه‌لرینه برنظام ورابطه ویرمك خلیاسیله روسیه‌لویی دخی الدن براقیوب دائماً ومستمراً تحریرات مأوله وحرکات مخیله‌ایله انلری اغفال اتمك زعمنده روسیه‌لو دخی اعجامی دشمن قوی عد ایتمیوب هرنه‌وقت مراداتسه‌لرغلبه‌ویاخوددلخواهلری اوزره مصالحه اتمك عندلرنده امر اسهل اولدوغندن اعجام کندولری اغفال ایتمك زعمیله اوزرلرینه وارمیوب حاضرده آنلرطرفنه عسکروسفر ترتیبی اقتضا ایتمز ایکن وار قوتلرینی دشمن قویلری اولان دولت علیه اردوسنه صرف وتحویل اتمك دسیسه‌سیله اعجاملك حیلهٔ خفیه‌سندن صرف انظار افکار ورواج کار وتقویت مصلحتلریچون ادانه صورت تماشات ایتمکده اولدقلری .

کیفیت معاملهٔ اعجام بدولت فرانجه و مقدمهٔ حیلهٔ ایشان بانزلباش لئام

فرانجه قرالی اولان بناپورطه جنابی روسیه‌لو ایله بدایت خصومتنده اوتوز قرق سنه‌دنبرو قنغی دولتدن نه‌مقدار ونه مقوله مملکت اختلاس ایتمش ایسه بلاقصور صاحب اوللرینه رد وتسلیم ایتمدکجه روسیه ایله صلح ایتمدیمش دیوافواه ناسده شیوع بولان خبربیفره و فرانسه‌لونك غلبه‌سنه ودولت علیه ایله فرانسه‌لو بیننده روسیه‌لو ایچون مباحثهٔ صوریه‌سی سبقت ایدن موافقت ومشارکت کفتکوسنه اعجام فریفته اولوب دولت علیه‌یه ایتدکلری مثللو جنك و صلحده کندولرینی دخی آرایه صوقوب تحصیل منفعت موافقت و یعنی یالکز کفتار و اطوار فریب ایله فرانسه‌لویی طرفلرینه جلب واعانتلریله مصلحتلرینی رؤیت ایتمك زعم فاسده ورأی کاسدیله فرانجه‌لو جانبله الفته وبرتقریب یول بولوب زیاده میل ومحبت وفوق‌الغایه عرض وخلوص وخصوصیت و قرال مشارالیه

دخی خاطره کلمز ونتیجه‌سنده چاره‌سی بولنمز خفی وجلی نجه‌نجه امال و افعالك استحصالنه مقدمهٔ مسلمة‌النتیجه اولدوغنه مبنی بونلر ایله الفتی جانبه‌منت بیله‌رك اظهار محبتده اعجامه مسابقت و بنیاد معاشرتی پرکرمیت ایدوب بوبیچاره‌لردخی شمدی‌یه‌قدر دول نصارا ایله مناسبتلری واطوار کردارلرندن معلومیتلری اولمدیغنه بناءً ایشته فرانسه‌لونی تمام طرفمزه جلب وفریفته اتدك شمدی هر ایشمز دلخواهمز اوزره کوردیرلوب ودولتمزده صنایع افرنجیه دخی منتشر اولمق منفعتلری کمالیله حصوله کاوردیو پیدرپی رسل ورسائل ارسال ومعلم عسکر ومهندیس نامیله تبریزده وقونسلوس عنوانیله طهرانده مقیم وبعده بغدادجانبندن و عقبنده بناپورطه قبلندن وارد اولان فرانسه‌لولره توقیر وتکریم بیهمال ایدوب طهرانده بوفقیر ایله دائره‌ده ساکن اولان قونسلوس سابق لابلانش وترجمانی اولان یاسف جوانی نام فرانجه‌لولر ایله خفی مصاحبتمز اثناسنده اعجامك حیلهٔ بارده ودسیسهٔ ظاهره‌لرینی تزییف واستهزا وافندی بونر تمام حضرت ناپولیونك دلخواهنه موافق وارتکاب تکلف واختیار تعبه غیرلایق وغایت ایله کذاب بر قوم مستحق اللومدر دیو مذمتلرنده اطرا وقریباً ریغ افرنجه مبتلا اوله جقلری جزماً ویقیناً معلوملری اولوب انجق حضرت ناپولیونك بوبابده احتراع ایده‌جکی تدبیر ومسموع ومجزوملری اولمدیغنی تلمیحاً وتصریحاً بوفقیره اشراب وایما ایدوب انلرینه بونلرك اوضاع ناروا وتعییناتلرینه دائر وسائر واقع اولان معاملهٔ بارده وشتوم وسرزنشلرینه تحمل وسمت مداراده مبالغه اقدام واعتنا ایتمکده اولدوغی .

تدبیر فقیر مستهام برای تبرید بدمیانهٔ دولتین فرانجه و اعجام بادلهٔ قویهٔ صدق ارتسام

حالا اذربایجان الکه‌سنك ممالك محمدیه‌سنده موجود آلتی یدی بیك روسیه‌لونك دفع وازاله‌سنده اعجامك عدم قدرتی بدیهی ومشهور ایکن

صورت اعانتده بر طرفدن دخی فرانچه‌لولر آیاق صوقوب بربرلریله
بالاتفاق انواع خدعه و احتیال وبلکه حرب وقتال ایله اول اطرافلری کلیاً آورده‌ٔ
قبضهٔ تصرف وپایمال اتملری ملحوظ واعجامك دولت علیه‌یه بالجمله دول
نصارادن زاده غیظ وبغضی معلوم ارباب وقوف ایسه دخی لدی الحاجه
دولت علیه‌یه کوره اعجام ایله مقابله ومقاتله اهون و روسیه‌لو و فرانچه‌لو
مثللو ایکی قوی دشمنك ورادن یعنی ایران سمتندن دخی دولت علیه
حدودینه تقربلری معاذالله تعالی نجه نجه محذوری مستوجب اوله‌جغی
بر امر معین اولدیغندن چاکر کمینه‌لری فرانسه‌لو ایله بونلرك آرالرینی
تبریدوکوز کوره ملکلرینی اللریله ایللره تسلیم محذوروندن تبعید قصدیله زبان
بیانی باز ودسائس دشمن دینی اطرافیله افاده‌یه اغاز ایدوب شاهك
وزیر اعظمی اولان میرزا شفیع وامین الدوله نامیله مدبر ملکی اولوب خانه‌سنده
مسافر اولدوغم الحاج محمد حسین خان اصفهانی وسائر متحیزان دولت
وارباب مشورتلری نزدنده کرات ومراتله مناسبت کتوره‌رك روسیه‌لو
بین الدول کذب ودروغ وعهدومیثاقده عدم ثبات ایله مشهود ایسه‌دخی
ینه هر حرکتی فی الجمله قانون عدله مطابق ومستقل دولت دیمکه لایق
اولوب انجق فرانچه دولتنده قوهٔ طالع وانواع دسایس ایله ظهور ایدن
بناپورطه‌نك هیچ بر وقتده قولنه وفعلنه اعتماد جائز اولمیوب کهتر ومهتر
هرنه‌که ایشلر وخیر وشر هرنه‌که سویلر ایسه حصراً وقصراً کندی انتفاعی
ورشتهٔ انتظام دول اخرانك کسر وانقطاعی اراده‌سندن عبارت وشمدی‌یه
دکین کندویه محکوم اولان دولتلرك اکثرینی الحالة هذه اعجامه اشراب
ایتمکده اولدوغی داروی شفا نما ایله محموم و مسموم ایلدیکی معلوم
ارباب دقت ایدوکنی تعریف وبوفقیر مقدما بالمأموریه آرنود اسکندریه‌سنده
ایکن اول محله قریب وجوار اولان وندیك جمهوریتی دولت عجمدن
اقوی ومنتظم ونجه ییللق مشهود وجسور بردولت محتشم ایکن صورت
معاونتده بکلرینی ومظالمدن حمایت صددیله خلقنی فریفته وتجارت

ومعاونت بهانه‌سيله ديارلرينه امرمرشده مباشرت ومدت قليله‌ده بر آغيز اوتى ياقمقسزين واصلا طوپ وتفنك آتمقسزين بغتةً ايچلرينه كيروب ضبط وتسخير وكبرا واغنياسنى صويوب عموماً فقير واستدوكنى اسير ايتدوكى وكذلك بو فقير بالمأموريه بلغراده ده ايكن نمچه دولتيله محاربه ايدرك زور دستيله مانطوه قلعه‌سنى استيلا ايتدكدنصكره شهرت عدل ودادنى اول ديارلره نشر وكونا كون جلب قلب حيله‌سى ايجاد ايده‌رك نمچه‌لويه فى الجمله اغبرار درونلرى اولان مجار طائفه‌سنى وغلو اسعار ومظالم بسياره مبتلا اولان بچ وحواليسى خلقنى طرفنه اماله ايله بزه بر حاكم لازم اولمق نمچه قرالى اوله جغنه فرانچه قرالى اولسون ديو دولت قديملرندن اعراض وطرفنه تبعيت ايتديرذوب كذلك بر وجه اسهل نمچه دولتنى دخى ضبط وتسخير ايتدوكى ايچنده بولنمش وكوزمله كورمش كبى معلوم فقيرانه‌م ايدوكنى ودولت عليهٔ ابدى الدوامه سوء قصد ايله صورت محبت وخصوصيتده نجه نجه تدابير خفيه اختراع ايتمش ايسه دخى الحمد والمنه بر وجهله كوزينه كسديره ميوب كما كان وادئ خلوص ومحبتده پويان اولدوغى حالده فقط دولت اخر مثابه‌سنده وبراً وبحراً دار الخلافته مسافهٔ بعيده‌ده اولان اقليم مصره جانب دولت عليه‌دن مأموراً كلدم ديو ساخته فرمان ومباشر ابرازيله بر تقريب دخول وضبط ايدوب درسعادتده اولان ايلچيلرى بونده بر سهو واردر پناپورطه بحر محيطه چقوب اندن هندده اولان انكلتره‌لو اوزرينه كيده جك ايدى بر كره دولتمه يازوب تحقيق ماده ايده‌يم ديو مهات مخصوصه استحصال وكيدن سفينه مخالف هوايه تصادف ايلدى وشويله بويله اولدى ديه‌رك برقاچ ماه اهمال وبوار القده مصرك اسباب استحكامنى استكمالدن صكره بى پروا وبلاشرم وحيا بزه بويله الويردى بويله ايتدك سز دخى بلديكزى ايدك ديو هيچ بر دولتدن وقوعبولمامش جواب ناروا اعطا ايدجك دولت عليهٔ دائمى القرار قوهٔ قاهره‌سندن بر نبذه‌سنى اظهار ايله السموم علاج المسموم مفهومى

اوزره تدبیر طوپ وشمشیر ایله ام‌الدنیائی ربق افرنجدن خلاص وتطهیر
ایلدیکی جمله عندنده ظاهر وهویدا اولدوغنی اطرافیله افاده وانبا عقیبنده
مخاطبین مومی‌الیهم عندلرنده تذکیر وانها هرنقدر مخل ادب وخطا ایسه
دخی بوفقیری صورتا دوست وخیر خواه اتخاذ ایتدکاریچون معرض
صداقتده تکرار تقریره مبادرت ایله الحالة هذه کثرت ظلمکزدن ناشی
عموماً سکان بلدان نالان ومراتب ومواجبدن محرومیتلری سببیله کافهٔ
عسکریکز دولتکزدن روکردان وبوندن بویله فرانجه‌لویه تیمور
قپودن عسکر امراری اسان اولدوغندن غیری بر ربهانه‌ودعوای محبت ایله
دیاریکزده ادملرینی تکثیر ایتمکده اولدوغی وادملری خفی وجلی
ساده‌دلان اعجام ایله الفت ومعاشرت وحتی قونسلوس سابقلری اولان
لابلانش دوغری استانبوله کتمیوب مجرد سیرو رؤیت بهانه‌سیله اصفهانه
کتمکه عقد نیت اتمکله بونلر قریباً یا حیله ودسیسه ویاخود حرب
صورتیله برفساد ایجاد ایده‌جکلری نمایان وباخصوص قونسلوس وترجمانی
مرسومان بند ثالثده تحریر اولندیغی وجهله بو فقیره بو معنایی شویله
بویله افاده وتقریر ایدوب بونلردن تحفظ کار ارباب اذعان ایکن
روسیه‌لو مصالحه‌سی واهیسیله فرانسه‌لویه بو مرتبه میل ورغبتکزه
استغراب ایدرم «علاج واقعه پیش‌اوزوقوع باید کرد» هله اول امرده آخر
کاری ملاحظه ودیاریکزی شر ومضرتلرندن محافظه ایتمه‌کز حقکزده
خیرلیدر دیو واقع حالی توصیف ایلدیکمده عقل وفراستده کندوبی
جمله‌دن اقدم ورأی وتدبیرده افلاطون اعلم عد ایدوب کمال حمق ودنائت
وزیاده مفاسد وخباثت ایله متصف اولان وزیراعظملری میرزاشفیع
بو فقیره اعتراض ایله‌یاسز فرانجه‌لویه نیچون بو مرتبه حرمت ورغبت
ایدرسکز دیجك بو حقیر دخی اقالیم معتدلهٔ عثمانیه سرك اقلیمکز مثللو
صغیرالانحا ودول نصارادن مبرا اولمیوب هر جانبمز دشمن واعداء
وکار واعمالمز جمیع زمانده مقتضای شرع قویم اوزره کفار ایله مجاهده

و غوغا اولوب بونلردن بریله جنك اوزره ایکن بزمله محدود دشمن
ایله همدین اولملری حسبیله بزه اهانت وخصممز جانبنه اعانت ایتمایی
محذور و محاذیر سائره‌دن وارسته اولمق تدبیریله دیکرلرینه بالاقتضا مدارا
وآنلرك اطوار و کردارینه ازقدیم وقوفمز اولمغله دائما بصیرت اوزره
معامله ایده‌رز یوخسه انلردن دوستلق ومنفعت امیدیله سز کبی بلاموجب
بونجه مسافهٔ بعیده‌دن اختیار تعب ایله کندی مملکتمزه دشمن دعوت
وجلب ایتمیورز دیدیکمده جمله‌سی یکزبان افندی راست سویلرسك
وکفتارك بزه دوستلقدر وروم دولتیله بزه اتفاق واتحاد واجبدر زیرا
دین قرنداشی و همجوارز دیو بو قوللرینی تصدیق وباقالوم نجه اولور
دیو ختم مجلس وکذار واولوقتده فرانجه‌دن کلمك اوزره اولان غردان
نام جنرالك وصولندن صوکره تنظیم ایتدیره‌جکلری مصالحه ماده‌سنك
نتیجه‌سنه انتظار وکافهٔ کلماتمی هر بار شاهلرینه عرض واخبار ایده‌کلدکلری .

صورت مذاکرهٔ احوال مصالحهٔ ایرانیان وکیفیت توسط
برمضرت فرانچه‌لویان باشهزاده عباس میرزا وبیان
تحیران درانولا

بو فقیر طهراندن عودت ایله تبریزه داخل اولدوغم کونك فرداسی
تبریزدن طهرانه عزیمت ایدن فرانجه ایلچیسی غزدن نام جنرال ایله ولی
عهد اولان شهزاده عباس میرزا چند روز هر بر خصوصی مذاکره
و مرسومك صوریسنه فی الجمله تحصیل وقوف ایتمش بولندیغندن شهزادهٔ
مشار الیه بو فقیر ایله لدی الملاقات افاقی مصاحبت دولت علیه‌یه عرض
خلوص و محبت صحبتلرندن صکره افندی فرانسه‌لو ممالکی رومدن عساکر
وافره امرارینی تکلیف ایتسه عجبا راضی اولورلرمی دیو لدی السؤال
بونلرك بیننده کذارشریز اولان معامله معلوم حقیرانم اولمیوب اول

امرده بیك درلو کلمات موضحه و جواب باصواب ایرادینه جرئت ایده مدیکمدن
شاهم بنده‌کز دولت علیه‌ده ادنی برنوکر و بویله امور معظمه‌دن
بیخبر اولدیغمه مبنی بوسؤال شریفکزه جواب قطعی ویره مم انجق روسیه‌لو
محاربه‌سیچون کندی مملکتندن کتوره‌جکی کلیتلو عسکرینی نیچه‌ور روسیه
دیارلرندن امرار وقته محتاج اولمغله سریعاً ایرشدیرمك ایچون مملکت
عثمانیه‌دن کذارینی لدی الاستدعا جانب دولت علیه‌دن بروجهله رضا
ویرلمیوب فقط بر ایکیوز نفر اوقجیال و مهندس مقوله‌سی عمله‌لری بوسنه
طرفندن کچیرمك ایچون برزعیم تعیین اولندوغی افواه ناسدن مسموعم اولمش
ایدی بوخبرك صدق و کذبی وبعده نصورت کسب ایتدوکی معلومم دکلدر
دیدیکمده افندی بوتکلیفلرینی تجویز بروجهله جائز دکلدر روم دولتی دخی
بوکه راضی اولمامق کرکدر دیجك بوفقیر مقدما بالتأمل فهم واحساس
وقونسلوس سابقك سیاق وسباق کلامندن ادراك وافتراس ایلدیکم امرار
عسکر تکلیفلرینی جنرال مرسوم شهزاده‌یه ایراد ایتمش اولدوغی جزم
ویقین ایله شاهم عموماً طائفهٔ افرنجیه‌نك و خصوصا فرانچه‌لونك حیله
ودسیسه‌لرینه نهایت وغایت یوقدر بویله کلیتلو عسکر ادخالی شویله‌دورسون
ممکن اولدوغی صورتده برنفرینی مملکه تقریب وادخال جائز دکلدر بونلر
وندیك ونمچه مثللو قوی الاقتدار نیجه نجه دولتلری شویله وبویله حیله
ودسیسه ایله مغلوب ایتمشلردر دیو بند رابعده یازدیغم تفصیلاتی یکان یکان
تقریر وبیان ودولت علیه آنلرك بوتکلیفلرینه قطعاً راضی اولمیه‌جغنی افاده
وعیان ایلدم مشارالیه تکرار جوابه آغاز ایله برقاچ سنه مقدم هند
جانبنده اولان انکلتره‌لودن دولتمزه کلان بیوك ایلچی مقابلی طرفمزدن
اولطرفه کوندریلان نبی خان نام بیوك ایلچیمز کلدکده سز طهرانده
ایدیکز آنکله مصاحبت ایتدیکزمی دیدکده خان مزبور بوفقیر ایله بر
خانه‌ده مسافر اولمق حسبیله هندك اختلال احوالنی وکندویه برقاچ بیك
عسکر ترفیق اولنسه بتون ممالك هندی شاهمز ایچون سهولتله تسخیر

ایده‌جکنی استر استه‌مز بالدفعات نزد حقیرانه‌مده تقریر و تذکیر ایتمشیکن بلی
شاهم خان مزبور ایله بالدفعات ملاقی اولدم آنجق امور ملکیه‌یه دائر
صحبت ایتمدك دیو مرامندن تجاهل ایلدیکمده هندك مجموع خلقی دولتمزه
بیعته حاضر وهمان طرفمزدن براردوارسالنه ناظرلر ایدوکنی خان مزبور
تقریر ایدر زیرا انکلتره‌لو ایله امر دینده مباینت وسائر حکام وطائفهٔ
افغان ظلمنه عدم قدرتلرندن ناشی ادنی همتله تسخیر اولنور عجبا اولطرفه
سفر ایتدیکمز صورتده بر کونا ضرر وخطر وقوعی ملحوظکز میدر
دیدکده مقدما طهرانده بعض بی اذعانك کفتارندن استشعار ایتدیکم وجهله
فرانجه‌لونك بو طرفدن عسکر امرارندن مرادمز فقط انکلتره‌لودن اخذ
وانتقام ایچوندر یوخسه توسیع دائرهٔ مملکت واکتساب منفعت ایچون
دکلدر ممالك هند سزه ملاصق ومناسب اولمغله جمله‌سنی سزه ترك واعطا ایدرز
دیو اعجامی اطماع وارضا صددنده ایسه‌لر دخی دیار هندك تسخیرنده
آخرك معاونته محتاج اولمدقلرینی بوفقیره ایما معرضنده شهزادهٔ مشارالیه
سؤال مذکوری ایراد ایلدیکی مجزوم عبیدانه‌م اولیجق شاهم وسعت دائرهٔ
دولت بهر حال موجب اشتغال ومحنت واستحقار خصما باعث ندامت ودردست
اولان ملکك محافظه‌سنده مبالات ایله طمع دنیویه‌دن اوترو آخر بلاد
وعباد اوزرینه سفر آچمق ونتیجه‌سی مجهول اولان سفری حضره ترجیح
ایتمك سبب وخامت ایدوکی معلوم ارباب تجربه وبصیرتدر بومقوله ایلچی
اطماعی ویاخود آخرك معلل بالاغراض سوق واوضاعی تقریبیله حالا
ملککزده اعدای دین دوررایکن سمت آخره سفر ایتمك نجه تجویز اولنه بیلور
روسیه‌لونك دفعی تدبیر بیورلمش ایسه آنی بیلهمم دیو مصالحه‌لری کیفیتندن
استخراج ایلدیکمده ای افندی دشمن ملکدن چیقمدیغی و ولایتکزدن
شو مقدارینی مهریکز ایله یدلرنده ابقا ایدك دینلدیکی صورتده مصالحه
نجه ممکن اوله بیلور مملکت غصباً یددشمنده ایکن عاقبت کار ملاحظه‌سیله
انسانه کران کلماز اما مهرله تسلیم بلادبزه‌ بك مشکل کلیور بو اوله‌جق ایش

دکلدر دیدکده اعداء ایله مغلوباً مصالحه هردولتده وجمیع زمانده اوله
کلمشدر حتی زمان سعادت حضرت شفیع الامتده بیله اخلافه تسلیت
وهزار حکمت ضمننده مصالحهٔ مکهٔمکرمه وقعه‌سی وقوعبولمشدر اهون
شرینی اختیار اراده‌سیله بعض ممکلتلری دشمنده ابقا وبعون‌الله تعالی
مدت قلیله‌ده مهمات سفریه وامور عسکریه‌یه کماینبغی نظام ویریلوب ینه
یدلرندن استخلاص اولنمقده بأس یوقدردیدیکمده افندی هیچ برکره
صلح اولدقدنصکره فسخ مصالحه‌ارتکاب اولنورمی دیو دعواءمردانکی
ومتانت ایتدکده فقیر دخی مادامکه دشمن دین مملکتکزه بومرتبه‌جك
یول بولمشدر طرف شاهانه‌کزدن فسخ صلح عارینی اختیاره حاجت
قویمیوب آرالق آرالق تکالیف شاقه ایله کندولری اساس صلحی هدم
وسزی حربه مداوم ایدرلر دیدیکمده مشارالیه تکرار آغاز کفتار
ایله روم دولتی حالا روسیه‌لو ایله مصالحه‌یه نظام ویره‌میوب فرانجه بر
وجهله قبول اولنمیه‌جق بهانه ایراد وشو کونه سند طلب وبویله جواب
ایدرك اوزرینه آتیوب اولطرفك ایشی دخی دوچار عقدهٔ تشویش
اولمش مفهوملرینی مبالغهٔ اعجامیه ایله تذکیر ایتدکده شاهم دولت علیهٔ
ابدی‌القرار جمیع دول نصارا ایله همجوار وبرمقتضای شرعشریف
هربار کفره ایله جنك وحرب اوزره اولدوغی امر آشکاردر روسیه‌لو
ایله مصالحه صورتی‌ده ارلمدیغی تقدیرجه انکلتره ایله محاربه سائرلرندن
اهون واسهل ودولت‌علیه محاربه‌دن بی‌فتور وکسلدرهمان مصالحه‌یه‌سزلر
برروابطه ویروب شو دشمنی آرادن دفع بیورون دیدم خوشمدی یاخدا
باق‌اهل ایماندر بقه‌لوم نیجه اولور دیو صددی سمت آخره تحویل وبر
مدت دخی ذکر آتی بایزید واکراد وقعه‌لرینی مذاکره ومباحثه ایله
مجلسی تکمیل ایلدیکی .

خلاصهٔ استشعار بندهٔ ناتوان از تكاليف باردهٔ فرانچه‌لويان در مقابلهٔ توسط مصالحهٔ روسيه‌لو وايرانيان

اعجام فرانچه عسكرينى مملكتلرندن امراره قائل اولمق وفرانچه‌لونك ظاهر اقصاى مرامى مجرد انكلتره‌لودن اخذ انتقام اولمقله بونلر اول آمالى استحصال و اقاليم هنددن آوارهٔ يد استيلا ايده‌جكلرى ممالك بى‌احصاى امرار عسكر و معيت بالسفر مقابله‌سنده واثبات مدعاى محبت ضمننده تماماً اعجامه تسليم واعطا ايلك وروسيه دخى ممالك عجمى استيلا ويدلرنده حفظ وابقا ايچون بونجه سنه‌دنبرو هزار زحمت ومحنتى ولايعد مصارف و كلفتى مرتكب والآن اعجامه بالوجوه غالب اولدقلريچون ممالك مزبوره‌دن بلاعوض كلياً كف يد ايتملرى تكليفنى قانون دوله مخالف و رسم اتفاقه مغاير اولدوغندن ممالك مغصوبه‌لرندن تفليس وشماخى وشروان وتيمورقپو دربندى وسائر بومقوله متين وواسع وكثيرالمنافع مملكتلر كما كان يدلرنده قالمق اوزره طرف اعجامدن ممهور سندويرلمك و شوشه وبنبك و كومرى وسائر بومثللو روانه مناسب ولايتلر دخى عجمه رد واعاده اولنمق شرطلرى وشروط سائرهٔ متصوره ايله مصالحه‌يه طالب اولورلر ايسه روسيه‌لويه بلكه الحاح وابرام وسعى بلا كلام ايله بر تقريب سوز آكلادوب بالتوسط برنظام ويره‌بيله‌جكلرينى وبوصورتلره‌ده راضى اولمدقلرى صورتده روسيه‌لو عنادلرينه مصر برقوم مضر اولدقلريچون مادهٔ مصالحه‌يى قطع ايده‌ميه‌جكلرينى وفقط دوستانه حرمةً هنددن استيلا ايده‌جكلرى ممالك واراضى‌يى بونلره تسليم واعطا وعسكر ترفيق ايدرلر ايسه اول بابده واقع اوله‌جق مصارفلرينى محصول هنددن مع زيادة ادا ايده‌جكلرى مآل ومفهومنى جنرال مرسوم شهزاده‌يه انبا ايله طهرانده دخى بومعنايى انها ايده‌جكى شهزاده‌نك بالاده مسطور تقرير و افاده‌سندن وتبريزده ساكن مستشاردولتنك تذكير وتقريرلرندن استشعار اولندوغى.

بیانسعی کوشش شهزادهٔ رشید برای وضع احداث نظام جدید

مساعدهٔ قره مختله بلامزاحم نائل تاج وتخت اولان شاه مشارالیهك کافهٔ اعمال واطواری تزوج وتزین وادخار جواهر وخزائندن وجمیع افعال وکرداری تفاخر وتکبر وزیر دستانه ظلم وتجبردن عبارت ونظام ملکیه ومعاملهٔ ملکیه‌دن غفل واوامر ونواهی الٓهیه‌دن بالکلیه ذاهل خسیس ودنی بررافضهٔ بدخلقت اولوب آنجق سلفی خادم شاهك اداره‌سی وبالوجوه استحقاقی سببیله ولیعهد ایتدیکی حالا تبریز حاکمی اولان اوغلی عباس میرزا هرنقدر حدث السن ایسه‌دخی کویا برشیخ مش کبی هوای نفسانیه‌دن واختراع ابنیه وزیبایش البسه‌دن مجتنب وپدرینه نسبتله فی الجمله عدل وداده راغب وارباب کماله محب اولدوغندن غیری ذکری وفکری تقویهٔ اساس سلطنت وتوسیع دائرهٔ مملکت وتدارکات اسباب غلبه وحکومته معطوف وکافهٔ اوقاتی صیدوشکار وتهیهٔ ادوات کار زاره مصروف اولوب افواه ناسده کویا علت جوعه ابتلالری علتندن وحقیقتده خفیاً عقد ایتدکاری رشتهٔ متارکه‌ومحبته بناءً برسنه‌مقدم تفلیسده اولان روسیه‌لودن فرار صورتیله تبریزه وارد اولان ایکیوز نفر روسیه‌لو ولایتلری ومقدما فرانچه‌لودن جلب ایتدکاری حینده نفر معلم و مهندس مباشرتلریله معلم عسکر تدارکنه وممالك دولت علیه‌دن تجار وساطتیله یوك یوك مبایعه ایلدکاری نحاس وتیموردن طوپلر وکله‌لر اصاغه واعمالنه‌وطوپ وجبخانه عربه‌لری تنظیمنه وباروت طبخنه مبادرت ایله برسنه‌دنبرو اذربایجان مملکتلرینه توزیع و کونا کون تهدید وتأکید ایدرك عیناً و بدلاً تدارك وتحصیل والبسه وهیئتلرینی تبدیل ایله سلطاطه تسمیه ایلدیکی تخمیناً اوچبیك نفر مقداری عسکره کرکی کبی محاربهٔ افرنجیه صنعتلرینی تعلیم ایتدیردوب کل یوم اجرای صنایع ایتدیرمکده وبرطرفدن دخی بر نوع عسکرك تکثیر وتوفیرینه مزید سعی واهتمام ایتمکده اولدوغی دیارعجمده شاهان

سالفه زمانلرندن مخلوع پدرينك طهرانده تأخير وجانب وشهزاده‌يه تسيير
ايلديكى يكرمى اوتوز قطعه طوپ وهوانلرندن ماعدا شهزادهٔ مشار اليه
شيمدى‌يه قدر قرق اللى قطعه چرخه وابوس طوپلرى و هوانلر اصاغه
وعربه‌لر انشا وخيلى باروت طبخ وتيموردن كله‌لر تنظيم ايدوب الان
استكثارينه سعى بيشمار اوزره ايدوكى.

وقوع مجنت ومحذور دراصرار باقر وتيمور بديار اعجام بدكردار

ممالك ايرانده انواع معادندن هيچ نوع معدن بولنمديغندن ضربخانهٔ
متعدده‌لرندن اعمال وايادئ ناسده استعمال اولنان فلوس نام باقير منغرك
وياپدقلرى طوپ ومهمات نحاسيه وآهنيه و اسربيه‌لرينك باقر وآهنى
وقورشونى دولت عليه معادن مهولندن اشترا وقطع وترويج ايتدكلرى
آقچه‌نك سيم وزرينى تجارت صورتيله كذلك دولت عليه ودول سائره
نقود مسكوكه‌لرندن تدارك وپيدا ايده‌كلدكلرى ظاهر وكندى آقچه‌لرينى
غلو رواجى تقريبيله ديار آخره اخراج ايتمدكلرى مثللو دولت عليه
نقودى دخى برصورتله اولطرفلره ارسال ونحاس وتيمور وقورشون دخى
بيع وايصال اولنمديغى تقديرجه صرف ايده‌جك بر آقچه قطع وادوات
حربيه ولوازمات سائره‌لرندن برشئ حيز اعمال ايتديرميه‌جكلرى واول
بابده دولت عليه‌يه شدت احتياجلرى باهر ايكن مقتضاى جبلتلرى اوزره
شرم وحيا حذف ديكرينى استحقار وكندى نقودو آلات حربيه‌لرى ايله
مباهات وافتخار ايتدكلرى والحالة هذه طوپخانهٔ عامره وكرخانهٔ سائره‌ده
اصاغه اولنان انواع طوپ وهوانلر وترسانهٔ معموره‌ده ياپيلان قليونلر
ومهمات حربيهٔ سائره ايچون دولت عليه‌يه كليتلو نحاس وتيمور وقورشونك
لزومى دركار وبونلرك قلتى سببيله عباد اللّه دخى مضايقه‌يه كرفتار وديار عجمه
بونلر بيع اولنمديغى تقديرجه شروط عهدنامه‌يه مغايرتى و آخر كونه
برمضرتى اولمديغى جمله عندنده آشكار ايكن ارضروم وطربزون مثللو

مسامحه ومساهله‌لری سببیله معدنلریمز محصولندن دولتمزه لزوملی اشیایی دول سائره‌دن خصومتلری هویدا اولان دشمن ضعیفه ارسال برله استکمال اسباب مقابله‌لرینه معاونت قیلندن اولدوغنه بناءً کمرکلره تقریباً وتخمیناً سنوی ترتب ایده‌جك یکرمی اوتوزبیك غروش مقداری کمردن صرف انظار ایله ارضروم وبایزید وقارص ووان والیلرینه خطاباً اقتضاسنه کوره مؤکد اوامر علیه کوندریله‌رك دیار عجمه باقر وتیمور وقوشوم امراری کلیاً منع ورفع بیورلدیغی صورتده دولت علیه‌یه بالوجوه منافع خفیه وفوائد جلیله حاصل اوله‌جغی .

اجمال اوصاف ظلم وستم شاه عجم وسبب تنفر رعیت وعسکر وخدم

شاه بی مرحمت کمال عدل ونصفت وشرع شریفه زیاده رعایت ایله پایدار قوت اوله کلان امانت کبرای سلطنتی کثرت خزائن ودفائنه موقوف اولمق اعتقادینه‌دوشوب ملکلرنده جزیه واعشار شرعیه‌ومعادن وکمرك مثللو واردات قانونیه اولمدیغندن وطینت فطرتی حرص وطمع وظلم وستم اجزای مزمومه‌سیله مرکب ومرتسم واول دیارلرده احکام شرعیه مفقود وکالعدم اولدیغندن شمدی‌یه قدر انواع مظالم وتعدیات ونا مسبوق تکلیفات ایله جمع وادخار برله علی روایة قرب طهرانده‌واقع ولدی الاقتضا قرار وتحفظ نوعندن اولدوغی جنکالستان مازندران اسمنده کائن مسقط رأسی اولان استراباد قصبه‌سنده وطهرانده تنوین وتخزین ایتدیکی یکرمی ایکی کرور نقوده وحرمی دائره‌سنده ونسوان کثیره یدلرنده موجود جواهر نا معدوده‌دن غیریدر دیو ایستر ایسته‌مز بوفقیره ارائه ایلدکلری مجوهرات کرانبهای بی احصایه عدم قناعت ایله پیدرپی جمع مال وابقای فواحش مال ایچون حجاج وضحاکك ارتکاب

و انهماك ایتمدیكی وخاطرلرینه كلمدیكی تعدیات ومظالم و تكالیف وجرایم ایله عموماً اهالئ ایرانی زار ونالان ومواجب ومراتبلری قطع ورفع ومالللرینه طمعاً ادنی بها ایله اهلاك ورفع سببیله كافهٔ عسكر وخدمه‌سی كندودن متنفر وروكردان ایتدوكی واذربایجانه مسلط اولان روسیه‌لولر خادم شاهك وشاه لاحق مشار الیهك زخم خورده وظلم دیده‌لری اولان جعفر قولی خانك وتفلیس جانبلری سكاننك دلالت ودعوتلری ایله بلا جنك وجدال كلمش اولدقلری وشمدی‌یه قدر واقع اولان محاربات متعدده‌لرینك بر ایكی دفعه‌سنده عباس میرزانك سعی وتدبیریله عسكرلری غالب كلوب ماعداسنده بالطبع عرضاً مغلوب اولدقلری وجوانب اعجامده واقع دول اسلامیه‌دن بری ازیجق حركت ایتسه بی‌شك جمله‌سی اول طرفه میل ایده‌جكلرندن قطع‌نظر عندالمحاربه روسیه‌لو ایله موافقت ودولتلرینه اهانت ایتملری واهمه‌سندن اوتورو مرسوملر ایله جنكه جرات ایده‌مدكلری وایران خلقی دیانتدن خالی ومسلمانلق همان دیللرنده جاری اولمق حسبیله قلباً وقلبا روسیه‌لونك غیرتكشلری اولدقده وشاه ومشار الیهه هربار عسكر هرنه‌قدر افقر اولور ایسه امید مال وامال سپایش حال زیاده جنكه مجبور ولدی‌الضروره جسور اولور دیو خلاف عقاید ناس لاف وكذاف ایتدوكی ومشار الیها حكام وخدامی قاعدهٔ پیشین اعجام اوزره شمدیه قتل واعدام ایتملو ایكن اولادی متعدد واكثری برسمتك حكومتیله متفرد ومتمرد اولوب انجام كارده دعوای سلطنت ویاخود صورت غیبویه ایله امید نجات اولمدیغندن كمسنه بوكاره جسارت ایده‌مدیكی وشاهك وفاتندن صكره وارث سلطنت اولان اولاد كثیره بربرینه خصومت ایدرك ممالك ایران ویران وزمام سلطنت مسلمه ایدی اجنبیان اولجغندن اشتباه اولدیغی رجال دولت ویا بندكان سرائر سلطنتدن ایوجه كوروشدیكم وعندالعوده

خانه‌لرینه قوندیغی بعض کسانك مآل مقال صادقه‌لرندن ودلائل سائره سائقه‌لرندن تحقیق کرده بندکی ایدوکی .

بیان کیفیت عبدالرحمن پاشای فضاحت انتما که اندر سوی بغداد از زمرهٔ میر بلاد اکراد

شاه کمراه سمت سمت ممالك جسیمه‌سنده حاکم اولان اولادندن ماعدا سائر بلادده اولان بالجمله حکامك واصحاب نفوذ وذکادن اولان کافهٔ اخوانین وخدامنك دغدغهٔ خروج وطغیانلرك در امان اولمق ملاحظه‌سیله یا اولاد ویاخود عیالنی رهن طریقیله طهرانده توقیف وتأخیر وبومقوله اصحاب اذهان دخی دیارلری محصولندن صالیان وپیشکش نامیله سنوی اداسنه متعهد اولدقلری نقودی هر سنه عید نوروزده بالنفس کتوروب شاهه تسلیم واسترلر ایسه رهنلرینی تبدیل ایتدکدن صکره انلر یاابقا ویاخود اخر منصب توجیهی وخلعت اکساسیله اعاده وتسییر ایده کلدیکی اجلدن بغداد بهشت آباده تابع کردستان حکامندن معدود اولان بابان نام دیکر قره‌جوران متصرفی سابق عبدالرحمن پاشا بغداد والیسی سابقدن اغراض ایله طرف شاهه التجا ایتدوکی اثناده انك دخی بر نفر اوغلونی رهن طریقیله طهرانده توقیف ودولت علیه‌دن بالاستدعا رخصت سنیه استحصالیله کندوسنی ولایتنه اعاده وولایتی محصولندن بومقابله‌ده هر سنه بینلرنده معهود المقدار نقود صالیانی نوروزده کتوروب اعطا وخلعت اکتسا ایتمك شرطیله اخوانین سائره اعدادینه ادخال ایتمکله پاشای مزبور اولزماندن برو شرط مذکوره کمالیله رعایت ایتمکده اولدیغی وبالجمله بغداد وحوالیسی بوحرکتی سببیله مزموم ومنفور وطهرانده اولان اوغلو عدم رعایت ومذاهبده مباینت حسبیله مکدر ومحقور اولدوغنده پاشای مزبور

بوکره اوندن نادم اولمش ایسه دخی رهنی تخلیصه چاره‌سی اولمدیغندن
وخلعت اکرادیه‌سنی اولا بالاستحصال اماله و رجوع نفسنه کران
کلدیکندن بالضرور صبر وتحمل ایدوکی طهرانده اولان اوغلونك
وادملرینك وذکر آتی مصلحت قارصده یوسف پاشا حضرتلری عندنده
مقیم دیوان کاتبی قاسم افندینك کفتار واطوارندن جزماً ویقیناً معلوم
بندکی اولدوغی ومزبورك اوغلی ید جانبنه اعاده وارجاع اولنمق
خصوصی میرزا شفیعه کتوردیکم مکتوب سامیده سطحیجه مسطور
وبوخصوصده اولدقجه طرف عاجزانه‌مدن دخی سعی اولنمسی حامل
اولدوغم تعلیمنامه‌ده مذکور اولدوغندن بوفقیر ابتدای امرده شهزاده
عباس میرزایه ووزیرینه بومادهٔ نازکانه تذکیر ایلدیکمده بزم بله‌جکمز
ایش دکلدر طهرانه وصولنده مذاکره ایله جوابی اولطرفدن وریلور
دیدکلرینه مبنی طهرانده بر ایکی دفعه مزبور میرزا شفیعه عبدالرحمن
پاشانك سزکله بوکونه معامله‌سی دولتمزك کنهیله معلومی اولمیوب فقط
حین حرکتمده مقام علیای ریاستدن دولت ایرانیه‌نك التماسنه بناءً
بغداد والیسنه یازیلوب عبدالرحمن پاشا محله اقعاد وتأمین اولندی. اکر
اوغلوم حالا انده ایسه فیمابعد مکثنی موجب حالت قالمدیغی ایله عودت
ایتدرلسون دیو بوفقیره تنبیه وتذکیر بیورلمش ایدی . تحقیقمه کوره
پاشای مزبوری عادتا اخوانین ایرانیه ذیلنه دولت علیه‌نك ملك موروثی
صالیان وضعیله بیاغی ممالك اعجامیه سلکنه ادخال بیورمش‌سز بوایسه
دعوای خلوص ومحبتکزی منافی وبنده‌کز تأکید محبته مأموریتم
حسبیله بوخصوصی وقوعی اوزره دولت علیه‌یه افاده ایتمز ایسه‌م دخی
طرف آخردن مسموع بیوریلوب بالآخره فساد ظهورینه بادی عادی
اوله‌جغی ظاهردر زیرا فلان تاریخده بغداد والیلکی هواسیله شاه عباس
ثانی صفویه مراجعت ایدن بکر صو باشی‌یه سرعسکر حافظ احمد پاشا
طرفندن بغداد منشوری ویریلدیکی‌انده نان ونعمتیله‌پرورشیافته اولدوغم

دولت علیه‌یی براغوب اجنبی باش ایندرمك فدای جان ودل مشکل
ایمش دیو شاه مشار الیه جانبندن اکراه ایتمه‌سندن ناشی بغداد بوجانبدن
استیلا وعقیبنده سلطان مراد رابع حضرتلرینك همت بر میمنتلریله
استرداد اولنجه دکین نقدر جانلر هدر وعموماً دیار ایران زیر وزبر
اولدوغی کتب تواریخده مسطور واسرالشرور اصغرها مثلی السنهٔ ناسده
مذکور ومتداولدر ومزبور عبدالرحمن پاشانك دیوان کاتبی منلا قاسم
مدت وافره‌دنبرو وحالا یوسف پاشا حضرتلرینك اوردوسنده قائم اولمغله
بالدفعات نزد حقیرانه‌مه کلوب فدای جان عدیم الامکان اولدیغندن وولی
نعمتمز اولان دولت علیه طرفنه فراره وجاه وجوارمزه بر ملتجا
بوله‌مدیغمزدن بالضرور اعجامه عبودیت ومألوف اولدیغمز وبرطرفه
ویره‌کلدیکمز ویرکو اعطاسی وکرو ابقاسی ونوروزلرده خلاف مذهب
وآیین خلعت اکتساسی مثللو مصائبه جسارت ایتدك. بوبلالردن استخلاص
نیازیله افندمزه مراجعت وخیلی زماندن برو دائره‌سنده اقامت ایده‌یورم
برفائده‌یی مفید اولمدی وسنك مأموریتك حصول مأمولمزه سبب وعلت
اوله‌جغی معلوم اولمغله مقاصد سائره‌مزدن قطع نظر فقط قره‌جوران
سنجاغی بغداده مربوطیتدن اخراج وسائر الویهٔ مستقله مثللو طرف
دولت علیه‌دن فرمان ایله پاشامه توجیه ایتدیروب بومقابله‌ده وهابی
اوزرینه سفر وعزیمت ودولت علیه‌یه وساکه مالاً دخی خیلی خدمت
ایدن وبوتهمت سببیله دولت علیه اعتماد ایتمز ایسه پاشام عندنده لاشیٔ
مقوله‌سندن اولان اولادینی فدا وولایت اعجامی تالان ویغما ایله اعتماد
کافی اعطا ایده‌جکنه کفیل ورهن ویریر دیو بوفقیره رجا وواقع حالی
انبا ایتدیکی وپاشای مزبور بعینه بکر صو باشی مثللو طرفینی الدن
براقیوب سزه بوکونه عبودیت ایتمکده ایسه دولت علیه‌یه دخی بووجهله
خدمت ورقیت عرض ایتمکله آخرالامر بر فساد ایجادینه سبب اوله‌جغی
یامردر دیو توضیح مرام وتوشیح کلام ایده‌رك کیفیتی تقریر وافهام

ایلدیکمده افندی دیوان کاتبی بیانه سویله‌مش شمدیکی حالده دولت علیه‌مده برعبدالرحمن پاشانك اوغلو کرك ولایتده اوتورمش کرك طهرانده دورمش عدم تکلیفه بناءً برکونه بأس یوقدر دولتمزه مقطوعاً صالیان اعطاسی خلاف اولوب همجوار اولمق مناسبتیله فقط سنوی بر مقدار پشکش ویرر واوغلونی اعاده ایده‌جکزدر وبالجمله حدودده اولان حکام شاهان سالفه وقتلرنده اولدوغی مثللو برر مقدار پشکش ارسالیله دائما الفت ومظاهرت ایتمه‌لودر دیدکده حاضر فضاحتلرینی ستر واخفا صددنده ایکن بوزجغارمه‌مق وفی الجمله قدر اعتبارمی محافظه ایتمك ایچون معارضه ومخاصمه ایتمیوب واقعا تقریریکز نفس الامره مطابقدر بحابوا تحادوا امری منطوقنجه طرفینك حدود حکامی دولتین علیتین جانبلرینه هدیه ارسال ایتمه‌لر و افاده وجهله پاشای مومی الیهك اوغللری اعاده بیورلسه موجب تزاید محبت اولور دیو طرف بندکیدن دخی صورت تصدیق تکریر تکلیف وایراد جواب لطیف اولندیغی وبونلر پاشای مزبورك چاکرلرندن مقدم لاجل التبدیل طهرانه تسبیل ایلدیکی عثمان بك نام اوغلونی طهرانده توقیف وتأخیر ومحمد بك نام بیوك اوغلونی ولایتنه اعاده وتسییر ایتمشلردر وبرسنه‌دن زیاده روسیه‌لو ایله اصلا جنك ایتمه‌مشلر ایکن بودفعه چاکرلریله کوندردکاری مکتوب حبل اسلوب مغرورانه‌لرندن عبدالرحمن پاشانك اوغلونی اعاده وروسیه‌لویی بالمحاربه شویله وبویله قهر وفتاده ایتمك دیو دروغ صریح تحریر اظهار صلاحیت فخر وغرور ایتدکلری .

کیفیت معامله‌ٔ والیٔ بغداد پاشای فساد پیشه

غالبا طرف دولت علیه‌دن بغداد والیسی سابق علی پاشا حضرتلرینه عجم ایله امتزاج وحسن الفت وعبدالرحمن پاشایی تأمین واوغلونی عجمدن

طلب ایلمه‌یو یازمق ویاخود بوچاکرلرینك مأموریتمدن خبرداراولمق ویا آخر مادده ضمننده اولمق احتمالندن بریسیچون متوفای مشار الیه بغدادده کتخدالق وقائمقاملق رتبه‌لرینی احراز ایتمش متنفذان بغداددن درویش آغا نام کورجی‌الاصل ساده‌دل برشخصی یوز نفردن متجاوز خدم وحشم وعلی روایة ایکیوز اللی کیسه‌لکدن زیاده هدایا دخی شاه جانبنه ایلچی تعیین وارسال وعقیبنده کندوسی اخرته انتقال ایتمکله مقدما کتخداسی ایکن بالمحاربه عجمه اسیر وحالا تحصیل ایالت بغداد ایله متمکن اولان دولتلو سلیمان پاشا حضرتلری کما کان ابقای مأموریه واولطرف دخی حصول مأموله سعی وغیرت ایتمسیچون اثنای راهده مکتوب ارشدیردیکیچون ایلچیٔ مرقوم بوفقیردن یدی سکز کون مقدم طهرانه داخل وبالاده میرزا شفیعك خانه‌سنه نازل اولمغله ایکی‌اوچ دفعه مرقوم ایله اجتماع ومادهٔ مأموریتنی تحری واستخراج ایلدیکمده عبدالرحمن پاشا ماده‌سی وهمجوارلق مناسبتلرینی تذکیر ایتمش ایسه دخی اساس مأموریتی طرف دولت علیه‌دن بغداد والیلکنی تحصیل ایچون استشفاع واستعانه‌دن عبارت ایدوکی وحتی برکیجه میرزا شفیع مواجههٔ مزبوره‌ده والی سابقك وفاتی سببیله بغدادده اختلال وقوعی نمایان اولمش ایکن دولتین علیتین بیننده درکار اولان محبت مقتضاسنجه بوطرفلرده سلیمان پاشا استصحاب برله لدی‌الاقتضا ارسال عسکر وجهت اخر ایله اعانت اوله‌جغی بیانیله امرینه اطاعت ایتملریچون کوندریلان رقم شاهی‌یی دیوان بغدادده علناً قرائت ایتدرمك وحدوده اولان خانلر دخی لدی‌المطالعه عسکر ارسالی واخر وجهله امداد واعانت ایتمریچون رقملر کوندرلمك سببیله کمسه حرکته جرأت وبالجمله اهالی خواه ناخواه تبعیت ایتدکارینی ومزبور عبدالرحمن پاشا عسکر جمعیله کوی سنجاق اوزرینه عزیمت ایتمش ایکن بوطرفدن تنبیه وتحریر اولندوغنه مبنی بلا محاربه دعوت ایلدیکنی وطرف دولت علیه‌دن حصول مسئولیچون شفاعت

نامه کوندردکلرینی بوفقیره افاده وانبا وایلچی مزبور دخی با تعلیم تصدیق
وتشکر وثنا ایلدیکی وبوخصوص چاکرلریله مبعوث مکتوبمز طرفنده
دولت علیه‌یه دخی اجمالا تحریر واملا ایلدیکی وایلچی مزبورك
عودتندن صکره فقیر طهرانده ایکن مشار الیه سلیمان پاشا حضرتلری
طرفندن باتحریرات برقاچ اتباعلو براندرون اغاسی دخی کلوب جندودود
طرفندن عودت ایتدیردکلری مزبورانك اساس مأموریتلری جزماً
ویقیناً معلوم عبیدانم اولیوب انجق بغدادده استقرارلرینه معاونتلری
مقابله‌سنده بهر سنه طرف شاهه هدیه نامیله برر شیء کوندرمکه تعهدی
العلم عندالله شروط سائره‌یه دخی ربط ایتملری بالاده بسط اولان
مقدماتدن وفی الجمله انتفاعلری اولان عبدالرحمن پاشا خاطرینه عدم
رعایتله خصمی اولان وزیر مشار الیه حضرتلرینه اهانت وهمت
ایتملرندن وپاشای مزبورك اوغلی محمود بکك صورت ظن واشغالنده ایراد
ایلدیکی کلماتدن استشعار و استدلال اولندیغی .

بعض ملاحظهٔ بندهٔ صاف نهاد درحق حضرت والیٔ بغداد

ممالك ایران قدیمندن معدود وبعنایة الله الملك الودود حالا سلك
ملك پادشاهیده مقصود اعجامه قریب ومحدود اولان بصره وبغداد
مثللو خارج راده بغداد بلادی استخلاص واسترداد وبالجمله شاهان
وسکان عجمه وباخصوص شاه مشار الیه اقتضای مرادواذکار وافکارلری
بومرامی تدبیر وایراد ایدوکی نزد عاجزانه‌مده مجزوم وجمله عندنده
معلومدر. بناءً علی ذلك بومطلوبه متهالك اولان شاه طرفندن دائما
استکناف واکراه وولی نعم عالم اولان پادشاه جهان پناهه صداقت
قصدیله اعجامه بغض الله فرائضنه رعایت ولاة ممالك حدوده واجبه

ذمت ایکن وبغداد والیلری عظمای دولت علیه بهر سنه ارسالی معتاد اولان برر بغچه هدیهٔ ناچیزك ایصالنده جواز کوره اهمال ورخاوت ایکن بالاده بیان اولندیغی وجهله بغداد جانبندن بردفعه‌ده کوندریلان هدیه اعطا وشروط سائره ایله طرف اعجامه میل وانجا صحیح اولدوغی صورتده عقل قاصر عاجزانه‌مه کوره وقتیله دولت علیه‌یه بالوجوه موجب محاذیر عظما اوله‌جغنه بناءً بوخصوص اطرافیله تحریر وتدقیق بیورلق امور واجبه‌دن اولدوغی .

صورت حرکات ناروای اعجام بی حیا درحق حضرت یوسف پاشا واسترداد اموال مغصوبهٔ فقرای بایزید سوی اعجام عنید باطلب سرعسکر دلیر وبحسن تدبیر فقیر پرتقصیر

اعجام خسران انجام دولت علیه‌یه شمدیکی حالده روسیه‌لویه دائر وسائر مراجعتلری قالمق ودولت علیه کندی امر معظمه‌سیله مشغول اولوب فضائح جزویه ایچون اخرین تأدیبی قیدینه دوشمامك فکر فاسده‌سیله مقتضای جبلیتلری اوزره جانب سلطنت سنیه‌یه علناً اهانت وخیانت ایتمکه مباشرت برله ایام شتاده قارص وبایزید ووان وهنکام کرماده حوی وروان جانبلرینی قشلاق وییلاق وطرفینه ادعای اتحاد ایده‌کلان سیپکی و زلام تسمیه اولنور ایکی عدد عشیرت اکرادبکلری اول عبدل حسین نام بکلری طرفلرینه جلب ایله برطرفدن مزبوران وبرطرفدن دخی حوی حاکمی اولان قره‌کوز محمدخان سرقت وشقاوت تهمتلری ایچون میران مزبورانه خصومتی وطرف وطرف اعجامه عدم میل ومحبتی باهر وبدید اولان بایزید متصرفی ابراهیم پاشادن اخذ انتقام وکرهاً طرفلرینه جلبه دوام ایچون لواء مزبور قضالرینه تسلیط وانلر

دخى حوالئ مرقومه عاداتنده مبالغه وتفريط ولايعد اموال منهوبه‌ٔ فقراينى
تماماً هوى وروان طرفلرينه ايصال ايتدكلرينه وكذلك قارص محافظى
مقتول محمد پاشانك روانه فرار ايدن قرنداشى قره‌بكى استصحاب وخلاف
مأمول بومثللو نيجه نيجه افعالى ارتكاب ايلدكلرينه دولتلو يوسف پاشا
حضرتلرى استغراب برله بالطف والاحسان جبر نقصان ايتدرمك ايچون
قرب وجوارده بولنان مزبور سردار حسين خانى دائره‌سى واوردوسى
خلقيله معاً قاغزمان صحراسنده اردوسنه دعوت وسايهٔ سلطنت سنيه‌ده
كليتلو هديه اعطا وجهت اخر ايله مكرم وملتفت ووافر اظهار قدرت
وشهرت ايتدكدن صكره خلاف شروط مسالمه تصاحب ايتديكم مزبوردن
قره‌بك و عبدل حسينى واشياء منهوبه‌يى طلب ايدوب اولدخى اطوار
سحريه اوركفتار باروا ايراديله مخالفت ايتديكندن كمال مرتبهٔ انفعال
برله خصوصات مزبوره ضمننده شهزاده عباس ميرزايه باتحريرات
نورى نام برمعتبر آدمنى تسيير وبوفقيره دخى مفصل ومشروح بر قطعه
امرنامه تحرير بيورديغنه مبنى چاكرلرى بر قاچ مجلس شهزادهٔ مشار
اليه ووزيرى ميرزا بزرك ايله مقتضاى وقت وزمان اوزره موادمرقومه‌نى
درميان ايدرك بالآخره بش التى سنه‌دنبرو بايزيددن فرار ايتمش
رعايالرى كيرو اعاده اولنمق شرطيله فقط بالجمله اموال مغصوبه‌نك
استردادينه وقره بك حقنده دخى بالمحاربه مشار اليهك تطييب فؤادينه
وعشائر مزبوره كويا اصل كندى رعيتلرى اولدوغى ودكل ايسه دخى
مهين جانبين اولدقلرى اجلدن فيمابعد اراضى رومه اياق بصدرمق
واكر تجاوز وتعديلرى واقع اولور ايسه قرب حدوددن قالديروب
خراسان طرفلرينه كتورمك موادينه ارضا ايله ياساقچى باشيىٔ مزبور
نورى بك ترفيقاً روان خانى جانبنه وايش آغاسى نائبى اولان محمد بك
بوفقير ايله تلخيصاً حوى طرفنه تعيين وارسال ايتدردكدن صكره
بوچاكرلرى كلوب بايزيدده ظهور ايدن فقط قرق اللى خانه مقدارى

بی‌سروپا رعایائی عجم طرفنه اسرا وحوی طرفندن کلان اموال منهوبه فقرای بایزید اصحابنه توزیع و اعطا ایتدرلدیکی وبعده روان جانبندن اولان اموال مغصوبه دخی بر روایتده وعلی روایة مع نقصان یساقجی باشی ونوری بك ایله بایزیده کلوب اصحابنه ویرلدیکی ومرقوم قره بکك یاننده اولان موجود کلیتلو اموال ونقودی روان خانی کلیاً ضبط ومقتضای غرورلری اوزره یوسف پاشا حضرتلرینك طلب وتحریرینی کتم برله روسیه‌لویه فرار تدبیرنده اولمق تهمتیله مقید جانب شهزاده‌یه ارسال ایلدیکی خبری ارضرومده رسیدهٔ سمع بندکی اولدوغی .

مغایر صلح وسلم بعض حرکات نامرضیهٔ عجم

حالا روسیه‌لویه تابع وکمال ملعنتی دنیایه شایع جعفر قولی خانی عجمدن حین فرارنده دامادی وبایزید سنجاغی متصرفی بولنان متوفی محمود پاشا نواء مزبور ملحقاتندن کرد اوغلو قلعه‌سی دیمکله عریف صعب‌المرور بر قلعه‌یه اقعاد ایدوب بعده بااراده سنیه اوالحوالی حکامنك وعجم خانلرینك مباشرتلریله طرد وابعاد اولندوغی اثناده تکرار دخولنده حراست دسیسه‌سی ومزبور قره بکك سوق واعانه‌سی سببیله قلعهٔ مزبوره‌یه دخول ایدن اعجام الی الآن چیقمیوب توابعندن اولان چند عدد قرائی پریشان وبرطرفدن استحکامنه اهتمام ایدوب هرنقدر استردادی مراد اولندیسه اصغا واعطا ایتمدکلرندن وحدود موجوده اکثری بلاد خلقنی حین فتح خاقانیده تطییب واعجامی بوطرفه ترغیب اراده‌سیله کافهٔ تکالیفدن معاف یوردقلری ایچون فقط رضالریله واللرینه سنوی جزئی هدیه ولدی‌الاقتضا عسکر اعطاسی وجهت اخر ایله خدمت ایده کلان رعیت دولت علیه‌دن وان سنجاغنده واقع اهل سنت وپاك عقیدت حکاری اکرادی بلادندن جاذ ناحیه‌سی چاکرلری طهرانده

شهزاده عباس ميرزا عسكر ارسالى ايله اورديروب ايكيوز نفردن
متجاوز نسا ورجال وكبار اطفاللرينى سبى واسترقاق وتبريزده علناً
بالمزايده طائفهٔ اعجام ونصارايه بيع وفروخت وسائر حكارى قريه‌لرينه
سنوى بيك بشيوز رأس اغنام وبيك بشيوز ريال ويرمك خصوصنى
تكليف واغنامى جبراً تحصيل ومبلغ مزبورى برقاچ ماه تأجيل ايدوب
طائفهٔ مزبوردن وان بايزيد طرفلرندن استمداد واستعانه ايتمكده
اولدقلرينى ومارالذكر سيبيكى وزلام عشيرتلرى هرنقدر دولت عليه‌نك
قديمى رعيتلرندن ايسه دخى بوطرفده استقرار ايتميوب ولات حدود
طرفينى تزوير ونفاق ايله بربرينه دوشوب بواراده اموال فقرائى غارت
وبوتهمتلرين بولندقلرى طوپراق صاحبنه عزو ونسبت ايده‌كلدكلرى
دولت عليه‌يه وجهاً من‌الوجوه فائده‌لرى اولمديغى اجلدن همان برابر
كتوردكلرى حسينى وعشيرتين مزبورتين خلقنى‌حدودك بعيد ولايتلرنده
اسكان ايتملرى وياخود انلر دخى عجمدن برابر كتورديلوب بوزاوق
جانبلرينه جلب وايوا بيورلمسى وكور اوغلو قلعه‌سندن وحكارى
قره‌سندن كفيد واسراى مبيعه عيناً وبلا تضمين رد ايتدرلمسى
نيازيله بايزيده معروضات وبرقاچ نفر داد خواخان تهيه ايتمه‌لو ايكن
بوچاكرلرى سر دولت افسر اولياى‌نعمامى تصديقدن محافظه وارده‌سيله
الحالة هذه اموال منهوبه كد تدبير فقيرانمله فى‌الجمله استرداد اولندى .
ارضروم واليسى دولتلو عثمان پاشا حضرتلرينك ورندهٔ‌همتلريله‌مستدعاى
مذكوره‌كز ايله دخى بلكه بوطرفده برقالبه افراغ اولنوب درسعادته
مشتكى ارسالى تكلفنه حاجت قالماز وبوحوالينك كافهٔ احوالى واليلر
طرفندن يازلمق قاعدهٔ كليه‌دن اولمغله راسا معروضات ارسالنده والى
مشار اليه انفعال ايتمك احتمالى دركاردر ديو شمديلك منع وتوقيف
ايتدرلديكى .

صورهٔ معاملهٔ اعجام بابن بندهٔ مستهام وبیان حرکت عاقلانه این خاکسار دران دیار

مشار الیه یوسف پاشا حضرتلری عندالعزیمه حامل اولدوغم تحریرات سامیه‌لری لدی‌النظر بوندن مقدم درسعادتدن بونلرك بر رعینی صورتی طرفمزه کلوب عبارات ومضمونی اعجامك دعوای کاذبهٔ انانیتلرینه کوره غایت دون اولدوغی طرفمزدن تحریر و حق اقتضاسنه کوره تسوید القابی تسییراولنمشیدی. بونلر ینه اولکی صورتده یازلمغله حریفلر متغیر ومنفعل اولور دیو براز حاللرینی بیان وتوضیح وشهزاده‌یه اولان مکتوب سامینك عنواندن برقیچ فقره‌ٔنی حك ایله تبدیل وتصحیح بیورمشلر ایدی. واقعا شهزاده‌نك دیوانده وزیری میرزا بزرك مکتوب سامیٔ مذکوره دیباجه وعنوانی طی وترك ایله یالکز متنی عارتنی جهراً تلاوت وبعده بوفقیره شهزاده‌نك شانی جهانده شایع اولمغله عنوان نامه قراینله حاصلی تحصیل قیلندن اولمق مفهومنی تذکیرایتدیکی مشار الیهك قولنی تأیید ایتدیکندن غیری شاه انجام تباه اول امرده تصدیق سلطاتی ضمننده بوچاکرلریله قبل جانب پادشاه جهاندن نامهٔ همایون وهدایا ورودی مأمولنده وبویله اولماز ایسه بازی وزیرینه اولان مکتوب سامیده ولایتی وهمجوار اولان ولایتلر خلقی اراسنده کندویه موجب تعظیم وافتخار اوله‌جق تعبیرات ویعنی کندویی ستایش وثنا وکمال قدرتنی اعتراف وانبائی مشتمل عبارات یازلمق امیدنده ایکن کندی اوصافندن قطعاً بحث اولنمیوب همان پاشاه کافهٔ امم وتاج بخشای عامله شاهان عالم سایهٔ بسیط یزدان درج وجود جهان شوکتلو قدرتلو مهابتلو عظمتلو ولی نعمت جمیع ملت افندمز حضرتلرینك توصیف شریف قدره شاهانه وتعریف لطیف شوکت شهنشاهانه‌لرندن بالمناسبه

بسط وبیان بیوریلان برقاچ نقره کونا باران نیساندن رهان مارنه
مصیت قطرهٔ مثللو شاه حسودی زهر آلود ایتمکله بودفعه میرزا شفیع
طرفندن کتوردیکم کاغده شاهلرینك مدح وثناسنده افراط لاف وکذاف
اولنابده ومواد سائره‌ده صراحةً ارتکاب کذب وخلاف ایتدکلرندن
بشقه بوفقیری دخی لایقی اوزره حسن معامله ایتدرمیوب بوفقیر دخی
شاهله ملاقات ایتمدیکمز دیو سؤال ایدن وبلکه بالجمله یانمه کلوب کیدن
سند وفرانجه ایلچیلرینه وسائر کسانه برر کونا مناسبت تدارکیله بن
دولت علیهٔ قوی قدرت طرف باهرالشرفلرندن مخصوص ایلچی دکلم
فقط پادشاه عالمك صدر اعظمنك قائممقامی طرف اشرفندن میرزا
شفیعه بر مکتوب کتوردم وحتی اولمکتوب برجبار ایله کله‌جك ایکن
درسعادتده اولان عجم ایلچیلری طرفمزدن بالدفعات ایلچیلر کلوب
بوجانبدن بر معتبر آدم کوندرلمامسی روا دکلدر مخصوص برآدم ایله
کوندریلسون دیو رجا ایتمه‌لریله انلری تطییب ایچون ایلچی عنوانی
اولمیه‌رق احقر خدمهٔ دولت علیه‌دن بوفقیری ارسال بیوردیلر. شاهله
ملاقاتمی موجب حالت یوقدر وقدر ورتبه وکیفیمته نظراً مأمولمدن
زیاده اکرام ایده‌یورلر دیو واقع حالی انبا ومسافر اولدوغم خانه کمال
وقرار و تمکین ایله اقامت وجوارمده ساکن فرانجه ایلچیلری ویانمه
کلان اعجام ایله متشوقانه الفت وا کثریا کتب مطالعه‌سیله امرار انا
وبالوجوه اظهار صورت غنا واستغنا ایدوب بوفقیر وادملرم شاهلرینی
وسائر سیرانکاهلرینی سیر وتماشایه رغبت ایتمه‌دیکمز وکورمزدن عودت
اولنوب ارائهٔ دبدبه و شهرت ایده‌میه‌جکلری معلوملری اولدقده شاهك
امر وارادہ‌سی ومیرزا شفیعك وباخصوص صاحب خانه‌مزك ابرام
وافاده‌سیله برکره ات قوشوسی بهانه‌سیله ترتیب ایتدیکی بنش جمعیته
دیکر ایلچیلر ایله معاً عزیمت وانلره تقدم وشهزاده‌لرنده تقرب صورتیله
ودارائی تماشا ورؤیت وبرکره دخی جوهرلرینی کورمك وطهراندە

اولان شهزاده‌لر اکبری وحوالی وشهر طهرانك حاکمی اولان حسن
علی میرزا ایله کورشمك ایچون سراینه وبردفعه دخی عندلرنده باغ
جنان وجهانده معدوم‌الاقران اولمق زعمیله شـاهك سنین وافره‌دنبرو
بنا واعمار ایتدیکی بکارستان طهران وقصر قاچار تسمیه اولنور وصحیـح
الهوا وفسیـح‌البنا قصرلرینه‌عزیمت اولدوغی وچاکرلریمك یرینه‌حوادث
تواریخ سابقه ومقتضای اوقاف لاحقه‌دن بی‌خبر وانلردن اکرام وادمیت
مأمول ایدر فن منـاظره وادارهٔ جواب مذاکره‌دن غافل وتنك دل
براخر قوللری اولســیدی معامله ومذاکره‌لرنده لایق اوزره مقـابله
ایده‌میوب بالضرور برودت وکدورتله عودت ایده‌جکی فللّه‌الحمد والمنه
بوقوللری هرحالده عاقلانه وحکیمانه حرکت واظهار غنای طبیعت ایله
هرکلاملرینه مقتضای مقـام اوزره جواب باصـواب ویروب عندلرنده
منکوب وهیـچ برماده‌ده ایسه مغلوب اولمیوب شان وشوکته وسلطنت
علیه اجر وجمیله‌سیله باکمال شـوق ومحبت وداع رسمی ایفـا اولنه‌رق
مزید عز ورفاه وکمال محبت واعتبار ایله معـارفت وعودت اولندوغی
محاط علم عالم ارای رحیمانه‌لری بیوردقده امر وفرمان لطف واحسان
دولتلو عنایتلو عطوفتلو رأفتلو ولی‌النعم کثیرالجد والکرم عالی‌همم افندم
سلطانم حضرتلرینکدر .

تم

تاریخ جامع شریف نور عثمانی

درسعادت

هلال مطبعه‌سی اسکی ضبطیه قارشوسنده

۱۳۳۵ — ۱۳۳۷

تاریخ عثمانی انجمنی مجموعه‌سنك علاوه‌سیدر

تاریخ جامع شریف نور عثمانی

جناب حق عزشانه حضرتلرینه حمد بی غایه ورسول اکرم وآل اصحاب محترم حضراتنه صلوة بی نهایه دنصکره باعث تسطیر کتاب صحت نصاب بودرکه استانهٔ سعادتمدارده بدستان جدید قربنده کائن صرنجیلر اوکنده جبه‌جیلر قوللوغنه مرور وعبور اولنان طریق عاملك جانب یسارنده بوندن اقدم واقع اولان مسجد شریف فضلای دهردن عالم قدسه ارتحال ایدن خواجه سعد الدین افندینك دختر[۱] سعد اختری فاطمه نام خاتونك وقف جلیله‌سی اولوب مرور ایام وکرور اعوام ایله مشرف خراب وزلازل وقوعنده مائل تراب وبر وجهله صلوة مکتوبه‌نك اداسنه عدم قدرت ووقفندن دخی ابناسنه لیاقت اولمدیغندن محله اهالیسی مقدما سلطان احمد خان علیه الرحمة والغفران حضرتلرینك رکاب همایونلرینه رفع رقعه ایدوب تجدیدنی نیاز ایلدکلرنده کشفنه امر همایون بیورلمغین هیئت قدیمه‌سی اوزره تجدیدینه قرق کیسه اقچه کیدر دیو کشف اولنوب دفتری رکاب مستطابه عرض اولنمشیکن طاقچهٔ نسیان وعلی حاله وقت کذران بعده خداوندکار سابق مغفرت نشان غازی سلطان محمود خان حضرتلرینه محله اهالیسی عرضحال وبرقاچ دفعه استرحام حال ایدوب بشنجی دفعه عرضحال ایلدکلرنده اول وقت دار السعاده اغاسی کاتبی اولان سماحتلو درویش افندییه حواله وکیفیتنی سؤال ایچون امر همایون اولمغین طرفلرندن اغا جلیبسی حاجی صالحی تعیین اولدخی وقت عشاده محلنه کیدوب مسجد شریفنك امامی خانه‌سندن اخراج

---

[۱] انجمن اعضاسندن متقاعد میرالای علی بکك یدنده بولنان فاطمه خاتونك وقفیه‌سنه نظراً خواجه سعدالدین افندینك زوجه‌سیدر .

مسجد مرقوم کمک وقفی اولوب وصورت انهدامی نه‌رتبه‌ده اولدیغنی
استنطاق ومقدما قرق کیسه اقچه‌یه کشف اولنوب متروکاً قالدیغی
وشیخ الاسلام افندی نظارتنده اولدیغنی استخبار وتقریرنی علی
وقوعه کلوب انها ایلدکده بروجه محرر کیفیتی قرین علم عالم آرای
شهریاری اولمغله بعده بالنفس جناب شیخ الاسلام فضائل ارتسام
افندی حضرتلرندن استفسار بیوردقلرنده وقفی ضعیف وبحاصل
اولوب جانب وقفدن انشاسنه قدرت اولمدیغنی پادشاه مروت پناه
حضرتلرینه بالمشافهه افادهٔ حال وابنا اولنمق ایچون وقفیتی استبدال
اولنمسنه فتوی شریف دخی وارمکله بناءً علیه تجدیدی امر همایون
مرحمت مقرون اولمغین دفتردار اسبق عاطف افندی مرحومک
دامادی اولان علی اغا هر اشنده مقدم کارکذار وهر وجهله مستقیم
وصداقتکار وهر خصوصده مجرب الاطوار اولدیغی ازقدیم درویش
افندینک معلوملری اولدیغندن غیری مقدم خلقه‌لونام صویوللرینک
تجدید وراساً اجراسنه مأمور اولدقده صدق واستقامتی تکرار ظاهر
وسعی بلیغ برله خدمتی کماینبغی باهر اولمغله بوخصوصه دخی بنا
امینی تعیین وزمام امورابنیه دست سعی همتنه تودیع وترهین اولنوب
اول دخی فن صنعتنده مهارت تامی اولان نجار قلفه‌لرندن کار
آزموده سمیون نام ذمی‌یی قلفه تخصیص ایلدکدن صکره بیک یوز
التمش برسنه‌سی ماه‌شوال المکرمک اون دردنجی اثنین کونی اشرف
ساعتده ابنا ایچون اساس حفرینه مبادرت ومسجد مرقومی هدم
وقلع ایدوب عرصه‌سی مساحه اولندقده تربیعاً بشیوز التمش اوچ
ذراع طقوز پرمق امامنه ومؤذن ایله قیمنه مشروطه اولان اوچ
باب خانه‌دن دخی ایکیوز اللی بش بچق ذراع که جمعاً سکز یوز
یکرمی سکز بچق ذراع طقوز پرمق حاصل اراضی اولمغله چونکه
اول اراضی حوالیٔ استانبولک غایت شریف ومعتبر محلی واصناف

صنایع وارباب حرفتك قرب جواری اولدیغندن اوقات خمسده
بلکه جمیع ازمنه‌ده جمعیت مسلمین وجماعت مصلیدن خالی اولماز
دیو جوامع سلاطین مثللو معبد عظیم انشا اولنمق اراده‌سی نوعی
طبع بلند همت شهنشاهیده جولان وبو مفهومی ملاحظه‌دن ناشی
بنا امینی دخی توسیع اساس ایچون کثرت عمله‌ایله خدمت مامورە‌
سنده پویان ایکن شهریار ستوده کار حضرتلری سرای دلارای
عتیقه بنش بهانه‌سیله محل بنایی طارهٔ نگاه تماشا وبعده خطرحال
عز و اجلال اثناسنده مکر کوشه باشنده بر اختیار ادم دوروب
شهنشاه ملك جناب حضرتلرینه دعا ایلمش درعقب سرای عتیق
معموره‌دن سلحدار اغا ادم کوندروب درویش افندی استه‌دیلر
تعجیلاً کیدوب سزی شوکتلو افندمز استیور دیدکلرنده اول وقته
کلنجه حضور همایونه مثول اولمدقلرندن بشقه بدیهی ظهورندن عجبا
اصلی ندر دیو سؤال ایدوب سلحدار اغا دخی بك صحتنی بلمم لکن
بو طرفه کلور ایکن کوشه‌نك باشنده بر پیر مبارك ادم دوروراید‌ی
شوکتلو افندمز مقابله‌سنه کلدکده ال قالدیروب اغلیه‌رق افندم
پادشاهم حق تعالی وجود همایونی خطاسز ایلسون جامع شریف
بناسنه همت ملوکانه‌لری معطوف بیورلمغله جمله اهالئ محله فقرا
قوللرینی مسرور واحیا بیوردیغکز ایچون حق تعالی دخی شوکتلو
افندمك مبارك قلبنی معمور واحیا ایلسون دیو رقت‌انکیز دعا ایلمش
ایدی غالبا بوندن اقتضا ایتمك کرك دیو خبر ویروب افندی دخی
حضور فائض النور خسروانه‌یه چهره سای اولدقده جامعی رسم
ایدوب تیز کتور دیو امر همایون اولمغین همان اول کون مسارعةً
چاردیوار بر رسم ایتدیروب کتورمشلر ایدی لکن پیرمرقومك
متضرعانه دعا ونیازی پادشاه تقوی پناه حضرتلرینه کمال رتبه تأثیر
ایدوب فی‌الاصل دخی جایکیر ضمیر منیر اولان جامع کبیر ابنا

اولنه‌جغی منفهم ایدی بر قات دخی باعث شوق جمیله ومبادرتنه
علت مستقله اولمغین درعقب مجسم ترسیم امروفرمان اولنوب طبع
همایون پسند مقرون اوزره یك قبه ودوننده ستون ثقلتی اولمیوب
طبقات ومحفللری ودرون بیرون هیئت جامعه‌سی الیوم نه صورتده
ایسه بر کبیر لوحه اوزرنده بعینه رسم جسیمی صورتیاب ومعروض
رکاب مستطاب اولنوب ارائت وصورت هیئتی مقبول شهریار
عالیجناب اولمغله علی رسمه بناسنه قرارداده اولنوب انجق رسمنه
کوره اراضیٔ موجوده مضیق اولدیغندن توسیعی ایچون منازل اشترا
اولنمق بهمه‌حال‌لابد اولمغین عرضاً چوقه‌جیلر خانه وطولاً جبه‌جیلر
قوللوغنه وارنجه اول محل آطه کبی بشقه بر دائره وظرفنده برقاچ
چقماز زقاق وبعضاً اوطه‌لر ایچی محلات اولوب وافر منازل ودکاکین
ومخازن وبرقاچ بویه خانه وبونلرین هر بری اوقاف متفرقه‌دن اولمغله
حرمین شریفین وشیخ الاسلام وصدراعظم وبوستانیان اوقافی مفتشی
افندیلر وخاصه معمار باشیسی اغا ومعماران کاتبی وخلفاسی واوقاف
متولیلری محل بناده بالدفعات عقد مجلس ومطلوب اولنان املاکك
اصحابی دخی اول کونلرده صوب مجلس معقودده موجود اولوب
مبایعه اولنه‌جق املاك ابتدای امرده معرفت شرع ومعمار اغا
معرفتیله اصحابی مواجهه‌سنده مساحه وکشف وتحریر دفتر ومعروض
رکاب همایون اولنوب مبایعه‌سی امر جهانمطاع بیورلدقدنصکره
موقعنك شرف اعتبارینه کوره هر برینك عرصه‌زراعنه بش غروشدن
یدی غروشه دکین اکرعقار ویاکارکیر مخزن ایسه اون غروشه
دکین وضع قیأت قالدیکه بناسی اخشابدن اولوب ایکی اوج قات
وجدید تکلفلی مصنع کار ایسه بناسی زراعنه یدی غروشدن اون
غروشه دکین اکر کارکیر خان ومخزن ایسه اون ایکی بچق غروشه
دکین قیأت وضع وموجبنجه حساب اولنوب جمله مواجهه‌سنده

اصحابنه ویرلدکده بر موجب قبول ایتدی فیهاوالاانصافدن عدول و اقچەسنی اخذ وقبضدن نکول ایدوب طمعاً رعونت وخشونت ایدنلر بردرلو جبر وقهر اولنمیوب چونکه خیرات اولمق حسبیله پادشاه دریا نوال حضرتلرینه خیردعا ایتسونلر مقصود همایون دخی مجرد استجلاب دعادر دیو وجه مناسبنه کوره بدل رضا ضم اولنەرق بر وفق دلخواه اطباب ورضاداده وفرح نشاطلری زیاده اولوب متولیلرندن جانب همایونه افراغ ورسوم فراغلری دخی اعطا ایتدیرلدیکندن بشقه اکثرینك استدعالری اوزره بنا انقاضی دخی کندولرینه دور تسلیم اولنمغله سرور تام وحبور مالاکلام ایله جلوه فروش نشاط بهجت اولەرق مبارك باد دیوب کیسەلری لبریز ممسك التون ایله هر بری کلدکلری محله عودتده شتاب ایلمشلردر. منوال محرر اوزره مبایعه اولنان مسقفات هدم واراضی توسیع اولنوب ایکی بیك بشیوز ارشونه قریب جامع شریف وبیك اوچیوز یتمش ذراع شادروان عمللری مباشرت تاریخندن درت آی مدتنده بیکدن متجاوز رنجبرواوچیوزدن متجاوز لغمجی وایکیوز دیوارجی والتان مسقفات هدمی ایچون اللیدن متجاوز نجار اجتماعیله حفر اساسده اهتمام تام اولنور ایکن صفرالخیر دخول ایتمزدن مقدم جامعك عملی تیمناً وضع اولنمق ایچون وقازیلان میدان اراضیسنك محل وسطنده بوستان قیوسی کبی بر قولاغوز حفر وتمل وضع اولنمق ایچون قعرزمینه دکین قازیلوب اماده اولدیغی خبر ویریلدکده استخراج وانتخاب اولنان شرف یمن ساعتکه بیك یوز التمش ایکی سنەسی ماه محرم الحرامك یکرمی طقوزنجی جمعه ایرتسی کونیدر ساعتك عقربی التی بچق ودقیقەسی التیده ایکن وضع اساس فرمان اولنمشیدی دارالسعاده اغاسی کاتبی اولان درویش مصطفی افندی جملەدن اول بنایی تشریف ایدوب اقتضا ایدن خصوصلره نظام ویردکدنصکره

اول پیرایه بخش رتبهٔ صدارت عظمی فراری زاده عبدالله پاشا وشیخ‌الاسلام فضائل ارتسام اسعد افندی حضرتلری وحرمین مفتشی نعمةالله افندی وحالا ایاصوفیهٔ کبیر واعظی حضرزاده حسن‌افندی وسلطان احمد خان جامعی واعظی امیر افندی ودارالسعاده اغاسی کتابتندن منفصل دیوان‌خواجکانندن حرمین رجالی افندیلر ومعمار اغا وصو ناظری وسائر باسرهم کلوب موجود ودخول وقت شرفدن اول محل اساسه نزول وعیار ساعتلر جمله مهیا بردست وقت‌شرفك دخولنه انتظار دقت اولنور ایکن چاریك ساعت قالدقده تعظیماً ابتدا شیخ‌الاسلام‌افندی وثانیاً شیخین محترمین حضراتی‌دست‌تضرعی بازودعایه آغازایدوب دعوات‌خیری عرض اجابتخانهٔ یزدان‌وماعداسی زمزمهٔ آمینده یکزبان وعندالخاتمه فاتحه خوان اولدقلرنده درعقب وضع اساس اولنوب صدراعظم حضرتلری سروراظهار وبئراساسه برقاچ قبضه التون نثار ایدوب بنا امینی علی اغا ومعمار اغا وبنا قلفه‌سنه خلعت الباس ایله اکرام وشیخ افندیلره مخصوص صره‌انعام وعملهٔ سائره ایچون دخی عطایای جمیله ایله جمله‌یی حصه مند مغانم بر و نوال بیوردقلرندن صکره تشکراً قربانلری ذبح اولنوب مراسم اتمام ونهضت قیام ایله سرای آصفی‌یه عطف زمام وهنکام جمعیت بروجه‌محرر رسیدهٔختام اولمغین بعده‌کما کان‌طپراق حفرینه مسارعت اولنوب روزمره یکرمی اوتوز قطار استران وقرق اللی قطار حمار وبارکیران ایله چقان طپراق دریایه وجابجا فضلی پاشا سراینه وجنجی میداننه نقل واخراج ویکرمی ایکی ارشون‌قعرزمینه نزول ایتدکده صو چقوب صودن دخی اشاغی ایکی ارشون قازلدقدنصکره برقاچ محل طولمبه‌جی مقراصلری قوریلوب جسیم طوپاچ دیرکلرندن اوچر بچق ارشون قازقلر قطع ودق اولنوب دق اولنان قازقلرین بینلری ایکی ارشون یرمشی فاصله ایله بر قاچ بیك ارشون وسعتی اولان

بتون میدان قالدیرم طاشی دیزیلور کبی تیمورلی قازقلر قاقیلوب
ایکی قات کرج وبرقات خالص خرسان ایله بیاض سنك ملوزدن
مملو ریختم برقاج ارشون بالایه جقوب هموار اولدقده بنایه کمال
متانت ورصانت حاصل اولمق ایچون ایاقلر سچیلوب وایاقدن ایاغه
کمرلر دور اولنوب مانند صارنیج صو خزینه‌لری صورتیاب و یر
یوزینه چقمغه درت ارشون قالدقده کوپریلیك اودطاشی فرشنه
شروع اولندیغی اثناده‌که بیك یوز التمش ایکی سنه‌سی ماه شعبانك
اون اوچنجی کونی تاریخیله مورخدر دارالسعاده اغاسی کاتبی اولان
اولان درویش افندی لفظاً ومعناً وحقیقتاً درویش اولدیغی کبی
بولندیغی خدمتلرده دخی‌لله فی‌الله صدق و استقامت وخلوص‌دریش
ایدوب پاکیٔ دامان عصمت ممدوح الفعال بر ذات فرخنده خصال
اولدیغنده حقنده لجهٔ عاطفت ملوکانه جوشان ورتبهٔ والای محاسب
حرمین ایله قدری ترفیع وبلندالاقران اولوب طشره‌ده خدمت
جلیله اظهاریله مهمسازایکن ذاتنده مرکوز اولان آثار رشدو ذکیهٔ
انتباه مشهود نظر دقیقه شناس پادشاه اولمغین دارالسعاده اغاسی
طرفندن حضور همایونه چاغریلوب عتبهٔ شوکت واجلاله وضع ناصیهٔ
ابتهال شرفن ایلدکده شهریار قدردان حضرتلری رفع مهابت مجلس
ایتمك ایچون تلطف کریمانه ایله اظهار معاملهٔ استیناس بیوروب
کمال تواضع ملوکانه‌لرندن درویش افندی نه اشلیورسن همان اونده
اوتوروب ذوقمی ایده‌یورسن دیو نوازش بنده نواز بیوردقلرنده
زمین بوس برله شوکتلو مهابتلو افندمك دوام ایام عمر شوکتلری
دعای خیرلرینك خدمتلرنده‌یم حق‌تعالی وجود همایونلرینی خطاسز
ایدوب عامهٔ بندکان وبوعبد حقیرلرندن ظل مرحمتلرینی زائل ایلمیه
دیو اظهار عرض عبودیت ایلدکده بق بنم بو اثناده جامع شریف
بناسی خدمتندن اهم وملتزم نظر همایونمده بر ایش یوقدر وسن

اوته‌دن بر وسالك حسن طريق وحركاتنده مظهر توفيق اولوب
ناسه خيرخواهى وخدمتنده مشكور المساعى اولديغندن بوخصوصده
دخى صداقت واستقامت وخلوصكارى بذل قدرت ايله خدمت
ايده‌جككك معلوم ملوكانه‌مز اولمغله جامعك بناسى اوزرينه سنى تعيين
ايدوب مستقلاً ناظر ايلدم هرامور خصوصنه كمال سعى اهتمام وزياده
همت بليغ تام ايدوب بدايتندن نهايتنه دكين بر آن اوزرندن دور
ومهجور اولمامق اوزره من كل الوجوه امورينك بروجه مرام تمشيت
پذير اولمسى سندن مطلوب اولمغله تعليق كردن اهتمامك اولان اشبو
خصوص مأمورده خيراً وكرك شراً هرنه اولور ايسه سندن بيلورم
كوره‌يم سنى نه كونه ارانت وحسن نظارت ايدوب بذل وجود
ايدرسن زيرا بوماده سائر خصوصه قياس دكل لوجه‌الله تعالى خيرات
جليله‌در عمله وفعله‌سنه حيف وغدر اولنميوب اجرتلرينك سياق عام
وسباق عالم اوزره تماماً ويرلمسنه وحقوق اصناف على ماجرى العاده
ادا اولنمسنه كمال دقت ورنجيده رميده‌دن سالم الحال اولملرينه بذل
قدرت ايدوب هركسك ارضا اولمسى وحقوق عبادكما ينبغى اجرا
وخدمت اعمالده اولان مسلم وكرك كفره برالاى ضعفادن اولمغله
اشلرنده مسارعت بهانه‌سيله تجبير وتكدير ايتدرميوب ملايمت ورافت
ملوكانه‌مز اوزره حركت وجمله‌سندن ذات مرحمت اتصافمه خيردعا
الديرمغه سعى وغيرت ايليه‌سن ان‌شاالله تعالى سن دخى خير دعامه
مظهر اولديغندن غيرى كل نفس يجزى بما اسلفته مدلولنجه برمقتضاى
حسب حال هرنه ايتسه‌ك انجامنده اكا كوره مجازات اوله‌جغك
امر مقرردر ديو كمال امرا كيد وتوصيهٔ شديد بيوردقدن صكره
جانب آصفيدن دخى امر همايونى متضمن فرمان وامر لسان واجب
الاذعان ايچون بالطه‌جيلر كتخداسى قوشيلوب صدراعظم حضرتلرينه
ارسال وبروجه محرر معلوم مشيريلرى اولدقده و زيراصف نظير

دخی امر وتوصیه‌نك تكراری خلالنده نظارتنی مؤید دوش ابتهاجنه صوف فراجه البا سیله اکرام وخدمت مأموره‌لرینه کماینبغی قیام ایتمشلردر حق کلام ومحصل مرام بودرکه افندی مومی الیه حضرتلری بر داشتهٔ دوش ودیعتی اولان ابنیه‌ده نطاق غیرتی میان همتلرینه شدبند ووجه توجهلرینه ابواب حضور وراحتی سدوفتحهٔ مأمور یتلرندن خاتمهٔ میمنت لایحه‌سنه دکین بازوی همتلرینه فتور وکتور میوب بر مقتضای امر همایون حرکت وسرمو تهاون وتقصیرات اولنمسزین روزمره عقیب صلوة الصبح جمله‌دن مقدم بنایه کلوب و اخشام عمله پازوس اولدقدن صکره جمله‌دن مؤخر خانه‌لرینه کیتدیکی ومعاذالله تعالی بالدفعات احراق وقوعنده ایکشر اوچر کشی بناده قالوب تاباصباح شب زنده‌دار کمال تحفظ اوزره تاب آور اولدیغی حتی بر قاچ دفعه خانه‌لرینك جار ملاصقنده حریق عظیم اولوب سلامتدن نا امید اولندیغی کندولرینه خبر ویرلمشیکن خیر وشره من طرف الله الباری اعتقادینه تشبث ایله مسلك درویشیده ثبات وهرحالده اجرای صداقت ومخالصت ایدوب بنادن برخطوه حرکت ایلمدکاری جمله‌یی انکشت بردهان عجب وحیرت ایلدی بووجهله علی الدوام اقامت خصوصا ایام شتاده شدتنده وهنکام سورت سرماده کونده بر قاچ دفعه بلکه هر ساعت اللرنده عصادار وسائر اولوب بنانك زیر وبالاسنه صعود ونزول ایده‌رك ادارهٔ مشیت وارکان اربعه‌نك هرجانبنده برقاچ محلده اولان اياق وتیزکاه اوسته‌لرینك یانلرینه واروب تشویق اعمال مهارت وتحریص سعی مسارعت ایچون اوسته‌لری رؤساسنه ونفراتنه وکارکذار طاشجی افرادینه بر ایکی کون ظرفنده موازین قابلیت واستعدادلرینه کوره اوچر بشر ایکیشر التون عطیه ایله ذوقانه ملایمت والطفانه استمالت ایده‌رك حصه مندوایه دار عاطفت اولدقلرنده عن صمیم القلب شهریار ستوده کار حضرتلرینه

خیردعا الدیردیکی جمله‌نك مشهودی وحالا عمله‌نك زبان زدحال وقاللریدر از جمله صریق حماللرینی هر بری حمل ثقیل اولان کبیر وعریض مرمرپهلوو مرمر ستون وطبان احجارینی طبقات منزله اصعاد ایچون هر بر عددینه اون سکز یکرمی درت اوتوز ایکی دخی زیاده حمال نفراتی قوشیلوب اقتضاسنه کوره صعود ونزول ایتدیریرلر ایکن تعب ومشقتلرینی مشاهده ایلدکجه نسیان محن ایچون اکثر ایامده حمال باشیلرینه بشقه ونفراتنه بشقه دست کرم پیوسته‌لرندن حصه‌داروایه کرم اولنلر احجارین تحمیلی ایچون مسارعتده بری برلرینی مسابقت ایدرلر ایدی کذلك طاشجی کارخانه‌جیلرینه وحصکیان ومعتمدان وخربه‌جیان وسائرینه اشلرنده سریع الحرکه اولوب مسارعت صورتنده مجدساعی اولنلره وبرخصوصه تعیین اولنوب اتمام مرام ایله کلنلره بقدر استحقاقهم عطیهٔ وافره ایله چوق کمسنه‌دن جلب دعا وانلر دخی تنك دستدن رها بولوب حق بودرکه حسن روی لسان واکثار عطیهٔ احسان ایله اطلبوالخیر عندحسان الوجوه کلام معجز بیاننك ماصدقی اولوب صغیر وکبیرینی کرم عطایاسنه دلداده وجمله‌سی خدمت اظهارنده افتاده اولمغله روز وشبان بلکه هر آن جناب شهریارکامکار حضرتلرینه دعوات خیر ایلمك مجموعنه وردزبان ایدی حتی حصکیان ومعتمدان وحربه‌جیلردن بری تشدید وتهدید قصدیله عمله‌دن برینه خلاف مرضیه ضروب وشتوم ایدوب تشکی ایلدکلرنده مضروب وآزرده اولنلری برطریقله مطیب ایلدکدن صکره ضرب وشتم ایدنلری کتوردوب مواجهه‌لرنده مجازات بالفعل اولندیغندن غیری فمابعد بر دخی ایلمه‌مك اوزره منع وزجر اولنورلر ایدی وبرینك حسب البشریه فعل قبیح وملفت صریحی ظاهر اولوب ینه ایچلرندن مدعی اولدقلرنده مسلمان ایسه تعیین اولنان اورته یازیجیسی معرفتیله ذمی ایسه کندی رئیسلری

معرفتيله حسن مدافعه اكر بالضروره تأديب وتهديد لازم كلسه
دخى ينه اخر خصوصده طيب خاطر اولهجق وجهله معاملهٔ
بالمجامله اولنوب خلاصهٔ ماحصل سكز سنهنك ظرفنده درت بيكدن
متجاوز عمله وفعلهٔ خدمه وفرقهٔ اصناف وزمرهٔ حرفت وكرك
ضابطانندن فردواحد برطريقيله دلكيروبر وجهله تفجير اولنميوب
هر برى كندو موازين قابليت واستعدادلرى اوزره جملهسى عاطفت
ومروتلرندن حصه مندوايهدار اولوب رسيدهٔ ختامنه دكين هر
خصوصده رأى رزين عاقلانه وتدبير معتدلانه وبخش كرم عطاياى
جميله ايله مجموعنى مشكور وخشنود وهر نه قدر خصال حميده وار
ايسه كندنده موجود اولمغين نام حاتمىكه نام‌وجود سخا ايله جلب
قلوب خواص وعام ايلديككندن اول‌وقتدن بروپادشاه فتوت پناه
حضرتلرينه شبانروز دعاى خير ايلمك كندولرينه وجوب مرتبهسنده
اولديغنى الآن‌متفكر واعتراف‌ايدوب دوام ايام عمر ودولت پادشاهى
دعواتنده وقف زبان حال وقال ايلدكلرى وارستهٔ اشكار ودبوندن
صكره كل ليم مانحن فيه اولان جامعك بنا تعريف وتوصيفنه تمل
ريختمندن يريوزينه چقمغه درت ارشون قالوب كويريلك اودطاشى
فرشنه شروع اولنديغى بوندن اقدم بالادهشرح وتصريح اولنمشيدى
احجار مرقوم فرش اولنهرق روى زمينه مساوى اولدقده جامعك
جوانب اربعه ديوارلرى طرح اولنوب سجده زمينى نهمقدار مرتفع
اولسون ديو بعدالاستيذان استشاره اولنمق فرمان اولنمغله دارالسعاده
اغاسى سابق كاتبى واول اثناده روز نامچهٔ اول على افندى وامدجى
قرنداشى اولان شهر امينى يوسف افندى حضرتلرى وحرمين
مفتشى نعمةالله افندى وخاصه معمارى باشيسى وصوناظرى عقد
انجمن استشاره وبعدالمذاكره سلطان احمدخان جامعى انتخاب اولنوب
اكا مقايسه اولنمغله حواليسى زميندن اوچ ارشون ارتفاع ايله ودائرا

مادارصوم مرمردن اعمال اولنه‌رق اوتوز عدد اکه‌دن چقمه
مصیقل طوپلی تیمور پنجره‌لری وضع وسجده زمیننده یای لمرلرینك
اوزنکی طبانه چقنجه قدأ اون بش ارشون صوم مرمر وزنکی
طبانندن جامع قبه‌سنه وارنجه قدأ یکرمی سکز بچق ارشون کوفه‌که
طاشدن اولوب وقبه‌نك اشاغیلری عرضاً بربچق کتدکجه بالایه
قریب بر ارشون التی پرمق قالیکلغیدر وینه قبه‌نك زمین دوری
یوزبچق ارشون اولمغله حاصلی نماز قلنان زمیندن تاقبه عامنه‌وارنجه
وجه محرر اوزره اون بش ارشون صوم مرمر ویکرمی سکز بچق
ارشون کوفه‌کی و اون بر آرشون قبهٔ طفلکه من حیث المجموع
اللی درت بچق زراع جامعك قدی اقتضا ایدر وقبه‌نك بیوکلیکی
جابجا مذاکره اولندقجه ارباب فنون واهل وقوفك خبر ویردکلری
جوابه کوره‌نفس آستان دولت اشیانه‌ده جمله بیوك قبه ابتدا ایاصوفیهٔ
کبیر ایکنجی سلیمانیه جامعی اوچنجی ابوالفتح دردنجی اشبو نورعثمانی
جامع شریفنك قبه‌سی اولوب ماعدا اولان جوامع سلاطین جمله
بونلرین مادونی اولدیغی متفق علیهدر . کله‌لیم جامع شریف نوطرز
لطیفك درونی مساحه‌سنه ایکی طرفك دیوار قالکلغی وطرفینك
چقمه طبقه‌لریله عرضاً جام چارشی قرق سکز بچق زراع سکز
پرمق اولوب وینه طرفینك دیوار قالکلغی ایله طولا قرق سکز
ارشون اولمغله مجموعی جامعك درونی تربیعی ایکی بیك اوچیوز
قرق التی ارشون ایدر قالدیکی شادروانی صفه‌لریله معه دیوار طولاً
اوتوز ایکی بچق ارشون اوچ پرمق ینه طرفینك دیوارلکلیقلریله
عرضاً قرق ایکی ارشون اولوب بوحساب اوزره تربیعی بیك اوچیوز
یتمش ارشون التی پرمق ایدر انجق کوشه‌لری مدور اولمغله تربیعندن
برمقدار نقصان اولور صفه‌لرینه دیکیلان سرجه کوزی تعبیر اولنور
مرمر ستون اون ایکی عدد اولوب هربرینك اوزنلغی یدیشر ارشون

وچام چارشى قالكلينى يكرمى ايكيشر برمقدر وجمله‌سى يك جوهر
اولوب برغمه نام محلدن كلمشدر اگرچه ستون مذكورك تفصيل
احوالى اطنابله تطويله مؤدى اوله‌جغى بديهيدر لكن بعده زمان
اقتضا ايلدكده كيفيتى معلوم اولوب كل امر ليس فى قرطاس ضاع
مضمونى رونما اولمق ايچون رهوار قلم ايله افهامه جسارت وتحريردن
مجانبت اولنمادى جامع مرقوم هنوز صورتپذير اولمازدن مقدم
صفه‌لرينه ديكيله‌جك مرمر ستونلرى آيانه محلدن تدارك ايده‌رز
ديو جمله‌سى غوطه‌خور كرداب افكار وحين اقتضاده نه‌وجهله تحصيل
واحضار اولنمق انديشه‌سى اصحاب مأمورك درونلرنده فى نفس
الامر فكر عظيم واندوه جسيم اولوب حتى مشهور انام اولان استاد
كاردان مرحوم معمار سنان تاريخنده يازيلديغنه كوره سليمانيه جامعى
بناسنده مرمر ستونلرينك تداركنده ازيد بر مشقت صعوبت
چكيلوب انجامكار بر قاچنى محروسهٔ مصر اسكندريه‌سندن وماعداسنك
هر برينى بر ديار وبر محل بعيده‌دن تحصيل ونقلى ميسر اولمش
بوستونلر دخى برغمه قصبه‌سنده صاغ وسالم وبر خرابه كليسا ديوارنده
متروكاً قائم وكيمسه‌نه‌نك ضبطنده اولمديغنه ويوده‌سى عالم اولوب
بر مقتضاى بخت همايون جمله‌سى مرمر وسرچه كوزى يك جوهر
اولديغى خبر ويرلدكده تكرار تصحيح ايچون ادم كوندريلوب
كلدكدن صكره مخصوص جامع همايون قالفه كندريلوب ستونلرين
برينى اخراج وتصنيف ايلديكى تيمور تكرلكلو وتيمور بندلو وقوشاقامه‌لو
قزاق اوزرينه آلوب اوتوز بش چفت جاموس مانده‌لريله تلال
وجبالدن بش بچق ساعت مسافه اولان ساحل بحره بر طريق ايله
نزول وتسيير لكن ساحل بحر اولان محل شن وعماره اولمديغندن
كلان ستونلرى سفاينه تحميل ايچون متين وواسع اسكله وترسانه
وواسع اسكله وترسانه عامره‌ده اولديغى كبى بردار اغاجى انشا اولنمق

مقتضی اولدیغنی مسفور قلفه کلدکده تقریر وکیفیتنی تفهیم وانها
ایتمکله اقتضا ایدن کراسته‌نك بولنانی استانه‌دن وبولنمیانی ایجاب
ایدن بهاسیله اولطرفك داغلرندن قطع واحضار ولازمکلان مهمات
وعمله‌سنی بو طرفدن ارسال اولوب مذکور اسکله متین ومستحکم
داراغاجی انشا اولنوب طریق مذکور میشه‌زاروستونلرین تسییرینه
صعبکار اولدیغندن تسهیل تطهیری مقتضی اولمغین برغمه‌دن مشیت
اسب سوارایله بش‌بچق ساعتلك مسافهٔ‌بعیده اولان طریق خارخاشاك
احجاردن تمدیه ایچون‌قطع اشجار وصویتاغی‌وچامور وانهار اوزرینه
جسر احداث اولنمغله بر وجه مشروح تسهیل طریق اولدیغی اخبار
اولندقدن صکره تحمیل واستانه‌یه نقللریچون کیمی ترسانه‌دن قلیون
تعیین اولنمق کیمی اوج دیرکلی سفاین استیجار و هر بری مقتضای
عقلینی اختیار وانجام کار برینه قرار ویرلیوب زیرا قلیون تعیین
اولندیغی حالده اقلی ایکی اوج قلیونه محتاج ومیریه مصرکران اوج
دیرکلی سفاین اولمق لازم کلسه انجق ایکیشر ستونی متحمل‌ودرون
سفینه‌یه دخی ستونلر یطاغی ایچون مخصوص صندیقلر چاطیلوب
بو مصرفدن بشقه نول اجرتی سکزر کیسه اقچه مطلوبلری اولمشیکن
نهایت بش کیسه اقچه‌یه راضی اولملریله اقتضا ایدن مصرفندن ماعدا
اون ایکی ستون ایچون التی قطعه سفاین اوتوز کیسه اقچه‌یه استیجار
اولنمق لازم کلور ایدی‌هنوز اولمقدار سفینه ایسه استانه‌ده لنکرانداز
موجود لیمان اولمیوب بوصورتده اندیشه‌سی هر برینك درونده
جایکیرونه‌قالبه افراغ اولنه‌جغی لسانده تذکیر وبر فردك ذهننه
لایح وخاطرینه خطور ایتمدیکه دل قایقلری هروجهله اهون واسهل
اولدیغنی درویش افندی کمال‌فهم کیاست وغلبهٔ فطانتلرندن استدراك
و استخراج ایلدکلرنده نفس الامری ملاحظه ایدنلرك جمله‌سی
افندیٔ مومی‌الیهك قریحهٔ پرمنیحه‌لرندن تعقل وتذهن ایلدکلری

دل قايقلرى هرحالده سرمند وخفيف الحركت اولديغنه تفطن ودرك
تداركنه تحسين وسهولتنه تيقن ايتملريله ماهوالحق دخى تخمين اولنان
برر ستوندن اون ايكى قايغه ويريله جك ادنانول اجرتى وكرك مصرفى
يالكز برقلون دكل اوج دركلى سفينه نك دخى برينه معادل وبرينك
مصرفنه مقابل اولامغله افندى مومى اليه هرخصوصده مطلقا بومادهده
تفكر ورزانت رأى تدبيرلرى حسن بى نظير هم موافق تقدير
اولوب بى تعب تكلفه ختام پذير اولديغى بديهيدن نقل اولنه جق
ستونلرن هر برى يجه يوز قنطاردن متجاوز اولوب بومقوله خدمت
جرانقلك عهده سندن كلمك ترسانهٔ عامره رئيسلرينك مأموريتنه
منوط اولمغين استدعا اولندقده ايچلرندن تفنن تامى ومهارت كامله سى
اولان محمد رئيس انتخاب وبا فرمان عالى تعيين اولنوب اقتضا ايدن
آلات متنوعه وچفته دللى طوج مقره وسائر مهماتى لازؤنى كوروب
قالديكى بو بهانه ايله اولطرفده رعايا وبرايا وكرك اهل بلدهدن
فردواحد رنجيده وطوتيلان رنجبران وقوشيلان حيوانات ايچون
آينده وروندهيه تعجيز ورميده اولنميوب بلكه احتمال وصيانت
ومدت اقامته ويريله جك احارات ولازم كلان مهمات باخصوص
مصارف ماكولات من كل الوجوه بنا طرفندن رؤيت واصحابنه رد
حقوقيت ورضاى همايون اوزره اجراى مراسم عدالت ايچون درويش
افندى طرف شريفلرندن احمد اغا نام بر سقاللى اغا ويانته اموردیده
بش التى نفر چوقدار تعيين وبرى برلرينه نظارت ومظاهرت ايدرك
امور مرقومه نك تمشيت ختامنه سعى بليغ دقت اولنوب ميانهده
منافرت وخلاف مرضيه حركت ايلاملريچون تنبيه مؤكد وحتى
محلنده كمسنه يه بار محنت وبولنماز ايسه ضرورت چكلمه مك ايچون
بريدك روغن‌سادهٔ وبر قزوى ارزمصرى وبوكا قياس اجناس
ذخائرى اتمام واثناى طريقده استراحت ودروننده بيتوتت ايچون

متعدد چارقه وخيام وبريلمكله والحاصل جمله مايحتاج اليه اولدقلرى
مالزمه‌يى بى قصور تكميلدن صكره مجموعى دل قايقلرينه سوار
ومتوكلاً على الستار بادبان كشاى عزيمت ايتديرلمشدر بمنه تعالى لدى
الوصول شرفريز صدور ايدن امر عاليشان منطوقنجه بر غمه
ويوده‌سى الحاج محمد اغا مباشرتى وبو طرفدن تعيين اولنان احمد
اغامعرفتى وچوقداران مرقومان مأموريتلريله رنجبران استيجار وجاموس
مانده‌لرى تهيئ احضار ومقدما آماده اولنان تيمورتكرلك وتيموربنده
وقوشاقلمه‌لو قزاقلر اوزرينه ستونلرى تحميل ايتديريلوب بش التيوز نفردن
متجاوز قزاق كشان عربه جيان وعمله ايله رنجبران جمعيتى وجمله مأموران
مباشرتيله ساعت بساعت تسيير تأنى وصوت هاى هوى مسرة ايله
بش بچق ساعتلك مسافه با عون عنايت بارى ويمن همم حضرت
جهاندارى ستونلرى سالماً نزول وتسييرى ميسر اولدقده هر عددى
برقايغه وضع وتحميل وبعدالتكميل طوتيلان عمله ورنجبران وقوشلان
دواب حيواناتك اجرت يوميه وثمن معروفه‌لرى وسائر اقتضا ايدن
انعام بخشيشلرى بر موجب امر وتوصيه ادا وتسليم ومجموعى بروجه
استحلال ارضا اولنوب اهل بلده حمدوتشكر ايده‌رك وطنلرينه عودت
وبو طرفدن كيدنلر اتمام مأموريت ايله آستانه‌يه رجعت سفاين دخى
مساعد ايام هوا ايله بادبان كشاى عزيمت ايدوب مفارقتلرينك دردنجى
بشنجى كونى بربرينى متعاقباً مصحوباً بالسلامه يالى كوشكى اوكنه
لنكر انداز وصلت ميسر اوليغنى تبشير ايلدكلرنده درعقب درويش
افندى وترسانهٔ آمره‌دن ليمان رئيسى وكتخدا پاشا وترسانه رئيسلرى
ميرى اسارا ايله يالى كوشكنه كلوب پادشاه داور لطف پرداز بنده‌نواز
حضرتلرى يالى قصر عاليلرنده ايكن نظر مرحمت مأثرلرندن ستونلرى
فن يسير ايله اخراج ايلدكلرنده شهريار كاركاه وكرامت دستكاه حضرتلرى
كمال فرح ونشاطلرندن كلان ترسانه رئيسلرينه يد مؤيدلريله جيب

همايونلرندن عطيهٔ وافره احسانيله جمله‌سنى حصهٔ مند وايه‌دار عاطفت
بيورديلرستون مذكورين حديقهٔ خاصه‌يه نقل و بر قاچ كون مروروندن
صكره ترسانه‌دن مخصوص قزاقلر كوتوروولوب ينه كالاول ترسانه
طاقمى واستانه‌نك حمال باشيسى واسكه كتخدالرى بالجمله حمالان
نفراتيله ستونلرى حديقهٔ خاصه‌دن اخذ وطريق جاده‌دن هر برينى
برر كونده جامع همايون بناسنه نقل و ختام خدمته دكين ومقدم
ومؤخر جمله موجود اولانلره واوته‌دن كلنلره وسفاين رؤساسنه
وطائفه‌سنه نول سفينه‌لرى و هركسك اجارات يوميه‌لرى بلا قصور
ويرلديكندن بشقه هر برينه وراده فراده على حد مراتبهم انعامات
واراملرى يدلرينه تسليم ومجموعى مأمولاتلرندن صد افزون مكرم
اولوب بوندن ماعدا برغمه ويوده‌سى الحاج محمد اغا ستونلرين نقلى
خدمتنده اوقدرجه بولنمق حسبيله عواطف عليهٔ ملوكانه‌دن رتبهٔ
والاى سر بوابين دركاه معلايه پانهاده اونديغندن بشقه اوته‌دن برو
سنين موفوره دين دولت عليه خدمتنده امكدار ومظهر عنايت اولمغه
سزاوار ايكن عزاز انضمام همت ايله قپوجى باشى اولنلرين مجموعى
يوميه‌لرينى كندولرى محلولدن تدارك ونائل نان پاره اوله كلدكلرى
مشهود عالميانه‌در مومى اليه ايسه كمال رأفت ملوكانه وغلبهٔ مزيد عنايت
خسروانه‌دن يومى يوز اللى آقچه قپوجى باشيلق وظيفه‌سى با خط
همايون توجيه و عنايت بيوريلوب مدت مديده‌دن برو حسرتياب
اولديغى رتبهٔ عاليه‌يه ادنا بهانه‌ايله نائل مرام ومجانا چراغ تام ومسئوليله
شادكام اولوب متمتع شوق شادى ومغتنم نعم بر مرادى اولمشدر
حتى رؤس همايونى دارالسعاده اغاسى طرفندن كتورن تبرداره
درويش افندى كندى كيسه‌سندن ايكيوز اللى غروش اكرام ايدوب
بوندن صكره ينه مومى اليه الحاج محمد اغانى مجرد صيانةً وحمايةً
قپو طرفندن ياخود اغا طرفندن ادم كيدوب اقچه‌دن چيقارمسون

ديو رؤس همايونى جامع شريفك بنا كاتبى اولوب اشبو جريده‌نك
محررى اولان احمد افندى قوللريله كنديسنه كوندردكلرندن ساده‌جه
يالكز بر تشكر نامه‌سيله مرقومى افندى حضرتلرينه عودت واون
اوچ كون ظرفنده كيدوب كلوب كماكان خدمت كتابتنده ايلمشدر
كذالك ستونلر نقليچون ترسانه‌دن مأمور اولان محمد رئيس دخى
هر وجهله رياسته لايق وطريقنده امتياز اولمقله شايان مستحق اولمغين
ليمان رئيسلكى عنايت واحسان بيوريلوب اول دخى طريقنده بهره‌ياب
اولمغله اليوم دعاى عمر ودولت جهاندار يه مواظبت ايله رفعتنده
قيام وبالادن بروشرح وتصريح اولنان مواد ستونك ماجراى احوالى
بومحلده اختتام وتفصيلى بروجه مرام منتهى كلام اولمغين بوندن اقدم
جامع شريف وصفى سازدوان حوليسى تعريفنه كلدكده ضبط عنان
خامه اولنوب ينه شروع اولنمق اوزره رهن تأخير اولنمشدى
تمه‌سندن اولان منارتين قپوسنك التاشيكنده تاكلاه عالمنه وارنجه
اوزون يعنى تمام يتمش بش بچق زراع اولوب دور جسمى اوچ بچق
زراع التى پارمقدر تشريف همايون وقوعنده اشاغى حولى قپوسندن
فوقانى بنك طاشنه وارنجه اولان طريقك طولى ٣٥ آرشون عرضى
اون بش آرشون اولوب وينه بنك طاشندن محفل همايونه كيريله‌جك قپويه
وارنجه طولى اوتوز ارشون وعرضى سكز ارشون كه جمعاً تربيعى ايكيوز
قرق زراع ايدر وبومحلده عرضاً يدى ارشون وطولاً اون ارشون
مصنع كار ومطبوع حسن الانظار بر باب ابدست اوطهٔ همايونى
اولوب و اوطه قپوسى قربنده عرضاً طقوز وطولاً اون بش
ارشون بر صفه وبر صفه اتصالنده دارالسعاده اغالرينه مخصوص بر
اوطه وركاب اغالرينك طولانى قوغوشى وينه بر اوطه وبشقه ايكى
ممشى وبودائرهٔ همايونك تحتنده علوفه سركيسى ايجون متولى اوطه‌سى
وبشقه خدمه اوطه‌سى وميدان كنيف والحاصل جامع شريف

والامنيفك مساحه‌سی وهيئت جاموسی بو محله کلنجه منوال مشروح
اوزره اولوب قالديکه صرف اولنان مهمات مخصوصه وکيفيت
معموله ايله وجه‌رابطه وطريق استحکامی بروجه اختصار بويله‌درکه
جامعك موضع اساس تابالای قبه‌يه وارنجه طقوز محلده بنانی قوشاقلمه
ايچون چيته‌لمه تيمور جوه‌طه‌لر دائراً مادار وضع اولنمغله بند وربط
اولنمشدر ابتدا تملدن يوقارو واياقلر سچيلوب وکمرلری دوراولنان
صو خزينه‌لرينك اوزرلرينه برباشندن برباشنه باغلتمه ايچون ايکنجی
اوتوز اوچ عدد طوپلی تيمور پنجره‌لرينك کمرلری اوزرلرينه اوچنجی
محفللر وطبقانده واقع مرمر ديرکلرينك اوزرلرينه وکرك بری بربرندن
باغلمه‌لرينه دردنجی کبيريای کمرلرينك اوزنکی طبانانه بشنجی قالقانده
واقع جام طبانلری اوزرينه التنجی جام پنجره‌لرينك اوست کمرلرينه
يدنجی قبه‌نك اوزنکی دورينه سکزنجی قبه‌ده اولان ديوار جاملرينك
اوست کمرلرينه طقوزنجی قبه دور اولندقده قوشاقلمه ايچون
طوغله‌نك ميان دورينه بوذکر اولنان طقوز مواضعه مذکور
جيوه‌طه چفتلمه‌سی بنانك بر اوجندن بر اوجونه وارنجه دائراً
مادار قوشاقلنوب بتون بنا کويياجسم واحد منزله‌سنده وربط
استحکام اولنمشدر وقونيلان جوه‌طه‌نك هر برينك اوزونلغی محلنه
کوره درت ارشوندن اون درت ارشونه دکين اوزون اولوب جسماً
قالکلينی باليق صيرطی تعيين اولنمغله طوله قياس هيئت جسمی دخی
اهلنه معلومدر بونلر بر کمردن بر کمره ياخود بر ستوندن برستونه
مربوط اولوب وبونك اکثری وزياده جسيم اولانی درون ديوار
وجوف بناده مستور اولمغله انجق بعضيلری ظاهرده اولمغين ارائت
اولنندن دخی قصورلرينك طولا وکرك جسمی معلوم اولور وبنانی
کرکی کبی بندوربط ايدن مجرد جوه‌طه ايله تيمور کناد وظوه‌ته‌در
مذکور جوه‌طه‌لر بروجه تعريف کمردن کمره وکوشه‌دن کوشه‌يه

وضع اولندقجه قانجه اکریسی کبی اولان باشلری بری برندن
تفریق اولنیوب وبری برینی صالیویرممك ایچون جوه‌طه باشلرینك
جمع اولدیغی محللرده سمید تعبیر اولنور بیوك وجسیم تیمور خلقه
قونیلوب جوه‌طه درون خلقه‌ده مربوط ومستحکم اولمق ایچون
هر بر سمیده بروجه تخمین قرقدن یتمش سکسان وقیه‌یه دکین
قورشون اصاغه اولنوب وتمللر ریختیم اولنه‌رق بر یوزینه چقمغه
درت ارشون قاله کوپریلیك اودطاشی فرشنه شروع اولنوب ذروهٔ
بالایه چقدیغی مقدما تحریر اولنمشیدی محل مرقومدن طاش فرش
اوله‌رق بر یوزینه چقوب دائراً مادار ایکی ارشون قالکلیغی اولان
دیوارلر وبونجه دور اولنان کمرلر مرمر اولسون کمرك کوفه‌کی
کرك اودطاشی تاقبه‌یه صعود ایدنجه قونیلان احجار متنوعه‌نك هر
بر قطعه‌سنه اقتضاسنه کوره هر بر طاشه اوچ بعضی سنه درت بعضی
طاشه بش حاصلی اوجدن اشاغی قودقلری یوقدر تیمور کنار وضع
اولنوب طاش طاشه ربط اولنور وهر بر کنادین وزنی بش التی
وقیه‌دن بر بچق اوقیه دکین اولوب بونك دخی استحکامی ایچون
هر بر کناده اون ایکی اوقه‌دن درت وقیه‌یه دکین قورشون دوکیلور
بوندن بشقه ظوه‌نه تعبیر اولنور قالنجه بر چوی تیموری واردر بر
عددی بروقیه دخی اکسك دخی زیاده‌جه اولور بودخی مجموعی
احجارین یاصیلیغنه خصوصا جمله کمرلرین هر بر دور طاشنه برقاچ
محللدن قونیلوب استیفا مرتبه دلیکنه قورشون اقدیلور اکرچه
بوکیفیت توصیف جامع شریفك بناسی حقنده تصریح وبیان اولنوب
لکن یالکز بوکا مخصوص و انجق جامع بناسنه مختص اولمیوب
عمارت ومدرسه وکتبخانه وخدمهٔ وقف اوطه‌لری وسبیلخانه
وچشمه وغیره مجموعی بو تقویت احکامنه داخل اولمغله انجق جامع
شریف ابنیهٔ عظیمه وامور جسیمه اولمغین افهام ایچون بوندن بحث

اولنوب بيان واجمالاً شرح عيان اولنمشدر پادشاه كريم الوجود مغفورله سلطان محمود خان حضرتلرى اكثر قيش كونلرنده بنايى ارائت قصديله جامع شريف ممرندن سراى معموره‌يه حط رحال عز واجلال بيوردقجه كاه بكاه شادروان قپوسندن كيروب جامع شريفك درون بيرون وزير بالاسنه اطارهٔ نكاه تماشا بيوردقدن صكره صريقجيلر جانبندن اولان حولى قپوسندن چقوب صوب والاى ملوكانه‌لرينه عطف عنان پرميمنت بيوررلر ايدى جامع شريف بناسى تخميناً قنديل طبقه‌سى منزلنه صعود ايتدكده بركون مخصوص كيدوب بناده اكلنورم ديو ارادهٔ عليهٔ همايونلرى اولمغين مبايعه اولنان منازلدن محمود پاشانك جورجيلر قپوسنه كيده‌جك طريق عام اوزرنده واقع بنايه ناظر بر خانه تخصيص و تعمير اولنوب نظام ويرلدكدن صكره بيك يوز التمش سنه‌سى ماه كونى تاريخنده دائرهٔ همايونك بر معتاد قديم بنش طاقمى ايله باشوكت واجلال وقت ضحى‌ده تشريف ووقت عصره دكين تأخير وتوقيف ونظارت عليهٔ كيميا اثرلريله جمله‌يه مسرت بخش ايلدكدن صكره حركت بركتلرنده عنايت ملوكانه‌لرندن درويش افندى حضرتلرينه مخصوص اختراعلرى اولان زرمسكوك كبيردن يكرمى عدد التون وبنا امينى على اغايه دخى بش عدد التون عنايت و احسان وعملهٔ ابنيه وخدمهٔ سائره ايچون دخى بش بيك غروش عطيهٔ فراوان احسان همايون بيورلمغله خدمت بناده اولنلرين مجموعنه سركى دوشنوب بر موجب دفتر على حدهم توزيع واقتسام اولندقده دعوات خيرى پيوستهٔ كنكرهٔ اسمان ايلديلر يوم مرقومك فرداسى صدر اعظم مشير افخم ديواندار محمد پاشا حضرتلرى دخى كذلك بنش طاقميله تشريف ايدوب خانهٔ مذكورك طرف آخرنده بين الصلاتينه دكين قعود ونزول وحين حركت قفولده كرم اصفانه‌لرندن اوچ بيك غروش احسان خديويلرى اولمغله مبلغ مزبور

دخی برموجب اسلوب عادی سرکی اولوب باسرهم توزیع اولندقده جمله‌سی شادی وحصه مندکرم وافی اولوب مظهر مغانم برونوال اولدیلر پادشاه خجسته خصال حضرتلری تشریف بیوردقلری یوم مزبورده بنا اولنه‌جق عمارت عامره ومدرسهٔ لطیفك رأی رزین اصابت آرالری اوزره محللرینی تصحیح وانشاسنی امروفرمان بیورملریله سوق ما کیانك طریق عام حذاسیله مصمم مدرسه‌نك اکسه دیواردن ینه طریق جاده‌یه واندن حالا موجود جبه‌جیلر قوللوغنه قرشو جامعك حولی قپوسنه کلنجه بر ایکی محله وظرفنده واقع بیوت وطریق عام اوزرنده طرفین بالجمله دکاکین وخرسانجی کارخانه‌سی وارازل اسافل مملو کبیر بر بکارلر خانی وینه نکبات اشخاص آتش زبان ایله مشحون قبله‌لی زاده خانی اسلوب سابق اوزره کشف ومساحه ومعرفت شرعیله فیأت معروفه اوزره کماکان اصحابنك حسن رضا وطیب خاطرلریله مبایعه وهدم اولنوب اراضی عمارت ومدرسه انشا اولندقده الی ماشاالله تعالی دوام بقاسیله بونجه خدمهٔ وقف فقراسی وطلبهٔ علوم دعاجی‌سی عمارت مأکلخانه‌سنده ومسکنلرنده سفرهٔ سماط انعام صاحب الخیرات شوکتلو کرامتلو شهنشاه معظم افندمز حضرتلرینك نعم مبذولهٔ وقفیه‌لرندن روزمره تغذی مواثدایلدکجه نه‌مرتبه مظهر خیر جزیل دارین اولور ایسه مذکور بکارلر خانی وقبله‌لی زاده خانی آلینوب دروننده هر تراکم زخام اقامه ایدن نکبات واشخاص برنهاددن تطهیر وتخلیه اولندیغی بلکه رأسا بشقه بر اوقاف عظیم احداث واحیا اولنمق مرتبه‌سنده مساوات خیر اولدیغی اظهر من الشمسدر زیرا بکارلر خاننده اشخاص مختلفه وقبله‌لی زاده خاننده اسیرجی نامنده بر الای سفهاء بدنهاد اولوب اسارا کتورمك بهانه‌سیله کیجه وکوندزلرده اوطه‌لرنده وبیکه‌لرنده فحش قبحیات مستزاد ویوماً فیوماً نائرهٔ شقاوتلری اشتداد

بولوب اطراف حوالیسنده‌د مسازناله وآه ایدن اهل عرض‌وحدین
ضابطانی ایقاظ ایلدکجه اکثری اسیرجی اولدقلرندن اوطه‌لریمزده
اولان غلمان وجواری‌اسیرمزدر دیو عذرستر ایرادیله ضابطان دخی
مدافعه‌ده معذووعاجز اولمشلر ایدی بو طریق ایله اولمقوله اراذل
مردود واسافل ملعنت نمودمسکنلرندن اخراج وطرد نابود اولملریله
فضاحتلرندن وکرك آتش خوفندن بستر راحتده غنوده اولان امت
محمدك شبا نروز دعای خیرلری پیوستهٔ آسمان اولوب برجامع شریف
خیریه‌سی قدر جریدهٔ اعمال حسنات شهریار مرحمت‌شعار حضرتلرینه
آن بآن اجور وفیرثبت ایتمکله ملائك کرام حضرتلرینك اشتغالده
اولدقلری ظاهر ونمایاندر بالاده ذکر اولندیغی اوزره مبایعه اولنان
بالکلیه املاك هدم وتخلیه اولنوب بیك یوز التمش سنه‌سی
ماه کونی تاریخنده دعا وثنا اولنه‌رق قربانلر ذبح اولنوب
برمبارك ساعتده عمارت عامره ایله مدرسه منیفه‌نك اساس حفرینه
مبادرت اولنوب مدت یسیرده عرضاً یکرمی برذراع وطولاً بربچق
ذراع‌که تربیعی سکز یوز یتمش بر بچق ارشون ایدر عمارت عامره
ومأکلخانه وفضله‌فرونلری وعمارت‌قپوسی داخلنده عمارت کتخداسی
وفدله کاتبی افندی ایچون اوطه‌لر بنا اولنمشدر وینه قرب اتصالنده
عرضاً اوتوز التی ذراع وطولاً دخی اوتوز التی ذراع‌که تربیعی
بیك ایکیوز طقسان التی ارشون ایدر اون ایکی باب طلبهٔ علوم
اوطه‌سیله بر درسخانه ومیدان اورته‌سنه سنك مرمردن یکپاره
ابدست ایچون سکزلوله‌لی واسع برکبیر طاش تکنه وبشقه دائره‌ده
اوج عدد ممشی وینه مفرز محلده جامشویخانه‌یی محتوی جامه چارشی
برمدرسهٔ والابنا اولنوب جبه‌جیلر قوللوغی قرشوسنده واقع جامعك
حولی قپوسی حذاسنده اوطه‌لرین قپولری جامع حولیسنه مفتوح
اولمق اوزره قیمان و مؤذنان اوطه‌لرین قپولری وکلدکجه امام

افندیلر ساکن اولمق ایچون واسع ومطبوع روشن اوطه‌لر انشا؛
جامعك حولی قپوسی اوزرنده بشقه قپولی موقت اخذی ایچون
طولانی بر اوطهٔ زیبابنا اولوب و بونلردن ماعدا صرجیلر جانبنه
اولان حولی قپوسی طشره‌سنده برطرفندن سبیلخانهٔ معلاوبرطرفدن
دخی چشمهٔ والا ومحمود پاشا جامعنك چورکجی قپوسنه ناظر کوشه
باشنده اولوب جامع شریفك حولیسی درونده استعمال واستفادهٔ
علوم اولنور بر بی نظیر کتبخانهٔ بی همتا انشا وانواع کتب نفیسه
ایله زمرهٔ طالبینی احیا وینه جامعك حولیسی اورته‌سنده ذیری
چارلوله‌لی وبالاسی فسقیه نووادی مصنع کارونادیده بر چشمه سار
احداث وینه جبه‌جیلر قوللوغنه قرشو بر مختصری صغیر چشمه
ایله عطشانی اسقا وبوصورت ایله ختام تمامیسر شد جامع شریف
نوطرز وعمارت ومدرسهٔ نظیف تملرندن تخمیناً درت بش ماصوره
ماءطهور برقاچ محلدن تفجر ومخلوط اولمق حسبیله شربه صالح الذ
التام اولمدیغندن کورکجیلرین اشاغی باشنده یوکسك بقال دکانی
تحتنده ایکی طاش تکنه‌لو برچشمه یاپیلوب اوچ عدد لوله‌دن صالمه
جاری اولان ماء حیات حوایج نوع بنی ادمدن غیری مرور وعبور
ایدن حیوانات سقا اولنمغله باعث تذکیر خیر کثیر اولدیغی بدیداردر
بتوفیق‌الله وطلباً لمرضاة‌الله‌تعالی بنا اولنان جامع وعمارت ومدرسه
وسبیلخانه وبرقاچ چشمه بونجه خیرات عظیمه اولنوب بوقدر دائرهٔ
وسیعه‌یی محیط واداره ایدر قدر استیفا صویك تدارك وحصول پذیر
اولمسی جمله‌دن اهم واقدم بلکه وجوب مرتبه‌سی لابد والزم‌اولمغین
بوخصوصك عهده‌سندن کلور ایسه انجق اول کلور دیو مرجع
ارباب صفت ونامدار میدان مهارت اولان حالا خاصه صو ناظری
علی اغا هر اشنده صدیق مقال وهرحالده کاردان ستوده فعال‌اولوب
فن آبده خبیر وهر وجهله مالك حسن تدبیر اولمغله قدر استیفا

مقتضی اولان صویك وجود پذیر اولمسی مومی الیهك كردن سعی
همتنه تعلیق وبهر حال حصوله كتورمسی دست اقتدارینه تحمیل
وترفیع اولنوب لكن بشرط آنكه تدارك ایده‌جكی صویك كمسنه‌یه
رخنه‌سی واخذ اجراسنده بر وجهله ضرر تطرقی اولمیوب مسلم
جاری اولمق اوزره مطلوب اولدیغی كندوسنه تأكید وتفهیم توصیه
اولنمغله مومی الیه دخی كندینك بونجه ایام باخصوص بوندن اسبق
حاقه‌لو صو یوللرینك خدمتنده كارازموده حركت واستقامتی مشهود
شهریار انام وخاص وعام اولمقدن ناشی بالای دوش استحقاقنه
خلعت الباس اولنوب خاصه نظارتی احسان وچراغ تام اولنمق
حسبیله بندهٔ استان اختصاصی اولدیغی بوبابده دخی اظهار واعلان
ایچون تكرار دامن غیرتی میان حمیته بند ایدوب بش التی ای قدر
كمال تتبع وتفحص وامید ایتدكلری محللری دایر وسایر اوله‌رق
حالا املاك همایوندن اولوب وجهاً من الوجوه فردواحدك مدخلی
واجانبدن كمسنه‌نك ذره وشمه علاقه‌سی اولمیان لنزوز قریه‌سی
قربنده واقع فرهاد پاشا چفتلكی دیمكله عریف چفتلكك منبعندن
تفجر ایدن صویك ضرور قدر استیفاسنه وكمیت مقدارینه قلوب
اطمینان ودور انقلاب زمان ایله ضرورت طاری اولمقدن مامون
وسالم ایچون صولرین كمال وقت قلتی اولان اغستوس اواسطنده
وزن عیار اولندقده تاماً وكاملاً اون بش ماصوره ابتاب لطافت
نصاب موجود وجاری اولدیغی لدی الجمهور معاینه ومشاهده اولندیغندن
بشقه یوللرده دخی حفر اولنان ابارلغومدن عنایت باری ایله صو
ظهور ایده‌جكی مأمول اولمغین اقتضا ایدن مهمات مالزمه وخیام
ومتعدده وبر مطبخ جركه‌سی تی وآماده ویدی سكز متبصر
معتمدان وبرنفر حصكی وبرقاج خربه‌جیان ویدی سكز قطاراستران
وخدمتده اولنلره رویت وایشلرینه مسارعت ایچون بر سقاللی ادم

ومحرر کاتب تعیین وتخصیص وبالاده اوصافی شرح اولندیغی اوزره
اجرای حق وصداقتده جسور وهر مامور اولدیغی اشلرده مقدم
وغیور اولان ناظر مومیالیه جمله‌نك اوزرینه امانت ونظارت
ایدوب وسائرلری باسرهم مومیالیهك رضا جوی هواداری اولمق
اوزره هربرینه تأکید وخصوصلك کلیسی بر داشتهٔ دوش ودیعتی
اولدقدن صکره نوره‌یم سنی واجبهٔ غیرت حمیت مقتضاسی اوزره
نه‌وجهله سعی واهتمام ایدرسین وبو بیك یوز التمش التی سنه‌سی ماه
جماذی اولینك اون دردنجی ثنین کونی ساعت ایمنده بدء وصو
یولجیلر کتخداسی وبلوکباشیلر وصویولجی اوسته‌لری ولغمجی
ارنابودلری ورنجبران نفرانی وجمله مباشرتیله صوبی منبعندن اخذ
وحفر اباره مبادرت اولنوب ادرنه قپوسنده حصاریجه‌یه کلنجه حفر
لغوم وقنوات مخصوصه‌سندن بشقه تعیین اولنان مسه وبر نفرذمی
طاشجی معرفتلریله اعمال اولنمق اوزره یوز نفردن متجاوز سنك
تراشان اوسته‌لری حسب‌الاقتضا اوچ محلده کوفه‌کی طاشدن یکپاره
صوم مصنع کار وآخر محلده مثلی نادره صو ترازولری انشاوینه
حصاریجه‌دن درون استانبولده محلات عدیده‌یه‌دخی وصف اولندیغی
اوزره التی عدد صو ترازولریکه بری قرهکمرکده وبری سلطان محمد
خان جامع شریفنك دوه‌خانی طرفنده اولان حولی قپوسنك نردبان
ایاغی دیبنده بری دخی قزطاشی حمامنك اوته‌طرفنده واقع دولکر
اوغلی جامعی قربنده بری دخی الت سراج خانه قوللوغنك درت
یول اغزنده بری دخی عجم اوغلانی میدانینك درت یول میاننده
بری دخی صرجیلر ایچنده بو ذکر اولنان محللرده التی عدد کوفه‌کی
طاشدن کارگیر صوم بی مثل صو ترازولری انشا اولنوب مذکور
ترازولرین البتده ابناسی مقتضی اولدیغنه کوره ادنا بهانه وسهل
تکلیف ایله بلکه لاشی مقوله‌سندن عد اولنمق ایله مطلوب اولنان

محلار مجاناضبط وابنا اولنمق ممکن ایکن چونکه بو وقته کلنجه خیرات علیه یه متعلق کرك اجارات و کرك مهمات و کرك سائر معاملاتده کائنامن کائن فردواحدك مثقال ذره حیات دنیاده دکل یوم جزاده دخی ادعا وطلبکار اوله جق ماده لری اولمدیغندن بونده دخی استحلالی اولوب طرف خیراتده کمسنه نك علاقه سی اولمسون ایچون هر محلده اقتضاسنه کوره وقف عرصه ایسه متولیسی بولنوب بدل فراغ مبلغ وافیه ایله ارضا ویا تمسك تملیك اکر وقف اولمیوب برینك ضبط وتصرفنده ایسه انی دخی صاحبندن طیب خاطر وممنونیت ایله اشترا اولنوب منوال محرر اوزره ترازولر صورت داده صدفجیلرده عتیق علی پاشا جامعنك نردبان ایاغی دینده مقدما صو کلمزدن اول مخصوص برخان کبیر عرصه سی اشترا وعریض عمیق واسع صو خزینه سی بنا اولنوب تهی اولنمشیدی قنوات مخصوصه ایله صو کلوب خزینهٔ مرقومه جریان ایتدیرلدکدنصکره خزینه دن دخی بر موجب تقسیم کیده جك یوللری حفر وکارکیر یاپیلوب قورشون بوریلری فرش وبعد الاتمام جامع شریف ابدستخانه لرینه وسبیله ومدرسه وعمارت و اوچ عدد چشمه لر ایله سائر اقتضا ایدن محللره تفریق وتقسیماً اجرا ایتدیرلمشدر احوالی ذکر وتفصیل اولنان ماء مرقوم مادهٔ جسیم ورأسا اخذ واجرا ایتدیرلمکله مصارف کلی اولوب خیرات جلیله نك دوام واستمرار نظامی وعامهٔ ناسك باعث حیات ودفع عطاشی انجق اجرا ایتدیریلان صودست تطاولدن مصون ودخل تعدیاتدن سالم اولمغه محتاج اولمغین هر نه قدر سعی تام وبقای اجراسنه دقت واهتمام اولنسه احتما وصیانتنه مراعات ایدنلر نائل خیر کثیر دنیوی ومظهر جزیل اخروی اولندیغندن اغستوس اواسطنده موازنه وعیار اولندقده اون بش ماصوره ماءلذیذك موجود جاری اولدیغی مقدم معروض رکاب مستطاب اولندیغندن بشقه صویك

ختام مجراسنده جامع همایون حوالیسنده عاریةً احداث اولنان حوض
اوزرینه مرمر تکنه قونیلوب وضع اولنان لوله‌لردن اول‌مقدار
بلکه زیاده جاری اولدیغی تشریف بیورلمغله محلنده دخی منظور
ملوکانه اولوب رأی‌العین مشاهدهٔ جهانبانی بیورلمشیدی لکن بوآب
ناب ماننده سکر لطافت نصاب خاصةً ماخوذ وراساً سالماً مجرا اولوب
الی ماشاالله‌تعالی جاری اولدقجه لغونه وکرك طرق مخصوصه‌سنه
آخردن وجهاً من‌الوجوه واجانبدن سبباً من الاسباب نه‌صو ادخال
ونه بر طریقیله افراز اولوب منبعندن تا محل مصروفه‌سنه کلنجه‌راساً
ومحفوظ سالماً اجرا اولنمق باخط همایون دستور العمل اولدیغندن
عهود شروطی مصون وبعد زمانٍ قلیل قالدن مأمون اولمق ایچون
اعلم علماءالکرام ومفتشان ذوی الاحترام ورجال حرمین الشریفین
وبعض خواجکان دیوان مقسم محلنده باجمعهم موجود اولوب جمله‌نك
رأی‌العین منظور ومشهودی اولدقده لدی‌الشرع ثبوت وقیودی
مربوط اولمسی امرهمایون اولمغین بناءً علی ذلك حالاصدر اناطولی
فضیلتلو ولی‌الدین افندی حضرتلری وخاصلر قاضیسی سماحتلوافندی
ومحکمه باش کاتبی محمد افندی وشیخ‌الاسلام وصدراعظم وحرمین
الشریفین وبوستانیان مفتشی افندیلر وکاتبان افندیلر حضراتی
وامدجی قرنداشی یوسف افندی حضرتلری وسابقا اغا کتابتندن
منفصل دیوان خواجکانندن عثمان افندی وعبدالله افندی‌وطوپخانه‌لی
محمد افندی وغیره وحرمین اوقافی متولیلری واوقاف سلاطین
کاتبلری وروزنامجیلری وحرمین قلمی خلفاسی وکیسه‌داری‌وحرمین
مقاطعه‌جیسی افندی وخاصه صو ناظری اغا وصویولجیلر کتخداسی
و اوقاف سلاطین بلوکباشیلری وصویولجی اوسته‌لری و اولحوالیده
اولان حدایق خاصه اوسته‌لری وبلوکباشیلری جم غفیر وجمع کثیر
جمعیتندن ماعدابنا اولنان نورعثمانی جامع شریفنك جوانب اربعه‌سنده

دكان وتيزكاه اصحابی اولان بالجمله صنوف صنايع واهل حرفتدن
يوز اللیدن متجاوز صريقجی ودلبندجی وسراج وموبتاب وعطار
ومناو وسائر معلوم ومجهول توابع ولواحق ايله بيكدن متجاوز
اولوب مذكور فرهاد پاشا چفتلكی جوارنده بر قاچ محلده قوريلان
خيام متعددهدن بشقه افنديلر حضراتی ايچون اون ايكی خزينهلو
خيمهٔ كبيرده ضبط زمان وجلوهكاه خيام اولندقدن صكره درويش
افندی طرفلرندن عموم ايچون ترتيب اولنان پلاووزردده ايله اصول
اربعه اولان طعام وخصوص ايچون تهی اولنان اطعمهٔ نفيسه
بعدالتناول جمهور جماعت ايله نهضت قيام وصويك منبعندن تا ادرنه
قپوسنه قريب محله كلنجه مقسم بهمقسم علی الانفراد ارائت ونظارت
وهر بر مقسمك اوزرينه نزول ودروننه دخول اولنوب موجود
صويونی ثبت وقيد ايدرك اجمال اولندن صكره مقدما ركاب كامیابه
عرض و اعلام اولنان صودن متزايد فرهاد پاشادن لغم كبيره كلنجه
قاتمهلردن سكز ماصوده ماءلذيذ دخی حاصل اولوب اصلنه ضم
و الحاق ايله مجموعی يكرمی اوچ ماصوده ماء لطيف مجتمع اولديغی
وايام صيف شدت ووقت قلتده بوندن اشاغی نقصان اولميهجغی لدی
الشرع وعندالجمهور ظاهر وجمله مواجههسنده باهر ومبين اولدقدن
صكره مجموعنك رأی نظارت واشهاد ارائتلری موجبنجه خاصلر
ناظری افنديك عرض واعلامنه مفتش افنديلر حضراتی امضا ايدوب
ممهور وممضی اعلام تكرار منظور همايون اولدقدنصكره حين اقتضاده
ابراز واحتجاج ايچون حرمين الشريفين قلمی قيوداتی جرايدنده
نكاشتهٔ سجل صك وقيد ايله رسيدهٔ حسن ختام وصويك كيفيت
خلاصهسی بو محلده منتهیٔ كلام اولمشدر بومادهنك حرمينه ثبت
وقيد اولنديغی كبی ابنيهٔ خيريهنك مباشرتندن ختامنه دكين بروجه
محرر مبايعه اولنان املاك وبالجمله اراضی محمود پاشا وايا صوفيهٔ كبير

وفاطمه خاتون وعبدالسلام وعرقیه‌جی وشیرمرد وسائر اوقاف متفرقه‌دن اولوب مبایعه اولندقدنصکره اشبو نور عثمانی جامع همایون اوقافنه تصحیح اولندقده النان اوقاف مذکورینك مشاهده ایرادینه وکرك فراغ وانتقال ومحلول طیاراتنه وجهاً من الوجوه ضرر ترتب وضعف طاری اولمامق ایچون اوقاف همایونه تصحیح اولنان اراضیدن اوفرواشرف طویفون سرایی و امینه سلطان سرایی وسائر محللرده اولان اراضی ایله باخط همایون ویا فرمان عالی وجه شرعی اوزره استبدال اولنوب اوقاف مذکورین متولیلرینه دفع وتسلیم ووقفلرینه تخصیص ومجموعی حجج شرعیه اولندقدن صکره اولدخی حرمین محترمین سجلاتنه تسجیل وحین اقتضاده نظر ومراجعت اولنمق ایچون بشقه جریده‌یه ثبت وقید ایتدیریلوب مفتش اوقاف حرمین اولنلر طرفنده حفظ اولنمشدر جامع شریف ملحقاتی اولان ابنیه‌نك کیفیت مساحه‌سیله طریق استحکامی بروجه اختصار بالاده تصریح اولنمشیدی مهمات لازمه‌سنك محلدن تدارك اولندیغی ونه وجهله اهتمام اولنوب حصول پذیر اولندیغی تفصیل اولنماز ایسه دخی هر ماده‌سندن برر نبذه تحریر اولنمق مناسب فهم اولنمغله تسطیره شروع اولندی ابنیهٔ مرقومه‌نك اعظم لوازمه‌سندن اولدن احجار مرمر جزیرهٔ مرمره‌دن وکوفه که مقریخوده وداود پاشاصحراسنده اولان اوجاقلردن و اودطاشی قره مرسل نام قصبه حوالیسی وجوار قضالرین معتندن قطع واخراج ایله حاصل اولوب مرمره‌ده کبیر ووسط اون عدد مقداری طاش نقلنه مخصوص قایقلری اولمغله سفاین مذکوراوته‌دن برو انجـق مرمر احجار تحمیل ونقل ایده کلدکلرندن جامع همایون بناسی دخی ظهور ایتدکده علی الدوام احجار نقلی ایدوب لکن ایشك تعجیلی وعمله‌نك کثرتی سببیله طاش یتشدیره مدکلرندن ضرورتدن ناشی آستانه‌ده اولان سفاین دخی تعیین اولنوب کوندریله‌جکی

بو طرفده اولان سفاين رئيسلرينك معلوملری اولدقده بعض
ملاحظه‌لری سببيله ابتداء امرده خشونت اظهار معامله‌سنده
اولمشلر ايدی هر نه‌حال ايسه بردفعه كيدنلر بركونده واروب هنوز
كنديسنه نظام ويرمدن بلاتعب وسفينه خدامی بی مشقت احجار تحميل
و ايرته‌سی كون كون كلوب پاك وجديد زولطه نول سفينه‌سی
ويريلديكنی كوردكده غيری نوبته باقيوب كتمكه كندولری طالب
وراغب اولورلر ايدی زيرا جزيرهٔ مرقوم استانه‌يه قريب اولوب
بو طرفدن سفينه وارديغی ساعت ويوده‌سنك مأمور ومباشرتندن
بشقه بناطرفندن مخصوص برطاشجی قلفه‌سی تعيين اولنوب مسفورك
ايشی انجق كيدن سفينه‌يی اكلنديرميوب وارديغی كبی تحملنه كوره
احجاری وضع وتحميل و اول باول بادبان كشای عزيمت ايتديرمك
ايدی كيدن سفينه رئيسلرينی وكرك طايفه‌سنی حاجت اولمديغندن
قطعا ايشه ياپشديرميوب طرف بنادن جمله الات و اقتضا ايدن مقره
ومهمات حاضر ومهيا اولمغله طاشجی قلفه‌سی استيجار ايلديكی
اطه‌لی كفره‌سيله سفاين وصول بولديغی كبی بر ايكی ساعتك ظرفنده
احجار موجودی تعجيلاً تحميل وتكميل اولدقده اجناس تعدادينی
مشعر يدينه علم خبرويروب مساعد ايام وهوا ايله بر يلكن كشادی
مدتنده استانه‌يه ورود وبوطرفده‌دخی خربه‌جی مباشرتيله اخراجنه
مسارعت اولنوب بهر زواعنه برر ربع اجرت نولنی بلانزاعٍ
ولامعارضةٍ جديد غروش رئيسلری يدلرينه تسليم اولنمغله بويله
مناسب پازارلغك لذتی دماغنه اذاقه اولندقده همان شمدی ينه كيده‌يمی
ديو برى برلرينی تقدمه رجا وذهابنه خواهشكر اولورلر ايدی
اعاجيب اموردندركه سكز سنه‌ده امور ابنيه ايچون احجار متنوعه
وكراسته وخرسان وطوغله وبونجه قورشون وخام تيمور وساٮر
مهمات مقتضی ايچون اسكدارك آتش قايقلری واسكله‌لرين معونه‌لری

وقره‌مرسل وجزيرهٔ مرمره‌نك كبير ووسط قايقلرى وازمير
سفينه‌لرى وباخصوص قره دكزدن الات خام و كندير وكراسته
نقليچون تعيين اولنان چكلوه سفينه‌لرى سال ماهيه‌دن منقطع
اياب ذهاب ايداولله برمقتضاى هواهزاركره شديد فورتنه‌لره تصادف
ايدوب سائر غرق اولان سفاين كبى بونلرين دخى كشتئ وجودلرى
باد مخالف ايله فتادهٔ كرداب رحلت وغوطه خورلجهٔ حسرت اولمق
مرتبه‌سنه واروب رئيسلرى دخى مرتبط حياتدن قطع پيوند امل
ايتمك اوزره ايكن خيرات جليله‌نك آثار خدمت خيريه‌سى حرمتنه
بركوركلى قايغك دخى تلف وضايع اولديغى واقع اولمامشدر حتى
كراسته‌جى تجارلرندن تيريالى حاجى محمد ديرلر بركمسنه وار ايدى
برسفينه‌سى غايت كهنه وعمل مانده اولوب بوبهانه ايله تجديدايتديرمك
داعيه‌سنه دوشوب رئيسى ايله معهودانه تنبيه ايدركه بوسفينه‌دن غيرى
خير بوقدر مرمره‌دن طاش تحميل ودريايه چقدقده كلور ايكن
البته اجيلوب غرق اوله‌جغى ظاهردر همان سن وطائفه صندال
آتيلوب طشره چيق سفينه غرق اولدقده بوندن اعلا فرصت اولماز
تجديدينى ادعا ايدوب مرحمةً بش التى كيسه اقجه احسان وبو طريق
ايله جديدينه مالك اولورز ديو سفينهٔ مذكورى كندروب هروقت
بهر حال صو ايدر ايكن بامرالله تعالى اول سفرده صو دخى ايتميوب
معصوماً بالسلامه كلدكده بعده آخر كندو خصوصيچون ازنكميد
كورفزينه كونده‌روب هنوز مال تبه‌يه وارمدن غريق بحر اولمغله
بو احوالى استغراباً بعدالوقوع كندو انصاف ايدوب كلدكده خبر
ويردى ينه صدديمزه كله‌ليم بو وجهله على الدوام احجار مرمر نقل
ايتديريلور ايكن ومقريخوره طاشجيلرينه دخى طاشلك قطع
واخراجنده تهاون ايتمه‌مليچون مطلوبلرندن زياده پشين اقچه‌لرى
ويريلوب وبر قاچ دفعه استدعالرى اوزره هر ارنابودلق ولايتندن

مطلوبلری اولان طاشجی اوستەلری ورنجبر عملەسی احضار ونفراتی اکثار وبوندن بشقه حیوانات المق ایچون واراضی الوب مجدداً طاش اوجاقلری کشاده ایلمك ایچون سرمایه وهر وجهله اعانت کلنه اولنمق حسبیله یدی سکز سنەنك ظرفنده برآهر کون قرق اللی ماه عربەسی وبحراً اسکدارك ات قاپقلری واسکەلرین کراسته معونەلریله احجار کوفەکی نقل ایتدیرلمشیکن کذالك قرەمرسل طاشجیلرینه دخی سباق مشروح اوزره انواع اهتمام تام اولنوب انلرین دخی مخصوص اون طاش قاپقلری استیجار اولنان سفاین ایله مدام اودطاشی نقل ایدرلر ایکن بو اوج محلدن ماعدا بعضی متروك وناتمام ابنیەدن فروخت اولندقجه بهاسیله اشترا اولنان اجناس احجار دخی قتی وافرجه اولور بونلردن مازالذکر اوج محلدن سفاین متعدده لیلاً ونهاراً علی التوالی کلور ایکن ینه بنا عملەسنه طاش یتشدیرمکه عجز مقرر ایدی حتی روزمره سفاین وعربەلر واسکەلردن صریق وقزاقلر ایله حماللرك کتوردکلری احجار هنوز بنایه دخول ایتدیکی ساعت طاشجی اوستەلری ونفراتی سن الورسین یوق بن الورم دیو منازعەلری ضروب شتومه مؤدی اولوب بینلری تفریق وتوفیق اولندیغی چوق واقع اولمغله غیری نه مرتبه احجار صرف اولنوب وعملەنك نه مرتبه کثرتده اولدیغی بومقالەدن من وجه معلوم اولور مهمۀ لازمۀ مستعجلەدن بری دخی تیمورخام وقورشون اولوب بنانك حین مباشرتنده خام تیمورك قیەسی اون بر بچق اون ایکی اون اوج اقچەیه اولوب وقورشونك قنطاری دخی سکز وطقوز غروشه تجاری بیننده بیع وشرا اولنور ایکن مجموعی تجاری ضبطنده موجود ومدخر اولانی وبر طرفدن سفاین ایله کلوب کمرکدن چقان تیموری ضبط وشترا اولندقجه استانەده بروجهله بولنمدیغندن وجودی اعتبار ایله عزت ساری وتدارکنه عسرت وصعوبت طاری اولمغله عاقبة

الامر صماقوو قواله وسائر تیمور حاصل اولان محللردن رایج فی الوقت
ایجاب ایدن بهاسی عهد نقد اصحابنه ویریلمك اوزره درویش افندی
طرفلرندن معتمدعلیه صداقت پیش وخیرت اندیش اولان ادملره
تحریرات اکیده ایله حواله ایلدکلرندن غیری کال احتیاط وبوطریق
ایله برکیمسنه‌یه عنف وجبر ورنجیده ورمیده اولمقدن صیانت وامنیت
ایچون قواله دزداری واولحوالینك ضابطانه خطابا فرمان ومکاتیب
ایله توصیه اولنوب وینه استانه‌دن بولندقجه پیدرپی الندیغندن بشقه
قواله جانبندن دخی بر قاچ دفعه یوز بیك وقیه تیمور خام مبایعه
اولنه‌رق ختام اموره دکین والحاصل مبایعه‌سندن کیف ید اولنیوب
صعوبت وکرك سهولت عون عنایت حق ایله حصولنه امکان ورسیدهٔ
ختامنه لطف کرم منان روا داشتهٔ بندهٔ عصیان اولدی لکن قورشون
بوکا قیاس اولنیوب انجق بلاد افرنجدن کلمکیله فرنك طائفه‌سی ایسه
کیفیتلری معلوم بر خشین قومدر کندولرینه مخصوص برمتاع اولدیغی
اجلدن استدکاری بهایه انصافنه ویروب بوغبن فاحش بهای نیچون
استرسین دیو جبر وقهر دخی اولنیوب اخر محلدن تدارکنه دخی
دست رس ممکن اولمامغله ینه هزار اسلوب مستحسنه ایله استانه‌یه
کلنلری سمسار دلاللری معرفتیله بهر قنطاری اون بر اون ایکی وبو
رفو اون ایکی بچق غروشه دکین وازمیره کلنلری دخی وبوده‌سی
و اعیان بلده معرفتیله نه‌حال ایسه مبایعه وضعف بهالری مراد
ایتدکلری اقچه‌دن بروجه پشین ویریلوب ونول سفینه‌لری طرف
بنادن بشقه‌جه ادا اولنوب متوکلاً علی الله جسته جسته سفاینه تحمیل
ایتمکه سفینه رئیسلری میری مالدر بولده بولده معاذ الله بر قضایه
اوغرار ایسه متضرر اولورز دیو اجتناب وقورشون ارسال ایدنلر
دخی بومحذوری تحریراً اشراب ایتملریله مومی الیه درویش افندی
نیم عنایت وکرم حقه هر وجهله اعتمادم اولوب حفظ الله بر قضا

اولمق لازم کلور ایسه شهریار بلند اعتقاد حضرتلری انده دخی
مأجور اولورلر مانع دکل هر حالده سلامت وغرامت مقبولدر دیو
استیمان بیورملریله جسته جسته جمله‌سی کلوب تسلیم ومنوال مشروح
اوزره بو قورشون خصوصی دخی حصول پذیر اولمشدر وجملهٔ
مهماتدن بری دخی اجناس کراسته اولوب ابتدا بنانك تملی یکرمی
درت ارشون قعر زمیندن وجه ارضه چقنجه اعمال اولنان عمله‌نك
طپراق باصدرمق ایچون جوانب اربعه‌سی بتون ووردنار کبیر
وکراستهٔ کران وچاسه ستون ایله سد بند اولنوب ریختم اولدقجه
کراستهٔ مذکور درون اساسده متروك بعده بنا یر یوزینه چقوب
هر اوچر ارشون بالایه صعود ایتدکجه دائر مادار اسکله‌لر قوریلوب
وقوریلان اسکله‌لرین دیکیلان دیرکلری جمله وردنار کبیردن وتخته
یرینه دوشمه‌سی چفته طوباج واستفان اومورغه‌سندن اولوب عرضاً
بشر التشر ارشون عریض اسکله‌لر بنانك ایچروسندن وطشره‌سندن
بتون بنایی اداره واستیعاب ایتمکله زمیندن بالایه وارنجه اللی درت
بچق ارشون قدی اولان بنانك هر اوچر ارشون منزلده دروناً
وبیروناً بشقه بشقه اون سکز طبقه اولمق اوزره ایکی قات اسکله
قوریلوب ویوندن ماعدا جوانب اربعه‌سنك هر جانبنده ینه طرفین
اولمق اوزره یدی سکز محلنده اسکله نردبانلری انشا اولنمغله والحاصل
جامع شریف کراسته ایچنده مستور وپنهان اولدیغی اول وقت منظوری
اولنلره خفی دکلدر بوندن ماعدا کتبخانه وعمارت ومدرسه وسائر
علاوهٔ ملحقاتی اولان ابنیه دخی بو تصریحاتده داخل اولوب
بوکا قیاس اولنمغین مقیاس علیهك تکراری موجب اطناب اولدیغندن
غیری تفصیله حاجت قالمیوب وذکر اولنان اسکله ونردبانلرین هر بری
اقتضای حاله کوره قوریلوب بوزولدقجه شکسته وقطع اضاعت
اولنان وردنار کبیر واومورغهٔ استفان وکمرلر قالبلر ایچون

وعمله‌ئی نزول امطاردن لاجل المحافظه صوندرمه ایچون وبونلر هدم وتجدید اولدقجه معروف اولان اجناس کراسته باخصوص مسامیر متنوعه‌نك حدی حصری اندازهٔ تعداد واوزاندن بیرون اولدیغی وارستهٔ ظاهردر وجامع مرقوم عملدن قورتیلوب طاش فرشنه‌واحجار همواریته مباشرت اولندیغی تاریخدن که بیك یوز التمش بر سنه‌سی ماه شوالندن درت ای صکره‌در اول درت ای ظرفنده یالکز حفر اساس ایچون بیك نفر مقداری رنجبر ولغمجی وبر قاچ نفر نجار ودیوارجی اشلر ایدی غیری اتمامنه دکین مسلمان طاش باشیسی وکار خانه‌جیسی ومسلم طاشجی نفراتندن ماعدا کفره طاش باشیسی وبش نفر کارخانه‌جیلری وذمی سنك تراشان نفراتی سکز یوز طقوز یوز نفر ایکن یوماً فیوماً متزاید اولدقجه سائر صنوف عمله‌دن بشقه یالکز طاشجی کروهی بیك اوچیوز اللی نفره بالغ اولوب حتی کمال اهتمام دقت وایشك ختامنه مسارعت ایچون اناطولیده آذربیجان وقیصریه وقسطمونی وازنکمید وحوالیلرندن احضار اولنالندن بشقه ردوس وساقز وازمیر ومدللو جزیره‌لرندن الی ارشونلی قلفه‌لر ایله نفراتی احضار وفرارلرندن محافظه ایچون مسفورولك کفیللر وجزیه کاغدلری اخذ ومخصوص خانلره اسکان ایتدیریلوب نفرات اکثار و اعمال ایتدیریلمشدر یالکز طاشجی عمله‌سی بو مرتبه‌ده اولدیغی حالده سائر دیوارجی و حمامجی ونجار وطوغره‌مه‌جی وصواجی وجامجی و ایکی نفر صریق حمال باشیسی یوزلکساندن متجاوز حمال نفراتی واوچ نفر رنجبر باشی ایله بیکدن متجاوز نفراتی حاصلی کاربنایه متعلق اصناف عمله‌دن بوجامع والانوبنیاد معلا بناسنده اعمال واستخدام اولنمدیق بر صنف قالمیوب تفکجی وچلنکر ودیوانجی‌یه وارنجه حسب الاقتضا اعمال اولنمغله عملات مذکورندن بشقه محاسبه واشبو جریده محرری اولان کاتب

بنا وعمله ومهمات ایچون بش نفر کاتبان واوچ نفر خاصه حصکیلری
ویکرمی نفر خربه‌جی و اوزرلرینه قپو طرفندن مأمور کاتبان
یکیچریان ومعتمد باشی ایله یتمش سکز نفر معتمدان وخربنده اوطه
باشیسی ایله اون نفر خربنده‌کان وبنا قپولرینی محافظ اوچ بواب
بونفرات مذکورینک بهر هفته‌ده یومیه اجارات سرکیسی یدی بیك
بشیوز بعضاً سکز بیك دخی زیاده خلاصه یدی بیك بشیوز غروشدن
اکسك سکز بیك بشیوز غروشدن زیاده اولمیوب بوحساب اوزره
سائر مصارفات ومبایعات مهمات‌دن غیری سکز سنه‌نك ظرفنده
یالکز عمله اجاراتی ایچون بهر رأس هفته‌ده ویریلان اقچه‌دن
ماعداسنك بوکا مقایسه وصرف ذهن ایله نوعما مقدارینه قریبت
قرینه حاصل اولمسی ذوی‌العقول عندنده ممکندر بومحله کلنجه‌تحریر
وتسطیر اولندیغی اوزره بنا وانشاء احیاسنه‌بذل ماملك همت‌شهنشاهی
بیوریلان جامع والای رفیع المنارك بناء رعناسی بجمیع ملحقاته
عون عنایت ربانی ولطف کرم یزدانی برله بروجه محرر مرام رسیدهٔ
حسن ختام اولمغله حق‌الانصاف وکلام صدق اتصاف بودرکه یکپاره
صوم مرمردن بویله مطبوع بناء زیبا ومعبدخانهٔ دلکشا استانه‌ده
دکل بلکه ممالك اسلامیه‌ده دخی نظیری صورتما اولمیوب امثالی‌نایاب
اولدیغی اهل تحقیقه خفی وپوشیده دکلدر طرفیننده واقع مخزج
طبقات دلنشین وتیمناً سورهٔ فتح شریف بتمامه میاننده کمربنده زینت
بخشای عبادتکاه مسلمین وبالای روزنه‌لرنده واقع کمی بیضه‌لر اوزرینه
اسماء الحسنی وینه بیننده اسماءالنبی که هر برنده نیجه فواید وخصایص
اولمغین نظریله مستعد اولنوب بویله اثر خیریه‌یی مستجمع هر
وادیسی بر طرز لطیف عبادتخانهٔ دلنشین نظیف خصوصا جناب
شهریار جهانکیر عمره‌الملك القدیر حضرتلرینك مجلای الهام مرآت
عالنمای قلب صفوت نشانلرندن طلوع وافرفرمانلری اوزره بالای

محراب طرفینده اسم جلال واجب الاجلال ایله نص کریمده مبین
اسم پاك محمد سرتاج اولوب وبنه محراب صفه‌سی طرفینده قرشوبه
قرشوبیضه‌لره ثبت وکشیده اولنان طغرای غرای جهان وبر قاچ
سنه مقدم مخصوص امر وسپارش اولنوب بر موجب نمونه وثمن
معروفه ایله اشلتدیریلوب ایچ طرفندن کتوریلان نوظهور بوسکول
بللور آویزه‌های کوناکون ودرت بش محلده طوب وسائره دخی
مجموعی بللور قنادیل بیمدیل ایله تزیین وتنویر اولنوب درون فرح
مشحوننده انوارلمعان وتابان اولمغله حقاکه نور عثمانی تسمیه‌سیله
مسمی اولمغله هر وجهله شایان وسزاواردر خلاصه جامع شریف
وملحقاتی اولان ابنیهٔ لطیفك جمله اجرا اولنان تصنعات استاذکاری
مواد واقعی وکیفیت دقایقی یکان یکان تعریف وکماهو حقه‌توصیف
اولنمق حدامکانده اولمامغله همان بعض جسیم وظاهر فهیم اولنلر مهما
امکن تحریر وتسطیر اولنوب بومرتبه‌ده اقتصار واختصار ایله اکتفا
اولندی وترتیب وتخصیص اولنان وظایفاتی اشرف خدمه اولان
ائمهٔ ثلاثه وخطیب وکاتب وقف وروزنامجی افندیلردن ماعدا بقیهٔ
سائره قیم ومؤذن وفراش وبواب وعمارته متعلق خدمهٔ مخصوصه
هرنه ایسه بر موجب دفتر ترتیب حرمین قلمندن تذاکیری تحریر
وتمهیر اولندقدن صکره درویش افندی کلدکده هر خصوصده ایقاع
واظهار اولان عدالتلرین وحقانیتلرین بوبابده دخی ایفا واجرا ایچون
جامع شریفك بدایتندن نهایتنه دکین خدمت ابنیه‌ده دائماً ومستمراً
بذل مقدور ایدن معتمدان وخربه‌جیان ومسلم طاشجی‌باشی وکارخانه‌
جیسی وبعض نفراتی وخربنده‌باشی وعمله ومهمات کاتبلری باخصوص
بوابان وسائردردمندان جمله‌سنی استحقاق ولیاقتلرینه کوره قریحهٔ
پرمنیحه‌لرندن هر برینه برر جهت تعمیم ایتمکله هنوز کندولرینك
خبرلری یوغیکن وبلکه امید دخی ایتمزلر ایکن بربرر چاغروب

جهت تذكره‌لرين يدلرينه اعطا وجمله‌سن على حده مسرور و احيا
بيورديلر ازجمله معتمد باشى اولان طوبخانه‌لى ديمكله عريف محمد
نام صداقت بنام كمال استقامت ايله بونجه ايام شدت شتا وصيف
حاره‌ده بذل وجود ايدوب هر وجهله چراغ اولمقلغله شايسته‌اولمغين
عيال واولادينه كفايت ايده‌جك مرتبه تعيينات ووظائف تذكره‌لرين
وسقالنى صالويرديروب چراغ ايتمكله ممتاز وجامع همايونك بتون
امورينى دوش استقامتنه احاله ايله معروف بنام وفريحاً فخوركچنوب
اوقاتنى خيردعايه صرف ايله اهتمام وخدمت مأموره‌سنده قيام تام
اوزره اولوب برى دخى بنا قپوجيسى سيداحمدكه صاف دل وصدق
حركت استقامتده ينه طوبخانه‌لى محمده‌هم معادل اولوب اول دخى
مرحمته شايسته آدم اولمغله حسرت كش اولديغى قيم باشيلق وبعض
وظائف معينه علاوه‌سيله معاشنه استيفا مرتبه‌سى احسان وانى‌دخى
تمام چراغ بيوروب مأمور اولديغى خدماتى بروفق مسئول اظهار
ايله روزمره مساعى وخيردعا ايلمك بر وظيفه‌سى دخى اولديغى
بديهيدر وقس على سائره خدمت بناده اولنلرين صغير وكبيرى
اعلا وادناسى خربه‌جيه وخربنده‌يه وارنجه هربرى بونلره قياس
وظائف اوقافدن برونان پاره ايله جمله‌سى مطيب ومسرور اولوب
بريسى خائب خاسر قالمامغله بروجه مرام تتميم چراغ تام اولدقدن
صكره سائر دور وعشر خوان ويس وتبارك وفتح خوان وبومقوله
اولان وظائف بهرحال لكل مقام‌مقال ولكل عمل رجال فحواسنجه
هر جهت ينه مناسب وجه اوزره رجالنه ويريلمك اول دخى عدالت
صريحه‌دن اولمغين هر برى كمال تتبع وتفحص وامتحانه حواله ايله
تصحيح وتمييز ومستحق اولديغى مبين اولدقدن صكره اربابنه
ويريلوب جمله‌سى خدمت مأموره‌لرنده صرف ازمان ودعوات‌خيرده
يكزبان اولوب حتى مشار اليه درويش افندى دائرهٔ عليه‌لرنده

حق تعالى جمله‌سين بهره منـد وبر خوردار ايلسون بونجـه امكدار
وهر ايشه لياقتلرى ظاهر وكردسزوار قوللرى اولوب باخصوص
اكثر جامع شريفك خدمتنده افندى ايله معاً بولنمشلر ايدى چونكه
عامهٔ ناسى دنياده حصه منـدفيض خير ايلمك دائرهٔ امكاندن خارجدر
وبو جامع شريفك سكز سنه‌دن برو انشا اولديغى شرقاً وغرباً آفاقه
انتشار وهر برى كرك مستحق وكرك نامستحق بررشيئه نائل اولمغه
ديده دوزه انتظار اولديغى وارستهٔ آشكار كيفيت بويله ايكن بوده
درويش افندى جهتلرى كندو توابع ولواحقنه وبروب بزه‌و يرمدى
ديو هر برى كفت شنيع ايده‌جكلرى بديدار اولمغين اولمقوله بى انصاف
وبى حيا اولنلرين السنه‌سندن ذات حميده‌لرين حفظ واستاربيورروب
امكدار قوللرينه بن انلرى آخر خصوصده مكافات ايده‌رم ايهامنى
اظهار انلر دخى بو احـوالى تفرس ومنفهم اولدقلرندن افنديمز
صاغ اولسون ديولسانه دخى كتورمكيله رضـاى ولى النعمى‌يه تسليم
اوغيرازخاطر عاليلرندن مجانبتده قلب سليم اولدقلرى مظهر پسنديدهٔ
خاص وعام اولمغين حق عزشانه حضرتلرى حبيب اكرمى ورسـول
محترمى حرمتنه محض خير عام ذات ستوده جميله‌لرين افات وهر
بوقلمونـدن مأمون ومحفوظ ايدوب اولاد كرام وعيال ذوى الاحترام
ودائرهٔ اتباع احباب باصفالريله مستدام دولت واقبال واستزادهٔ عمر
واجـلال ايله مسندنشين عافيت بركمال ايليه آمين بحق طه ويس .
اشبو نور عثمانى جامع همايونى بالادن برو تعريف وتوصيف اولنديغى
اوزره تميم وصلوة مكتوبه اداسنه بدأ اولنه‌جق رتبه تكميلى عون
حق ايله رونما وآويزه هاء ايله تزيين وآراسته ومقدما عشاق قضاسنده
نسج ايتديريلان صرمحرابلى منقش ابريشيم قاليچه‌لرى فرش وبالجمله
مرتزقه‌لرى ترتيب وخدمه‌سى معين اولدقدن صكره تشريف همايون
مصمم اولمغين بوندن اقدم شهنشاهان پيشين زمان پرامانلرنده بويله

بنا اولنان جوامع سلاطين اوزرلرينه مأمور اولنلره وكرك خدمهٔ
اوقافه نه وجهله اكرام ونه وجهله خلعت الباسيله احترام اولنديغى
تشريفاته مراجعت اولندقده ترتيب خلاصه‌سى تبييض ومعروض
ركاب مستطاب اولنوب طرف بنادن دخى على الاسامى دفترى طلب
اولنمغله ابتدا بناناظرى اولان محاسبهٔ حرمين الشريفين درويش
افندى وبنا امينى على اغا محاسبه كاتبى محمد افندى بنا كاتبى بو حقير
احمد افندى عمله كاتبى عبدالرحمن افندى واوج نفر مهمات كاتبلرى
اورته يازيجيسى اولان منلا يازيجى خاصه صو ناظرى على اغاومقدما
ستونلرين اوزرلرينه مأمور اولوب حالا ترسانهٔ عامره‌نك ليمان رئيسى
اولان محمد رئيس وجامع شريفك يازولرينى كتابت ايدن اندرون
همايوندن چقمه خطاط مذهب على افندى وكرجى باشى عبد الرحمن
اغا وصوبولجيلر كتخداسى حسن چلبى واحجار نقلى خدمتنده اولان
استانبولك باش كتخدا وكيلى بيراقدار ومعتمد باشى طوبخانه‌لى محمد
اغا واوج نفر خاصه حصكيلرى ومقريخوده طاشجيلرينك كتخداسى
حاجى مراد وسر نقاشان عاشق غريب ونقاشلر كارخانه‌جيسى وجامجى
باشى وكارخانه‌جيسى وقورشونجى باشى حسن اغا ويتمش سكز نفر
معتمدان ويكرمى اوچ نفر خربه‌جيان ومسلمان طاشجيلرينك
محمدچلبى وطاشجيلر كارخانه‌جيسى ايوبلى حاجى مصطفى وخربنده‌كان
باشى وبنانك نعلبور باشيسى احمد چلبى بنا قلفه سميون قلفه ذمى
طاشجيانك باش كارخانه‌جيسى قوزمه قلفه بنا قلفه‌سنك كارخانه‌جيسى
اوسته سفر ودرت نفر ذمى طاشجيلر وكارخانه‌جيلرى وحماجى
قلفه‌سى ارتين قلفه وكارخانه‌جيسى وديوارجى قلفه‌سى اولان اوراس
ذمى وايكى نفر صريق حمالان باشيلرى پهلوان و اوچ نفر رنجبر
باشيلرى بو محله كلنجه على الاسامى صورت مزبور اوزره دفتر
تحرير وكلان تشريفاتجى قلفه‌سنه ويريلوب بيك يوز التمش طقوز

سنه‌سی ماه ربیع‌الاولینك غره‌سی جمعه كونی پادشـاه دارا حشم
حضرتلری دبدبهٔ خاقانی وكوكبهٔ جهان بانی اوزره باشوكت واجلال
سرای عالیلرندن تشریف بیوروب صلوة جمعه‌یی ادابیورمق قرارداده
اولمغله اول‌لیلهٔ جمعه‌ده درویش افندی وبنا امینی علی اغا وكاتبان
وخدمهٔ بنا ومرتزقه‌دن اقتضا ایدن بعضیلر مجموعی جامع همایونده
بیتوتت ایدوب باخصوص پادشاه خجسته خصال حضرتلری بعدالتشریف
ابدست اوطه‌سنده تخت نشین ونماز قلمق ایچون حركت بیوردقلرنده
ابدست اوطه‌سندن محفل همایون قپوسـنه وارنجه زراندر زردیبای
قیمت كرای پای انداز ومقدم شـوكت توأملرینه فرش اهتزاز
اولنمشدر بوكاكوره سـائر لوازمات دخی جمله مهیا وجامع شریف
حوالیسی تطهیر وتمیز وقپولر حفظ وحراست ایله نظام پذیر اولدقده
صباحیسی علی‌السحر اول وقت كتخدای صدرعالی بولنوب صكره
سلانیك سنجاغی ایله كامروا اولان وزیر مكرم احمد پاشا حضرتلری
جمله‌دن اقدم جامع همایونه تشریف ومتولی اوطه‌سـنه نزول وبر
مقدار استراحتدن صكره وزیراعظم سعید محمد پاشـا حضرتلری
بالجمله كلان علمای عظام ووكلای ذوی الاحـترام وارباب مناصب
لازم الاكرام وكافهٔ خواجه‌كان دیوان افندیلره بر موجب تشریفات
پوست سمور وقاقوم وفراجه وخلعت الباس اولنه‌جق محل نره‌سی
مناسبدر دیو درویش افندی ایله مذاكره واستشاره ایلدكلرنده حالا
محفل همایون تحتنده وزیر قپوسی تعبیر اولنان جامع شریف قپوسنك
كوشه‌سندن یوقارو محفل همایونه وابدست اوطه‌سی پیشكاهنه چیقیلور
بر نردبان واردر شـوكتلو افندیمز نماز قلدقدن صكره ابدسـت
اوطه‌سنی تشریف بیوروب حضور همایونلرنده شیخ‌الاسلام افندی
حضرتلرینه وصدرین ونقیب الاشراف وصدور علما وموالی عظام
حضراتنه علی مراتبهم كوركلر وفراجه‌لر اكتسا اولندقدن صكره

صاحب دولت افندمز اشاغی اینوب ذکر اولنان وزیر قپوسی نردبان
صحنی باشنده که فوقانیده ابدست اوطه‌سندن بر ریور نظارت همایونده‌در
صاحب دولت افندمز بو محلده قیاماً دوروب دفتردار افندی دخی
یانلرنده تشریفات دفتری اوقودقجه نه ایسه خلعتلر الباس وهر بری
زمین بوس ایدوب کیدرلر دیو تذکیر ومناسب کورملریله غیری
تشریف همایونه منتظر اولدیلر صلاوقتی اولدقده جامع شریفك
منتخب وبلند آواز صوت مؤذنلری منارتینه چقوب صلای معتاده‌یی
خوش الحان ایله ادا بعده جوامع سلاطین مشایخی ایله جامع همایون
بر طریق قعده جمعه و اعظی اولان مشایخ خلوتیه‌دن عبدالشکور
افندی حضرتی کلوب سائر ایام جمعه معتاد اولان سلاماقدن صد
افزون اوطه‌باشیلر وبکتاشیان نفراتی باجمعهم ضابطان ایله مقدما
سفر وقوعنده خنکار الایلرنده نه وجهله طرفین صف بستهٔ موقف
سلام اولورلر ایسه بعینه اویلجه حدود سنورلرندن تاجامع همایون
قپوسنه کلنجه دست بندموقف سلام اولوب سرای جدید عامره‌دن
دخی حدودلرینه کلنجه جبه‌جی نفراتی کذلك صف بستهٔ موقف
سلام اولدیلر جمعه اذانندن تخمیناً ایکی ساعت مقدم سرای جدید
عالیلرندن شرفند مقدم پرمیمنت ایچون موجود ومنتظر اولان
وزیراعظم سعید محمد پاشا وشیخ الاسلام فضائل ارتسام دامادزاده
افندی حضرتی ونقیب الاشراف وصدرین محترمین وموالیٔ عظام
ومدرسین کرام دیوان طاقمی ایله رجال دولت وبوستانجی باشی
ومیراخور اول وثانی وکتخدای بوابین شهریاری ودفتردار افندی
ورئیس الکتاب وتوقیعی ویکیچری اغاسی وجبه‌جی باشی وطوبجی
باشی وطوب عربه‌جی باشیسی وسرمهتران خیمهٔ خاصه وسپاه وسلحدار
وبلوکات اربعه اغالری بالجمله اوجاق ضابطانلریله ومجموع خواجکان
دیوان همایون وسائر ارباب مناصب ذوی الاحترام وسر بوابین درکاه

معلا وزعما وچاوشان والحاصل مرتب مزین الای ذوی الاحتشام
ایله بر موجب تشریفات ترتیبه دیزیلوب قضالرندن سلطان چارجهت
افاق اولان صاحب الخیرات والحسنات پادشاه فرخنده بخت شهنشاه
مزرکش معلا تخت شوکتلو مهابتلو عظمتلو سلطان عثمان خان خلدالله
خلافته وملکه وسلطانه وافاض علی العالمین بره واحسانه حضرتلری
مشرف افتاب جاه وجلال ومطلع خرشید شوکت واقبال ایله کافهٔ
عباد مؤمنینه پرتوانداز رافت اوله‌رق بایمن واقبال تشریف یوللرده
دست بند موقف اسلام اولان کروه بکتاشیان وجبه‌جیان علی‌-
الخصوص جامع همایون حولیسنده طشره محراب مقابلنده نصب دیدهٔ
انتظار اولان جوامع سلاطین مشایخ کرامی سلام مشتمل الاکرام
ایله تلطیف بیوروب کتخدا بك ایله درویش افندی بخوردان
چکەرك اشاغی حولی قپوسنه یقین اولدقده صاحب دولت ویکیچری
اغاسی مقدمجه اتدن نزول وماشیاً استقبال وفوقانی بینك طاشی
اوستنه صعود وحین نزولده شیخ‌الاسلام ونقیب‌الاشراف وصدرین
محترمین حضراتی تحیه مراسمنی ادادن صکره کوکبهٔ خسروانه ایله
ابدست اوطه‌سنده صدرنشین بالااولدیلر بر مقدار توقف وآرامدن
صکره درویش افندینك اولادنجبلری وجکر کوشهٔ محترمه‌لری
اولان اوج نفر فرزندارجمندی چاغروب حضور همایونه ناصیه
سای اولدقلرنده کمال تواضع شاهانه‌لرندن اظهار صورت ایله‌یانلرینه
ملاطفت ایله یانلرینه اجلاس تلطفانه کریمانه ایله معاملهٔ استیناس
ونوازش بنده نواز واول اثناده صاحب دولت حضرتلری وشیخ‌-
الاسلام افندی حضرتلری عرضه کیرمکله دامنبوس شرفن احراز
بیوریلوب وقت صلوة دخی دخول ایتمکین عامهٔ مؤمنینه صلای
دعوت صلاة نداو بیك یوز التمش طقوز سنه‌سی ماه ربیع‌الاولك
غره‌سی جمعه نمازی اول جامع رفیع‌العمادده اداء صلوة مکتوبه‌یه

ابتدا اولنمق فلله الحمد میسر اولدی بعده نمازدن چقدقدن صکره جناب پادشاه شوکتمدار حضرتلریله شیخ الاسلام حضرتلرینه بعده نقیب الاشراف وصدرین حضراتندن استانبول قاضیلرینه چوقه یه قپلوسمور فاخرعن السرور بالای دوش افتخارلرینه اکتسا ومکه مدینه دن بلاد اربعه یه کلنجه موالیٔ عظام حضراتنه قاقوم کورك وصحن مدرسنه کلنجه صوف لطافت موصوف الباس وبوذیلده درویش افندی یه یشیل چوقه یه قپلوسمور کورك الباس ایله اکرام وبالجمله صدور علما وموالیٔ عظام ومدرسین کرام علی مراتبهم سمور وقاقوم کورکلر وفراجه لر الباس ومراسم اتمامندن صکره صاحب دولت حضرتلری بالاده تحریر اولندیغی اوزره اشاغی صحن نردبانه اینوب قلاوی د الباس اولنان سراسره قپلو کورك ایله نردبان باشنده قائم وجانب یسارنده دفتردار افندی دوروب ابتدا کتخدابك حضرتلرینه چوقه یه قپلو سمور کورك وبعده دفتردار افندی یه خلعت فاخره الباس اولندقدن صکره رجال دولت وارباب مناصب مجموعی رتبه سنه کوره متولی اوطه سنك اوکنده ابدست همایون اوطه سی قرشوسنده نردبانه وارنجه بربر دیزیلوب ترتیب اولندقه یدنده اولان تشریفات دفترینی علی الاسامی دفتردار افندی اوقودقجه حضرت صدراعظمی اوکنده خلعتی الباس ودونوب زمین بوس ایدوب محللرینه عطف عنان ایدرلر ایدی دولت علیه ده هر نه قدر رجال دولت وارباب مناصب وار ایسه یدی کیر ترك اولنیوب بر موجب تشریفات خلعتلری الباس اولندقدن صکره جامع همایونك مدرسی افندی یه وواعظی عبدالشکور افندی یه وامام اولنه وخطیب افندی یه چوقه یه قپلو سمور کورکلر ایکنجی واوچنجی امامنه چوقه یه قپلو سنجاب کورکلر بنا امینی علی اغا مقدم سمور کورك کیمش ایکن سهواً شیمدی خاطره کلدکده بو محلده تأخیر وتحریر اولندی قیم باشی ومؤذن باشی یه

ساده چوقه فراجه‌لر الباس اولنمشدر بونلر تکمیل اولندقدن صکره
جامع همایونك ابنیه خدمه‌سی دیو چاغرلدقده مقدما دفتر اولنوب
علی الاسامی دفتری تشریفاتجی خلیفه‌سنه ویرلدیکی بروجه مفردات
بالاده تصریح اولنمشیدی ینه اولوجهله مرتب دیزیلوب جمله‌سنه برر
برر خلعتلر الباس وجامع ابنیه‌سی خدمه‌سیله تتمیم واختتام اکرام ایله
مظهر عاطفت اولدیلر بوندن صکره‌ اسن قالمامقله شهریار داراخدم
حضرتلری دخی آبدست اوطه‌سندن دولت واجلال ایله نهضت قیام
ودائرهٔ همایون طاقمی ایله سرای عالیلرینه عطف زمام اختیار بیوردیلر
اول کون جامع شریفك حوالیسی دروناً وبیروناً تراکم ذخام انام ایله
روز محشردن نمودار اولمشیدی کورکلر و خلعتلر الباس اولندیغی
کون عمله وخدمهٔ ابنیه ایچون درت بیك غروش عطیهٔ همایون کلوب
توزیع اولنمق اوزره ایکن مشغلهٔ کثیره‌دن ناشی امهال وبر ایکی
کوندن صکره متولی اوطه‌سنده براسلوب معتادقدیم سرکی دوشنوب
مجموعی کاتباندن ذیله وارنجه علی مراتبهم توزیع واقتسام اولنوب
جمله‌سی حصهٔ مند وایه‌دار اولدیلر اوته‌دنبرو بو مقوله بنا اولنان
خیرات عظیمه‌نك خذمت معینه‌سنده مستخدم و امکدار اولنلر
احتیاجدن مستغنی اوله‌جق نان پاره ایله یاخود استعدادینه کوره
بر رتبهٔ مفاخره ایله قالدیریلوب چراغ اولمق دأب سنیه شاهانه‌دن
اولمغین درویش افندینك حق تعالی عمر دولتلرینی افزون ایلسون
همم والانهمتلری انضمامیله بو خصوصی استدعای نیاز وصاحب
دولت حضرتلری انها ایلدکلرندن بنا امینی علی اغا رتبهٔ والای
سربوابین درکاه عالیه پانهاده وبنا کاتبی بو حقیر دخی بلوکات اربعه
کتابتنده علوفه‌جیان یمین کتابتیله خواجکان دیوان زمره‌سنه ادخال
اورنه یازیجیسی ملا یازیجی دخی اصل سرطورنائی رتبه‌سیله وطورناجی
باشی نفراتی ضبطی ایله سرحد منصوردن باش سرحد اولان ودین

اغالغی رتبه‌سنه اعتلا وخاصه حصکیلرندن حسین حصکی دخی هر
وجهله طلاقته مالك واستعدادی اولمغله یکیچری اغاسی قره قولاقلغی
خذمتنده استخدام ایله اوجاغی میاننده سر افراز وبروجه محرر
تعمیم اولنوب لکن قره قولاقلق تلخیص وامر همایون ایله صورت
بولاجق مواددن اولمامغله همان نماز قلندیغنك ایرته‌سی کونی
بوستانجی باشی اغا طرفندن دامنبوس امریله قپویه ارسال
وخذمت مرقومه‌یه تعیین اولنوب مرامی ایله کامیاب اولدی
باقی ذکر وموعود اولنان قپوجی باشیلق وخواجه‌لك واغالق ماده‌سی
تلخیص اولندقده خط همایون کشیده وعنایت بیورلمغله مومی الیه
ملایازیجی قپویه چاغریلوب وقت معینه‌سنده ضبط ایلمك اوزره‌ودین
اغالغی توجیه ودوش استحقاقنه خلعت الباس وحقیرك کتابتی دخی
ماه شوالده واقع اولان توجیهاتده ضبط اولنمق اوزره رؤس وبنا
امینی علی اغانك قپوجی باشیلق رؤس همایونی برقاچ کوندن صکره
مشارالیه درویش افندی‌یه کلدکده یدلریمزه اعطا ایلدیکندن بشقه
کیفیت حال بنده‌که معلوم دولتلری اولمغله یشیل صوفه قپلو اعلا
سیر سنجاب کورکی احسان واصطبل معموره‌لرندن کندلرینه
مخصوص اولان کزیده وتوانا بر رأس بارکیری سیم چاپغون رخت
بساطیله تزیین وغلبهٔ مرحمتلرندن عنایت ویانمه برچوقدار قوللرنی
تعیین بیوروب قپویه ارسال بیورملریله واردقده حاضر اولان
حرسانی دستاری رئیس الکتاب اولان حمزه افندی حضرتلری
پیش زانولرنده ید مؤیدلریله سرمباهاتمه راست وبر مقدار تبشیرات
ایله قطع مراتبه همت عالیلرنی انصراف وبعده قالقوب صدراعظم
حضرتلرینه کتوروب دامنبوس شرفن احراز ایتدیردکدن صکره
بندن افندی قرنداشمزه سلام ودعالر ایدوب خاطرلرین سؤال
ایده‌ریز دیو افاده وکلوب حرسانی ایله مشارالیه افندیمزك مبارك

خاکپای دولتلرینه روی‌مال ودعای خیرلرین استجلاب ایتدکدن صکره مسروراً ومحبوراً انشاط فؤاد ایله احسان بیوردقلری دونانمش بارکیره سوار وعیال و اولادیمزدن دخی طرف دولتلرینه دعای خیر ایتدرمك ایچون فقیرخانه‌یه عودت ایدوب وقت معلومه‌ده ضبط کتابت ایچون حلول وقته نکران وضمیمهٔ دعای دوام عمر دولت پادشاهی تحریك زبان سریع البیان اولنمشیدی الایام یمرمر السحاب منطوقنجه کتابت مرقومك توجیه‌وقتی کلوب یوم‌توجیهانده خلعت الباس اولنمق ایچون تذکره کلدکده کمال لطف کرملرندن ینه بر صوف لطافت موصوف فراجه انعام وبعده دیوان همایون اقتضا ایتدکده ینه بر اوست پوست سمور احسان وبعده ینه بر پك اعلا جلد قفا احسان فراوان بیوروب بحر کرملرینه مستغرق اولوب هرنه‌قدر ذاکرالهمم وشاکر النعملری اولسم بیکده برین تذکیره وتعدادینه عدم لیاقتم ظاهر وهویدا اولمغله همان مبارك سر دولتلرینی تصدیع ایتمامك ایچون حقلرندن خیردعانی ایکی کلامه حصر وقصر ایلدم حق عزوشانه حضرتلری ذات محترملریله اولاد وعیاللرینی دنیاده واخرتده خوفندن امین وسالم وهرنه مراملری ایسه وصول حصولیله مسندشاد خرمیده قائم ایایه آمین یامجیب السائلین جامع والانك تمیم ونمازه ابتدا اولنمسی ایله حق‌تعالی جمله‌یی فرحیاب ایلدی قالدیکی عمارت وطبخ فدوله انلرین دخی لوازماتی تکمیل واطعمه تذاکیری تمیم وتمهیر اولندقدن صکره بیك یوز التمش طقوز سنه‌سی ماه ربیع الاولك اون بشنجی جمعه کوننده عمارت عامره کشاده اولنوب بشنجی اولان افندی حضرتلری سمات سفرهٔ انعام صاحب‌الخیر شوکتلو عظمتلو پناهتلو افندمزك نعم مبذولهٔ خیریهٔ‌وقفیه‌لرنده تغدی موائد ایلین طلبهٔ علوم داعیاتی ومر. تزقهٔ وقف ثناخوانی ایله دعای فراوان ایدوب طبخ اولنان طعام

ونان عزیز یوماً فیوماً الی ماشاالله تعالی موجـود بولنان ایله ارباب اصحابی تناول ایتملریله دفع مجاعه ایلدکلرنده فراده وفراده دعوات خیریه‌لرینی پیوسـتهٔ آسمان واجابت خانهٔ یزدان ایده‌جکلری معلوم عالمیان اولمغله جناب فیاض حق شـوکتلو کرامتلو پادشـاه عالمپناه افندمز حضرتلرینک مبارك وجود همایون مرحمت مقرونلرین سریر شوکت مصیرلرنده بردوام دولت واجلال ایلیوب خطا وخطراتدن مصـون ومأمون ایلیه امین بجاه سـید المرسلین تمت الحروف بعون الله ملك المعین آمین .

صوك

